

Belokranjska vinska cesta

Dolga bo 100 km – Tudi kmečki turizem bo spodbudila

Prejšnji teden so se v metliški Vinski kleti sestali predstavniki obeh belokranjskih izvršnih svetov, kmetijskih združenj, Duštva vinogradnikov Bele krajine in večine krajevnih skupnosti iz obeh občin. Beseda je tekla o belokranjski „Vinski kleti“, za katero bodo naročili izdelavo načrta.

Belokranjska vinska cesta bo dolga okoli 100 kilometrov, tekla pa bo skozi vse vinorodne pa tudi ostale

turistične kraje v Beli krajini. Ta cesta naj bi poleg „partizanske magistrale“, ki je odprla še eno pot v Belo krajino, in načrtovane transverzale, ki bo povezovala vse pomnike NOB na tem območju, pripomogla k hitrejšemu razvoju turizma v Beli krajini. Tudi precej ljudi ob načrtovani vinski cesti se že zanima za možnosti kmečkega turizma, kar bi vso stvar gotovo naredilo še privlačnejšo.

Zamisel o vinski cesti so na sestanku podprli vsi, pomisleke so imeli le glede visoke cene projekta, ki naj bi stal kar 2,1 milijona dinarjev. Tako naj bi oba izvršna sveta proučila možnost, da bi bil projekt cenejši in da bi bil čimprej narejen.
F. DERGANČ

FRANC ŠETINC V JUTRANJKI (na levi). Po ogledu proizvodnje v brežiškem tozdu „Orlica“ so ga v sproščnem razgovoru seznanili z uspehi, težavami in načrti tega ženskega kolektiva. (Foto: J. Teppey)

Ne vse breme na ramo delavca!

Razgovor Franca Šetince z delavkami Jutranjkeinega tozda „Orlica“ v Brežicah

Sekretar predsedstva CK ZKAS Franc Šetinc je bil 9. oktobra gost Jutranjkeinega tozda Orlica v Brežicah. V njem je zaposlenih 385 delavcev, od tega 367 žensk. „Moj prvi vtis je, da je tozdo lepo organiziran, opazi pa se utesjenost,“ je dejal tovariš Šetinc v razgovoru z delavkami po ogledu proizvodnje za tekočim trakom.

Zanimalo ga je, kaj nameravajo ukreniti, da bi povečali osebne dohodke vsaj na raven delovne organizacije. V avgustu letos je bil povprečen osebni dohodek v Orlici

5.816 dinarjev, v celotni Jutranjki pa 6.525 dinarjev. Odgovorili so mu, da je osebni dohodek v njihovi panogi odvisen samo od večje produktivnosti in boljše organizacije dela.

V tozdu so se z vso resnostjo lotili tudi planiranja. Čimprej bi radi zgradili novo proizvodno dvorano, da bi se rešili utesjenosti. Načrtujejo obnovo starega dijaškega doma, kjer bi radi uredili tudi prostore za otroško varstvo v sodelovanju z občinsko SIS. Slišali smo, da njihovi plani prav tako presegajo možnosti delovne organizacije in da ne bodo mogli čez noč izboljšati delovnih razmer.

Zelo kritično so obravnavali osnutke občinskih interesnih skupnosti, češ da jim poskušajo podtak-

ni stvari, ki za ta čas niso najbolj sprejemljive. Najbolj pa jih moti to, da plani niso usklajeni z republiški SIS in pa glasovi, da naj za določitev prispevne stopnje pooblastijo izvršne odbore. Vsebinski planov se po njihovih ugotovitvah ne ujema s številkami. V tem se skriva nevarnost, da jim bodo rekli, prispevajte, saj ste pristali na predložene programe.

Tovariš Šetinc je menil, naj kolektiv pove, kakšna bremena lahko prenese. To pomeni, da se bodo drugi morali ravnati po njihovih zmogljivostih in ne obratno. Pogovor je potekal v nadvse prisrčnem vzdušju, v katerem so delavke izrekle marsikatero pikro na račun ustanov v občini, na račun kavice po uradih in gospodinjstva nakupovanja med delovnim časom.

J. TEPPEY

Praznik ribniških topničarjev

Parada in priznanja

Dan topničarjev 7. oktobra so nadvse svečano praznovali tudi topničarji iz Ribnice, ki so najboljša topniška enota na območju ljubljanskega armadnega območja. Proslava je bila na sam praznik na novem stadionu v Ribnici in so se je razen starešin in vojakov udeležili tudi predstavniki drugih vojaških enot ter občin Kočevje in Ribnica pa tudi nekaterih krajevnih skupnosti iz občine Cerknica.

Proslava se je začela s svečaninim mimohodom. Na govorniškem odru so se nato zvrstili predstavniki JLA, partizanskih topniških enot iz občin Kočevje, Ribnica ter KS iz občine Cerknica. Predstavniki občin in KS so se ob tej priložnosti zahvalili vojakom tudi za njihovo pomoč v obliki prostovoljnega dela pri urejanju vodovodov in raznih drugih komunalnih objektov. Sodelovala je tudi vojaška godba.

S svečanosti so poslali pozdravno brzojavko predsedstvu SFRJ. Na proslavi pa so podelili tudi pohvale, priznanja in nagrade prizadevnim ter zaslužnim vojakom in starešinam.

KOVINARJI NA TITOV GROB

Dan kovinarjev so svečano proslavili tudi člani kolektiva kočevskega Itasa. Skromno a prisrčno slovesnost so imeli minuli petek dopoldne, zvečer pa so se z vlakom odpeljali v Beograd, kjer so obiskali grob predsednika Tita, ki je bil tudi kovinar.

Umetnost, zvesta življenju

Na razstavi v Lamutovem likovnem salonu več kot 90 del Borisa Kobeta in 10 fotografij spomenikov – Franc Šali o slovenski kulturni politiki

Dolenjski kulturni festival in Galerija Božidar Jakac iz Kostanjevce sta pretekli teden pripravila v Lamutovem likovnem salonu razstavo del Borisa Kobeta in na način počastila umetnikov življenjski jubilej. Poleg številnih domačinov, ki se redno udeležujejo teh prireditve, je bilo na otvoritvi tudi mnogo gostov od drugod, med njimi tudi dr. Jože Brilej, predsednik ustavnega sodišča, in Franc Šali, izvršni sekretar predsedstva CK ZKS.

Tako ravnatelj galerije Lado Smrekar, kot tudi Špelca Čopić, ki sta pred otvoritvijo razstave govorila o umetnikovem delu, sta poudarila njegov pomen za slovensko likovno umetnost, pa tudi arhitekturo, kjer se je zdaj 75-letni umetnik Boris Koba zapisal v slovensko duhovno zakladnico s pomembnimi spomeniški deli. Tudi razstava sama je dovolj podroben prerez skozi umetnikovo delo, saj obiskovalec lahko vidi dela, ki so na stala v časovnem razponu od

leta 1930 do leta 1980. Med temi deli je vrsta risb iz taborišča pa del cikla Po poteh Gubčeve brigade, slike iz cikla Pomniki revolucije in fotografije njegovih spomenikov.

Franc Šali je govoril o nekaterih vidikih slovenske kulturne politike, pri čemer je posebej poudaril, da ne bomo odstopili s poti, ki vodi v carstvo svobode. Prav tako so pri tem odprte vse poti tudi umetnosti, katere delež je bil že v preteklosti velika moralna opora tako posameznikom, kot ljudem v težkih življenjskih preizkušnjah. Seveda pa politika ne želi ideologizirane umetnosti, ostati mora zvesta sebi in življenju. Prav tako se Zveza komunistov ne zavzema samo za svobodo in enakopravnost vseh smeri in stilov v umetnosti, marveč tudi za svobodo teoretične misli, obe pa sta sestavni del sistema socialističnega samoupravljanja. (Več iz njegovega govora v decembrski številki Dolenjskih razgledov.)

J. SIMČIČ

„NA ZDRAVJE“ JUBILANTU – Borisu Kobetu, katerega življenjski jubilej je Galerija Božidar Jakac počastila z razstavo v Lamutovem likovnem salonu, so čestitali mnogi obiskovalci razstave. Nazdravili pa so mu z letošnjo (sicer nekoliko kislo) ranino.

Josip Vidmar: januarja 1975, v intervjuju za Dolenjski list.

Izjemno ustvarjalna osebnost

85 let Josipa Vidmarja
Ko praznujemo visok življenjski jubilej Josipa Vidmarja – njegovo 85-letnico – nam znova postaja očiten njegov velikanski delež na področju kritičnega in literarno-teoretičnega pisanja, hkrati pa pomemben prispevek za častno zadržanje slovenskega naroda, v trenutkih, ki so bili za njegov obstoj najbolj kritični.
Kar petinšestdeset let dela je bilo namreč vloženo v razvoj naše literature in znanosti, kjer je vedno zastopal jasna in trdna stališča, ki pogosto niso bila upoštevana z drugimi a so se slej ko prej pokazala kot veljavna. Vidmar namreč velja za utemeljitelja sodobne slovenske literarne kritike, katere je po Franu Levstiku in Josipu Stritarju znova priboril mesto soustvarjalke literature, ki naj temelji na estetskih in etičnih načelih, katere je pogosto tudi izpovedal. To delo Vidmar opravlja še danes in v zakladnico slovenske literarne kritične misli prispeva nova in nova dela.
Ker je skoraj nemogoče naštetati samo njegove najbolj tehtne prispevke na področju literature, kjer je bila njegova dejavnost izjemno raznolika, je treba vsekar omeniti še njegov delež na političnem področju. Josip Vidmar je leta 1941 postal prvi predsednik Osvobodilne fronte slovenskega naroda, potem pa je v politiki deloval tako na republiški kot zvezni ravni. Dolga leta je bil tudi predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Vse to uvršča Vidmarja med največje mislece, hkrati pa tudi med one, ki so znali svoje ideje uveljaviti v življenju.

Deževna trgateg

Dež ovira trgateg v Beli krajini – Več gnilobe, manj sladkorja – V kleti se boje zastojev

Včeraj so v Beli krajini začeli trgati kraljevino, v petek je rok za laški rizling, medtem ko se naj bi trgateg modre frankinje začela v soboto. Za zametno črmino še niso določili roka, računajo pa, da se bo trgateg začela 25. oktobra. Po teh rokih se bo ravnala tudi metliška Vinska klet pri odkupu grozdja. Ze po ponudbi prtugalke in šentovrenke je videti, da bodo vinogradniki letos kleti ponudili vsaj take količine grozdja kot lani. V Vinski kleti pa opozarjajo, da bo pri odkupu grozdja prišlo do zastojev, če bodo vsi vinogradniki začeli brati hkrati, tisti hip ko bo prenehal dež.

EVIDENTIRANA FUNKCIONARJA

Po 20. oktobru bodo izvolili predsednika in sekretarja medobčinskega sveta ZSMS za Dolenjsko. Za ti neprofesionalni funkciji sta evidentirana Jože Stegne iz Črnomlja in Anton Anderlič iz Novega mesta.

GLASBA – DARILU VARČEVALCEM

V črnomaljskem kulturnem domu bo v soboto, 18. oktobra, ob 19. uri glasbeni večer pod naslovom „Vem za mladenko“. Nastopili bodo: Sonja Hočevar (sopran), Rajko Koritnik (tenor) in Ladko Korošec (bas). Z elektronsko harmoniko jih bo spremljal Silvester Mihelčič. Glasbeni večer podarja črnomaljska poslovna enota Temeljne doljenjske banke svojim varčevalcem, zato bo vstop prost.

DOLENJSKI PRAZNIK POSEBNE SORTE – Letošnja trgateg plodov „najlepše rožice“ ima zamudo, za katero ni kriviti le sedanje slabo vreme, ki trgateg preganja pod kap zidanic, temveč predvsem letošnja splošno zakasnela rast. Vinogradniki komaj še upajo na sončne dni, zato trgateg kljub dežju in blatni, razmočeni zemlji. Na sliki so Teropišičevi, ki so v ponedeljek trgali v njihovem starem vinogradu v Spodnjem Grčevju. (Foto: J. Pavlin)

Kako naprej brez energije?

Posavje pozabljeno v srednjeročnih programih? Od osnutkov do predlogov bo še marsikaj spremenjeno – Omejitve naj veljajo za vse enako – Prednost donosnim naložbam

Brez energije ni prihodnosti. Tega se v Posavju dobro zavedajo, ko snujejo jutrišnji razvoj regije in iščejo svoje mesto v dokumentih republiških interesnih skupnosti. Nikakor se ne

morejo sprijazniti z ugotovitvijo, da je gradnja savskih elektrarn izpuščena iz srednjeročnih planov. Posavju bi prineslo to dvojno korist, vsak dan bolj dragoceno elektriko in slej ko prej tudi čistejšo Savo. Savske elektrarne bi razen tega prahratile Slovenijo 1 milijon ton premoga na leto.

Na Posavje in Dolenjsko so pozabili tudi sestavljenci samoupravnih sporazumov interesne skupnosti za nafto in plin SR Slovenije. Osnutki namreč ne predvidevajo vključevanje obeh regij v plinsko energetski sistem. Omejujejo se samo na tiste,

ki so vanj že vključeni. Na nove porabnike plina, ki imajo prav ta ko velike potrebe, se, žal, ne ozirajo, čeprav so med njimi interesenti za velike količine tovrstne energije. Posavje zahteva več zagotovil tudi za redno oskrbo z drugimi viri, na primer s premogom. Pri tem so se znašli v velikih težavah zlasti v Celulozi, kjer so bili prisiljeni spremeniti dobavitelja in sami prevzeti za 100 odst. večje stroške, kot so jih imeli prej z dobavo velenjskega premoga. Transport iz Bosne je namreč zelo drag, razen tega pa tamkajšnji premog zahteva preureditev peči, kar spet pomeni podražitev.

(Nadaljevanje na 4. strani)

VREME

Ob koncu tedna se bo ponovno nadaljevalo nestalno vreme z občasnimi padavinami. Večjih temperaturnih sprememb ne bo.

ZUNANJEPOLITIČNI PREGLED

Med zunanjepolitične stalnice Jugoslavije sodi tudi stalno razvijanje dobrososedskih odnosov. Medsebojno sodelovanje naše države s sosedami se je začelo pospešeno razvijati že pred mnogimi leti, zato je danes toliko lažje govoriti o uspehih, ki smo jih s skupnimi prizadevanji naredili na tem izredno pomembnem področju. Seveda pa obstoječe stanje še ni maksimum, ki smo ga dosegli na obeh straneh meja, ampak se je potrebno kar naprej truditi za izboljšave

Nadaljevati dobro sosedstvo

vseh vrst oblik sodelovanja kot tudi krepitve prijateljstva in medsebojnega zaupanja.

Slovenija razvija odnose z vsemi državami, ki mejijo na našo državo, razumljivo pa je, da je intenzivnost večja predvsem v sodelovanju z Italijo, Avstrijo in Madžarsko oziroma z njenimi pokrajinami kot neposrednimi sosedami.

Kot so poudarili na sestanku republiškega komiteja za mednarodno sodelovanje – ki je ocenjevalo stopnjo doseženega sodelovanja republike s sosednjimi državami oziroma ugotavlja-

lo odprta vprašanja in nakažalo usmeritve za pospešitev sodelovanja v prihodnje, so neposredna sosesčina teh treh držav, gospodarski interesi ter možnosti in še zlasti prisotnost slovenske narodnostne skupnosti, tišči elementi, ki so te odnose ves čas spodbujali in jih pripeljali do današnje stopnje medsebojnih vezi.

Če povzamemo kopico predlogov naših nadaljnjih usmeritev, potem je treba reči, da se bomo še naprej zavzemali za kontinuiteto stikov ter sodelovanja z vsemi sosedami Jugoslavije ter spodbujali stike povsod tam, kjer za to obstoje obojestranski interesi in možnosti. Prizadevanja za krepitve politike odprtih meja je naša trajna opredelitev.

Razvijanje vsestranskega sodelovanja s sosednjimi državami, kjer živi slovenska narodnostna skupnost, pa ustvarja pogoje za uspešnejše reševanje spornih problemov in hkrati krepiti položaj skupnosti v teh državah.

V odnosih z Italijo, na primer, bodo tudi v prihodnje v ospredju prizadevanja za uresničitev vseh določil osimskih sporazumov, z Avstrijo pa, med drugim, nadaljevanje dogovarjanja o možnostih tesnejšega sodelovanja v obmejnem prostoru.

VASO GASAR

KATASTROFALEN POTRES V ALŽIRIJI – Alžirsko mesto El Asnam je doletela ena najhujših nesreč. V katastrofalnem potresu je izgubilo življenje 20.000 ljudi, mesto pa je dobesedno zravnano z zemljo. Prizadetim prihaja pomoč z vsega sveta. Med drugim smo jo takoj poslali tudi Jugoslavlani. Na sliki: nadčloveški napor reševalcev.

Za dobro sadje – dober denar

Kaj sta pokazala anketa v Zagrebu in sadjarski kongres v Mariboru – Uspešna je lahko samo organizirana obnova (tudi zasebnih) sadovnjakov in skupen nastop na trgu

Sadja je lahko dovolj ali celo preveč in hkrati premalo. Seveda v raznih krajih in po različnih cenah. Nekje sadjarji ne morejo prodati svojega pridelka, v mestih pa je slaba izbira. Hkrati je z visoko maloprodajno ceno moč odvrniti porabnike od nakupa tako, da tudi ob malem pridelku in skromni ponudbi ne zmanjka sadja.

Jugoslovanski sadjarji pa so pred kratkim na svojem zadnjem kongresu v Mariboru ocenjevali oskrbo s sadjem bolj enotno. Menili so, da bo treba pridelovati več sadja in ga ponuditi porabnikom v taki izbiri in po takih cenah, da si ga bodo privoščili več.

Anketa, ki so jo pripravili v Zagrebu in z njo zajeli 2000 prebivalcev, je pokazala, da bi ljudje kupili več jabolk, če bi bila izbira večja in cene ustrežnejše. Kar 63 odstotkov vprašanih je odgovorilo, da bi za jabolka, ki jim bolj teknejo, bili pripravljeni plačati celo več, kot je bila cena tistih, ki jih je bilo moč kupiti.

Jabolk ni moč prodajati po enotni ceni, slaba po enaki kot boljša in najboljša. Na svetovnem trgu je med najcenejšimi in najdražjimi dvakratna, trikratna in še večja razlika. To bi se morali zapomniti vsi sadjarji, ki bi iz starih, celo pred vojno zasajenih sadovnjakov radi prodali jabolka po enaki ceni, kot jih doseže sadje iz mladih, sodobnih sadovnjakov. Nekateri za svoje sadovnjake niti ne skrbijo. Naj zraste, kar zraste brez vsake nege!

Jugoslovanski sadjarji ugotavljajo, da bo pridelek namiznih jabolk treba potrojiti, če hoče-

jo vsem porabnikom zagotoviti toliko sadja, kot ga porabijo že zdaj v razvitih zahodnoevropskih državah. Družbenih zemljišč je za to premalo. Sadovnjake naj bi obnavljali tudi zasebniki, vendar ne vsak zase, ker bi to bilo premalo strokovno in predrago. Za svoj pridelek, četudi bi pridelali po več tisoč kilogramov enakega sadja, bi težko našli kupca. Trgovske

zadovolje prav zato, ker ni dovolj organizirano. To, da kmečkoga sadja pogosto ni moč prodati, je posledica neorganiziranosti in zanemarjanja sadovnjakov. Zasebni sadjarji na Subotičko-horgoški peščari so v zadnjih desetih letih zvečali število rodni jablanovih dreves od 290.000 na 370.000, pridelek pa od 7.000 na 18.000 ton lanske jesen, oziroma na triletno poprečje 13.000 ton. Pri prodaji nimajo težav. Toda po vojni so večino starih sort zamenjali z novimi. Pridelujejo taka jabolka, za kakršna ni težko najti kupcev.

JOŽE PETEK

— Spet si gledala cene ozimnice!
(Milenko Kosanović)

prodajalne namreč ne iščejo sadja vsaka zase, saj imajo nabavni oddelek za več 10 ali 100 prodajal, ki želi vagonске ponudbe.

Zasebni sadjarji, ki želijo narediti večje sodobne nasade, se torej morajo povezovati v sadjarske skupnosti – na kongresu so menili, da morda tudi v društva ali kaj podobnega – v okviru kmetijskih zadrug, da bi imeli enake možnosti pri obnovi in prodaji kot veliki družbeni sadovnjaki.

Slovensko zasebno sadjarstvo je v zadnjih dvajsetih letih na-

TELEGRAMI

BEOGRAD – Član predsedstva SFRJ Vidoje Žarković je v palači federacije sprejel člana centralnega komiteja palestinske osvobodilne organizacije Mohameda Meizerja, ki je pripotoval v Beograd kot poseben odposlanec predsednika izvršnega komiteja PLO Jaserja Arafata. Mohamed Meizer je izročil Vidoju Žarkoviću poslanico predsednika Arafata za predsedstva SFRJ, v katerem je govor o stališčih PLO do oboroženega spopada med Iranom in Irakom ter o položaju na srednjem vzhodu in v perzijskem zalivu.

OSLO – Nobelovo nagrado za mir je letos dobil Argentinec Adolfo Perez Esquivel, arhitekt in kipar iz Buenos Airesa, Nobelov odbor norveškega parlamenta mu je podelil nagrado za mir, kot je rečeno v obrazložitvi, za „njegov boj za človekove pravice z miroljubnimi sredstvi v razmerah, v katerih je gospodarstvo teror“.

NAIROBI – Dobro oboroženi napadaleci menijo, da gre za privrženca strmoglavljene diktatorja Idiija Amina – še vedno obvladujejo položaj v ugandski severozahodni pokrajini zahodnega Nila. Napovedane protiofenzive rednih enot ugandske vojske še niso sprožili, čeprav potekajo živahne priprave nanjo.

tedenski mozaiik

SAR (SYNTHETIC APERTURE RADAR), nova vrsta radarja, ki so ga izdelali strokovnjaki NASA in ameriških vojnih institutov, je razvozal uganko, s katero so si arheologi vse do danes zamažali oči. Fotografija, ki jo je ta naprava posnela z višine približno 9000 metrov, od koder je zajela 80.000 kvadratnih metrov zemljine površine, je namreč odkrila, kako se je prehranjevalo dva do tisoč ljudi, ki so živeli med tretjim in desetim stoletjem po našem štetju v srednji Ameriki in danes veljajo za prednike Mehikancev. Današnji znanstveniki kar dobro poznajo civilizacijo Mayev, kot se je imenovalo to ljudstvo, preučili so njihove vladne sisteme in njihov razvoj, nikakor pa niso mogli ugotoviti, od kod so dobivali hrano. Namakalni jarki so prvi dokaz, da so bili Mayi pravi poljedelci in da so se brščas ukvarjali tudi s kolobarjenjem.

KMALU BO V MESTIH ZIVELA že polovica človeštva. Težko je verjeti, toda raziskava, ki so jo naredili v Združenih narodih, kaže da bodo imela vele mesta (več kot pet milijonov prebivalcev) čez dvajset let okrog 650 milijonov ljudi. Danes, leta 1980, živi v njih komaj kaj več kot 250 milijonov prebivalcev, leta 1950 pa borih 50 milijonov.

V LETU 2000 BO IMEL NAJVEČ prebivalcev Mexico: 31 milijonov. Za njim se bodo uvrstili: Sao Paulo, Tokio, New York, Sanghaj, Peking. Zdjaj je vrstni red še takšen: New York, Tokio, Mexico, Sao Paulo, Sanghaj, Los Angeles. Z lestvice največjih bodo čez dve desetletji odpadli London, Buenos Aires, Panz, Osaka in Dusseldorf, ki jih bodo nadomestili Bombay, Džakarta, Kairo, Madras in Manila.

NEKA PRIVATNA POSREDOVALNICA za delo v ZDA je prejšnji teden objavila študije o izgubah časa na delovnem mestu. Avtor študije Robert Harlf trdi, da bodo letošnje izgube zaradi „kraje časa“ stale ameriško gospodarstvo celih 100 milijonov dolarjev, „klasični“ gospodarski kriminal kot so goljufije, tatvine in poverbe pa samo 40 milijonov dolarjev. Med tatove časa je študija uvrstila tiste uslužbence, ki prihajajo na delovno mesto z zamudo: tiste, ki prežgodaj odhajajo: tiste, ki prepozno in predolgo pijejo kavo: tiste, ki med delovnim časom klepetajo s kolegi: tiste, ki ves dan telefonirajo domov ali prijateljem in tiste, ki za pisalno mizo sanjarijo. Avtorji so te podatke zbrali s pomočjo ankete, ki je zajela 400 vodij personalnih služb v podjetjih iz vseh ameriških zveznih držav.

Zatika se pri prevozu

Pomanjkanje vagonov za prevoz premoga skušajo železničarji ublažiti z učinkovitejšo organizacijo dela

Sloveniji bo v letošnji kurilni sezoni po doslej znanih podatkih primanjkovalo okrog 305 tisoč ton premoga, ki ga bo morala dobiti iz drugih republik in za kar so dogovorili že sklenjeni. Poleg tega bo potrebno iz slovenskih premogovnikov prepeljati še okrog 300 tisoč ton premoga. Pri tem pa se pojavljajo velike težave glede prevoza, saj železniške organizacije nimajo na voljo dovolj vagonov in lokomotiv. Poleg tega prevoz premoga sodeluje s prevozi sladkorne pese in drugih jesenskih pridelkov.

Potrebne vagonne bi morala zagotoviti železniško-transportna podjetja iz tistih področij, kjer se premore naklada. Ker pa jih nimajo dovolj, bodo morali vagonne dobiti drugje – morda začasno celo iz tujine – in jim pri kupcih zagotoviti status najemnih vagonov, kar bo sicer zvišalo stroške prevoza, vendar bo tudi zagotovilo, da vagoni med vožnjo ne bodo preusmerjeni k dru-

gim uporabnikom. Za ublažitev problemov so v železniškem gospodarstvu že sprejeli dodatne ukrepe, da bi prevoz premoga potekal čim bolj nemoteno. Predvsem pa bi morali zagotoviti, da bi čimveč premoga prepeljali v rednih maršrutnih vlakih. Delu posebnih štabov v ZTO pa bi se morali priključiti tudi uporabniki. Pospešeno razkladanje bo namreč veliko pripomoglo k izhodu iz zagate.

(Iz informacije Železniškega gospodarstva Ljubljana)

ZMANJKALO CELO ČEKOV

V kočevski podružnici Ljubljanske banke jim je te dni zmanjkalo celo čekov. Imetniki tekočih računov dobe na banki le po en ček, da lahko dvignejo denar.

NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Pretirana in hkrati neracionalna investicijska poraba je eden glavnih vzrokov za neusklajene gospodarske tokove in inflacijo. Neustrezne investicije so posledica odtujenega in tehnokratskega odločanja – o razširjeni reprodukciji oziroma premahne zavzetosti subjektivnih sil pri usklajevanju planov OZD in pri uveljavljanju delavčevega položaja v razširjeni reprodukciji. Z odločno akcijo zveze komunistov ter vseh subjektivnih sil naj bi zato v prihodnje zmanjšali fronto investicij, predvsem pa izboljšali kvaliteto in učinkovitost investiranja.

To je poudarila razprava na seji predsedstva CK ZKS – vodil jo je predsednik France Popit

Neustrezne naložbe

– ki je obravnaval priprave planov z vidika investicijskih odločitev. Ta tema bo, kot so sklenili včeraj, tudi predmet obravnave na prihodnji seji CK ZKS.

Predsednik IS SRS Janez Zemljarič je kritično ocenil dosedanje slabosti pri investiranju ter predloge za družbeno akcijo. Sedanji delež investicij v družbenem proizvodu SRS naj bi zmanjšali, tako da bi v prihodnje namenili za naložbe kakih 35 odstotkov družbenega proizvoda. Podrobnejše, izračune, uskladitve in odločitve v zvezi s predlagano usmeritvijo naj bi opravili v združenem delu ob sodelovanju upravnih, strokovnih in družbenopolitičnih dejavnikov.

V prihodnje bi morala biti investicijska politika v funkciji prestrukturiranja gospodarstva, tako da se bo povečala proizvodnja, ki bo dajala večji dohodek iz izvoza. Prednost naj bi dali tudi razvoju in tehnološko intenzivnim naložbam, zagotavljanju energetskih virov, trajnih reprodukcijskih sredstev, hrane, surovin in dela infrastrukture.

Dosledneje naj bi izvajali zakonske predpise o investicijski izgradnji, nekatere pa naj bi tudi dopolnili. Nobenega investicijskega objekta ne bi smeli začeti, če ni zanj izdelana celotna dokumentacija, zaključena realna finančna konstrukcija in zagotovljena sredstva. Investicije v teku, ki nimajo zagotovljenih virov financiranja in ne prispevajo k prestrukturiranju, naj bi začasno odložili ali celo ustavili.

Razprava je tudi poudarila, da odkloni nastajajo zaradi nepoznavanja ali pa nepriznavanja načel družbenolastniških odnosov in favoriziranja skupinsko-lastniških, lokalnih in drugih ozkih interesov. Prav tako ne deluje tržišče, dohodkovno načelo ne pride do veljave, torej ni tovrstne selekcije proizvodnih programov. Nekateri predpisi celo ovirajo združevanje dela in sredstev.

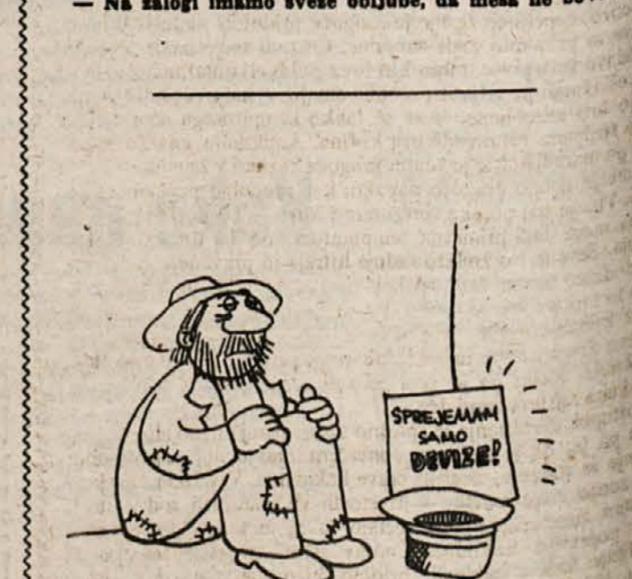
Nujno je napraviti bilanco sredstev in se na tej osnovi opredeliti za stopnjo rasti v prihodnjem petletju. Predvsem pa naj bi ljudem povedali, kakšni bodo rezultati predlaganih ukrepov, saj bo to najboljši motiv za mobilizacijo vseh in vsakogar v stabilizacijski bitki.

MILAN MEDEN

Iz zadnjega Pavliha...

— Na zalogi imamo sveže obljube, da mesa ne bo...

Novi časi – stara pesem

OBNOVA INISA SE JE ZAČELA - Novomeška tovarna Krka je pred nedavnim začela urediti program obnove Inisa, kjer bodo proizvajali izolacijska vlakna na osnovi kremenčevega peska. Začetnimi deli so že pričeli: najprej rušijo, kar je odveč. (Foto: R. Bačer)

ZA PRAZNIK SREČANJE POD ISKRINO STREHO - Kostanjevica slavi 21. oktobra svoj krajevni praznik. Prireditve bodo trajale ves teden. Osrednji dogodek bo srečanje z gorjanskimi borci in aktivisti v novi proizvodni hali Iskre (na sliki). Delavci se bodo selili vanjo pozneje. (Foto: J. Teppey)

TUDI V MACKOVCU PRI DVORU ASFALT - 5. oktobra so izročili namenu 900 metrov asfaltirane ceste v Mačkovcu pri Dvoru, ki so jo pričeli graditi že lansko jesen. Do nove ceste so veliko pripomogli krajanji, predvsem mladina, s prostovoljnimi delom in lastnimi sredstvi, pa tudi KS Žužemberk. (Foto: B. VESELIC)

REŠENA ARHEOLOŠKA DEDIŠČINA SLOVENIJE - Razstava pod tem naslovom bo odprta v kočevskem Pokrajinskem muzeju še do 27. oktobra. Organizirala sta jo Narodni muzej v Ljubljani in Pokrajinski muzej v Kočevju. Prireditelji vabijo, naj si zanimivo razstavo ogleda čimveč ljudi. (Foto: J. Prime)

ZAKAJ RAMPE NA GOZDNIH CESTAH?

Zakaj so že skoraj vse gozdne poti v kočevski občini zaprte z rampami? Taka in podobna vprašanja zastavljajo v zadnjem obdobju delegati in občani. Podobna vprašanja so zastavljali že pred leti. Takrat je bil odgovor, da nabiranci gozdnih sadežev, polharji, nabiranci zdravilnih zelišč in ostali obiskovalci gozda motijo ruk jelenov. Letos so odgovori drugačni: za rampe so krivi tatovi lesa. V gozdove prihaja vedno več tovornjakov in osebnih avtomobilov s prikolicami z ljubljansko, novomeško in celo zagrebško registracijo, za katere gozdarji sumijo, da kradejo drva. Drva izginjajo iz gozdov nismo pa še slišali, da bi gozdarji kakšnega tatu ujeli. Občani seveda menijo, da morajo biti gozd odprt, „kot je bil že od rimskih časov sem.“

Sejmišča

NOVO MESTO: Ponedeljkovo slabo vreme je zdesetkalo vrste kupcev in prodajalcev. Napredaj je bilo 273 pujskov in 16 nad tri mesece starih prašičev, prodanih pa skupaj le 113. Pujski so veljali od 1.350 do 1.800 din, starejši prašiči pa 1.850 do 3.200 din.

BRE ZICE: Na sobotnem sejmu je bilo v prodaji 388 pujskov in 14 starejših prašičev. Lastnika je menjalo 263 pujskov po 75 din in 8 starejših prašičev po 58 din kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Tudi žganje zahteva znanje

V nekaterih deželah je prepovedana, pri nas pa je dovoljena priprava žganja za domače potrebe. Množica „kuharjev“ skuha tudi množico kakovostno različnih žganj, odvisno od surovine, načina kuhanja, posode, mešanja in staranja destilata ter še od več drugih okolnosti oz. postopkov. Čeprav se na splošno misli, da zna skuhati dobro žganje „vsak pijanec“, bodo v tem poznojesenskem času, ki je pred nami, prav prišli nasveti strokovnjaka.

Dobro, nepekoče žganje je mogoče pridobiti samo iz dobre, zdrave in primerno zrele surovine. Če tudi sadje namenimo za predelavo v sadjevec, mora biti brez gnilih ali umazanih plodov, pri koščičarjih pa velja še posebna omejitev, namreč: koščice ne smejo biti zdrobljene, sicer se lahko iz njihovega amikdalina tvori strupena cianovodikova kislina. Amikdalina ima značilen vonj po mandljih, kar je včasih mogoče zaznati v žganju.

Kmetje delajo pogosto napako, ker predolgo puščajo sadje vreti. Vrenje naj poteka sorazmerno hitro - 10 do 14 dni - za to pa mora biti primerna temperatura, od 15 do 25 stopinj Celzija. Seveda bo zmletu sadnje hitreje in pravilneje vrelo, če mu dodamo razmnožene selekcionirane kvasovke, podobno, kot velja to tudi pri vrenju mošta iz grozdja.

Za kuhanje žganja je primerna samo bakrena posoda, saj nobena druga kovina razen bakra ne vpliva tako dobro na potek destilacije. Baker pa je tudi zelo dober prevodnik toplote in zato kuha zahteva manj drv.

Postopek destiliranja je splošno znan, manj znano ali upoštevano pa je, da je tudi pri domačem žganju nujno potrebno zorenje in staranje, sicer ni prave kakovosti. V velikih žganjarjih zori svoje izdelke v hrastovih ali jesenovih sodih, tudi nekateri žumberški kmetje delajo tako, in s tem postopkom zelo popravijo kvaliteto. Čeprav manj uspešno se žganje izboljšuje tudi v steklenih balonih, ki pa ne smejo biti čisto polni. Velja pravilo, da se žganje izboljšuje kar 40 let, torej bi bilo najbolje, da bi ga oče kupal za sina...

Inž. M. I.

Večja izguba elektrogospodarstva

Slovensko elektrogospodarstvo bo imelo ob koncu leta 520 milijonov manj prihodka.

Slovenskemu elektrogospodarstvu ni uspelo pravočasno doseči podražitve električne energije, tako da obstaja zdaj resna bojazen, da bo izpadel precejšen delež prihodka.

Namesto januarja se je električna energija podražila šele februarja in tedaj je že bilo jasno, da bo izpad prihodka znašal 462 milijonov dinarjev. Seveda je bilo to posledica premajhne podražitve, saj je znašala le 20 odstotkov namesto 33,5 odstotka, pa še zakasnela podražitev je bila.

Druga podražitev, s katero naj bi vsaj malo izravnali primanjkljaj, je bila odobrena šele 15. septembra, a je znašala le 30 odstotkov, kar je krepko pod zahtevami elektrogospodarstva, ki je terjalo 47,5-odstotno podražitev. Tako bo do konca leta narasel izpad prihodka na 520 milijonov dinarjev, kar pomeni veliko izgubo, katere posledic ni mogoče predvideti v poslovanju.

Seveda si elektrogospodarstvo prizadeva, da bi z bolj smotrnim poslovanjem krilo primanjkljaje, pri čemer je pomemben predvsem prihranek z bolj smotrnim izkoriščanjem energetskih goriv, z zmanjšanjem stroškov sploh. Tako bodo prihranili 19 milijonov dinarjev. S tem v zvezi bodo tudi pohiteli s pobiranjem denarja od naročnikov, izterjali vse terjatve. Cilj pa je čimbolj zmanjšati primanjkljaj. O zmanjšanju primanjkljaja pa razmišljajo tudi v interesni skupnosti elektrogospodarstva. Kot zadnja rešitev tega problema pa bi

prišlo v poštev reševanje s posebnim samoupravnim sporazumom, če republika ne bi imela denarja za kompenzacije.

Spet pomanjkanje

Kočevje: ni dovolj plina, mesa, kruha, celo vode

Na zadnjih sejah občinske skupščine in občinskega komiteja ZK Kočevje so delegati oziroma člani teh organov opozorili, da spet primanjkuje - včasih celo po nepotrebem - nekaterih blaga in drugih stvari, ki so za življenje občano nujno potrebne.

Plina je mnogo premalo. Prednost pri oskrbi z njim imajo vrtci, šole, obrati družbene prehrane in ustanova, občani pa pridejo na vrsto zadnji, če sploh pridejo. Vrste za plin so velike. Ljudje zapuščajo delo oz. službo in hitijo v vrsto za plin, čeprav je malo upanja, da ga bodo dobili. Nekateri se vozijo ponj celo v Ljubljano in na Reko.

Za meso so dolge vrste, čeprav se je meso pred kratkim podražilo in čeprav imamo prav v Kočevju „najsodobnejše prašičje in živinorejske farme v Evropi, če ne celo na svetu.“ Celu kruha pogosto zmanjka, zlasti cenejših vrst.

Na območju Rudnika in Šalke vasi pa manjka celo vode. Mnoge zaposlene žene zato lahko vključijo pralne stroje šele ob 21. uri in perejo ponoči. Že pred letom in več je bilo pojasnjeno, da je temu kriva „najsodobnejša prašičja farma“ v

bližnji Klinji vasi, ki potrebuje vodo za prašiče.

Zaradi vsega tega občani upravičeno zahtevajo, naj občinski izvršni svet ukrepa.

J. PRIMC

Strokovnjakov ni

V Kočevju premalo, v Ljubljani jih je preveč

Kemična tovarna Kočevje je med tistimi OZD v občini, ki imajo največ visoko, višje in srednje izobraženih kadrov; v okviru združenja Polikem pa so čvrsto na zadnjem mestu, oziroma so bili do nedavnega, ko se je Polikemu pridružil še sevnjski Jugotanin.

V Kočevju že več kot pet let ni prišel noben slovenski kemični inženir, čeprav jih Melamin potrebuje in išče, medtem ko imajo pri neki kemični OZD v Ljubljani spisek 27 diplomiranih inženirjev kemije, ki „raje v Ljubljani prodajajo solato, kot da bi šli iz glavnega mesta na podeželje.“ Zadnjih pet let dobiva Melamin kemike iz Hrvaške ter Bosne in Hercegovine. Podobno, če ne še huje, pa je v Kočevju tudi z zdravniki.

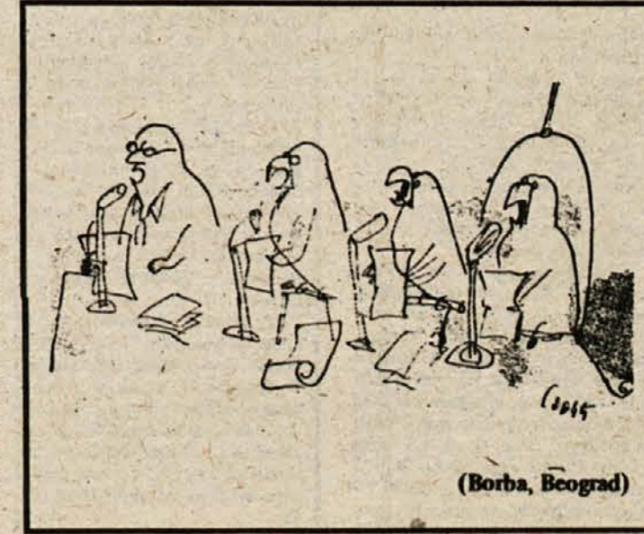
Z vsem tem so Kočevci pred kratkim seznanili predsednika slovenskih sindikatov Vinka Hafnerja, ki je bil tu na obisku in jim je v odgovoru dejal, da je treba tudi v manjših mestih ustvarjati take kulturne in druge razmere, da se ljudje z visoko in višjo izobrazbo ne bodo čutili prikrajšane.

Vendar moramo kljub vsemu ugotoviti, da je malo možnosti, da bi dobili na podeželju več strokovnjakov, če ne bodo sprejeti še drugi spodbudnejši ukrepi, med katere sodi nedvomno tudi višji osebni dohodek v primerjavi z Ljubljano.

J. PRIMC

NADOMESTILO KMETOM?

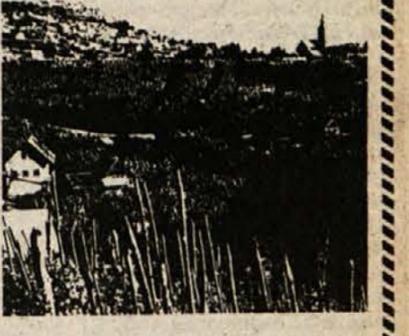
Kmete bolezen huje prizadene kot zaposlene, zato so v Krškem predlagali, da bi pristojna republiška skupnost že za novo srednjeročno obdobje planirala nadomestilo za izpad dohodka. Prejemali naj bi ga aktivni kmetje, če bolujejo več kot 30 dni. Predlog je dobil podporo tudi v obeh sosednjih posavskih občinah.

(Borba, Beograd)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Smo dobro pripravljeni na trgatve?

Od dobre priprave na trgatve je v veliki meri odvisen dohodek celotnega dela in vlaganja v vinograd.

Vinogradnikom, ki kooperirajo s svojo zadrugo ali vinski kletjo in oddajajo grozdje, svetujem, da pustijo grozdje zoreti na trti čimdalje, da bi čimbolj dozorelo. Z večanjem sladkorja pridobiva grozdje na teži, ker je nastajajoči sladkor težji od jagodnega soka. Z zorenjem se manjša teža peclja, kar gre letos v korist belokranjskim vinogradnikom, saj metliška klet tehta grozdje brez pecljev in priznava v ceni na račun letih 5% več. Nekateri vinogradniki dvomijo v to novost v Metliki, češ pecljev je mogoče več kot samo 5%, ker jih je velik kup, toda dvom ni potreben. Peclji res predstavljajo v grozdu prostorninsko okrog 30%, toda v teži le 2 - 8%. V Metliki smo letos ponovno pri zgodnjih sortah preizkušali in ugotovili, da je pecljev med 3,1 in 5%. Vinogradnikom tudi ne svetujemo, da trgajo martinsko grozdje, ker to zbija sladkor. Akontacija, ki jo bo letos plačevala Kmetijska zadruga Metlika za grozdje, se bo gibala med 11 in 19,00 din za kilogram. Razpon 8,00 din na 1 kg je velik, sistem izračunavanja akontacij je zastavljen tako, da kvalitetnim sortam in višjim sladkorjem cena hitreje raste in obratno.

Vinogradnikom, ki bodo doma predelovali grozdje, da bi prodajali vino, svetujem, da poleg običajnih priprav v zidnici uredijo vse formalnosti v zvezi s sladkanjem mošta. Po zakonu o vinu je dožan vsak vinogradnik, ki ima namen pojačiti svoje vino, zaprositi dovoljenje za sladkanje na referatu za kmetijstvo pri svoji občini. V odločbi, ki jo izda občina, je navedeno, koliko sladkorja se lahko doda posamezni sorti.

Kmetijski inštituti in zavodi, ki so pooblašteni za analize vina, imajo navodila od republiškega sekretariata za kmetijstvo, da vino, ki je sladkano nad dovoljeno stopnjo, izločijo. Enako bo ocenjeno kot neprimerno za promet vino, ki je bilo sladkano in lastnik nima odločbe o sladkanju.

Navodila, kako pridelati kvalitetno in stanovitno vino:

- Pred trgatvijo temeljito očistimo vinsko posodo, opremo in orodje za predelavo grozdja, kakor tudi samo klet v zidnici!
- Pripravimo vinske kvasnice oz. matični kvas iz zdravega grozdja, da bo ob začetku trgatve najmanj 2 l kipečega mošta na hektoliter predelane grozdja.
- Ne tlačimo grozdja v vinogradu, ampak celega pripeljimo čimprej v zidnico! Odbirajmo, gnilo grozdje od zdravega in predelujemo ločeno!
- Belo grozdje ne sme vreti na trpinah, posebno ne, če so gnile.
- Mošt oz. drozgo pred vrenjem ustrezno zažveplajmo.

Roki trgatve

V vsaki občini bodo roki predpisani. Ljudska milica ima navodila od republiškega sekretariata, da kontrolira po vinogradih spoštovanje predpisanih rokov za posamezne sorte. Kazni so visoke, za to je pametneje počakati.

V Jugoslaviji zelo pozno, med zadnjimi državami, pripravljamo vinsko zakonodajo. V to smo bili skoraj prisiljeni od Evropske gospodarske skupnosti, katere članicam prodajamo vino. Te države vedo, da lahko računajo na kvalitetno jugoslovansko vino le, če bomo pri nas imeli ustrezno zakonodajo in jo tudi izvajali. V tolažbo naj povem, da morajo biti francoski, nemški avstrijski vinogradniki drugače disciplinirani, kot smo pri nas. V Franciji na primer imajo predpis datum, kdaj smejo mlado vino prodajati. Ni ga, ki bi kršil ta rok, ker bi sicer lahko prišel na boben.

Za Belo krajino so predpisani roki trgatve:

- kraljevina 15. oktober
- laški rizling 17. oktober
- frankinja 18. oktober

Za žametovko rok še ni določen. Ocenjuje se s 25. oktobrom.

Inž. JULIJ NEMANIČ

OBVESTILO VINOGRADNIKOM

Sladkorja za sladkanje mošta člani društva vinogradnikov zaradi objektivnih težav ne bodo dobili pri Hmeljniku. Obrnejo naj se v najbližjo trgovino Mercatorja, ki ima za vinogradnike večje količine sladkorja.

(Nadaljevanje s 1. strani)

Krška tovarna papirja plačuje tudi ogromne vsote za stojnine, ker primanjkuje transportnih vagonov. To velja predvsem za najete vagonce inozemskih lastnikov. V Posavju podpirajo vsebino sporazuma o železniškem prometu, želijo pa vnesti vanj izgradnjo novih tirov v Dobovi in v Brežicah, kjer jih nujno potrebujejo za tovarno prikolic IMV in za silose „Zita“. Od železniškega gospodarstva pričakujejo v tem srednjeročnem obdobju tudi finančno udeležbo železniškega gospodarstva za gradnjo podvozov in nadvozov v Dobovi in Stari vasi, opozarjajo na ureditev železniških postaj v Sevnici, Krškem in Brežicah. Kar pa zadeva sporazum o luškem prometu, je povečanje prispevne stopnje iz dohodka tozdog od 0,5 do 1,5 odst. pretirano visoko, prav tako pa za Posavje ni sprejemljiva stopnja za razvoj letaliških zmogljivosti, ki naj bi se od 0,28 dvignila na 0,7 odst. od davčne osnove iz dohodka tozdog. Te stvari naj bi do oblikovanja predlogov še temeljito analizirali.

Med obiskom v Brežicah je Franc Šetinc 9. oktobra imel tudi razgovor s predstavniki družbeno političnega življenja v občini. Seznanili so ga z uspehi stabilizacijskih prizadevanj ter problemi pri planiranju. Srečujejo se namreč z nesporemljivimi načrti republiških samoupravnih interesnih skupnosti, ki se ne ozirajo na dogovorjene omejitve in tako siromajone dejavnost v občini. Franc Šetinc je že dopoldne v Jutranjki obiskoval staro prakso SIS kot veliko neodgovornost, kakršne ne bi smeli dopustiti. Menil je, da samo red in disciplina znotraj samoupravljanja lahko omejitva pretirane naložbene apetite na vseh ravneh.

V Posavju imajo nadalje veliko pripomb na račun gozdarke panoge, češ da ne stopa v korak s potrebami današnjega časa, ko so stabilizacijska prizadevanja na prvem mestu. V gozdarstvu so, po dosedanjih izkušnjah sodeč, izkoristili premalo možnosti za povezovalne v dohodkovne celote in napore za preosnovno gospodarstva. Tako bi namreč lahko veliko več dajali lesnopredelovalni industriji, hkrati pa tudi izvažali. Razvijajo se predvsem panoge, ki izvažajo les v polizdelkih. Prepočasno napreduje zasajanje površin s hitro rastočimi drevesnimi vrstami, ki jih potrebuje zlasti celuloza industrija.

Zaradi vsakoletnega poplavljanja plodnih površin na brežiškem območju v Posavju spodbujajo izgradnjo nasipov ob Savi. Na dober odmev je naletela pobuda zbornice po regijskem odgovoru za melioracijo in po uskladihvi programov dolenske in republiške vodne skupnosti. Tudi na podaljšanje plovnosti Save od Zagreba do Posavja pri sestavljanju planskih nalog za prihodnja obdobja ne bi smeli pozabiti.

Za vse interesne skupnosti materialne proizvodnje pa bo seveda moralo obveljati načelno že dogovorjeno zaostajanje za rastjo družbenega proizvoda. Enake pripombe so bile izrečene tudi za interesne skupnosti družbenih dejavnosti. Nekateri od njih namreč močno presegajo dogovorjene omejitve, zato v Posavju ne pristajajo nanje. Če bi se sprijaznili s tem, bi odkrili svoje občinske programe, ki tega ne zaslužijo.

J. TEPPEY

GRADNJO MUZEJA ODLOŽITI

Redkokdaj se porodi toliko opozoril že na sejah delegacij. Ko so obravnavali v sevnici občini gradnjo samoupravnega sporazuma o gradnji Muzeja revolucije v Ljubljani, se niso mogli odločiti za pristop. Da ne bo nesporazuma: nihče ne zanika pomena in vloge te ustanove, delegati iz združenega dela samo opozarjajo na naše gnotne zmogljivosti. V zaostrenih razmerah gospodarjenja ne vidijo denarja za tako zahtevno gradnjo v novem srednjeročnem obdobju. V takem vzdušju so bili previdni tudi pri sklepanju o Muzeju taborskega gibanja v Ljutomeru. K temu sporazumu bo sevnici občina pristopila, saj je tudi tu bil tabor pred dobrim stoletjem. Ograjujejo se seveda, da bi karkoli plačevali za poznejše poslovanje.

OGLAŠUJTE V DLI

Izkušnja govori za enotno medobčinsko zdravstveno skupnost v Posavju

Ko so na zadnji seji medobčinskega sveta SZDL za Posavje razpravljali o novi organiziranosti občinskih zdravstvenih skupnosti in strokovnih služb, so iz vseh treh občin osvetlili svoje poglede, zlasti kar zadeva ustanovitev medobčinske zdravstvene skupnosti v Posavju.

Stališče medobčinskih forumov je za enotno skupnost, saj ko je delovala medobčinska skupnost, je bila povezana posavskih občin boljše. Seveda pa bo pri dokončni odločitvi treba pretehtati ekonomičnost. Približevanje uporabnikom zdravstvenih storitev naj ne bi za vsako ceno zastrlo pogleda na dinar. Medobčinska skupnost ne bo imela svojih služb, zato se skupaj s skupnostmi socialnega varstva ali z ostalimi skupnostmi v občini. Krško in Brežice imata zametke strokovnih služb, Sevnica pa je tesno povezana in vidi in Brežice imajo zametke strokovnih služb, Sevnica pa je tesno povezana in vidi večjo gotovost v Celju. Znano je, da spadata Brežice in Sevnica pod celjsko regionalno zdravstveno skupnost, Krško pa pod novomeško. Krščani so v minulem srednjeročnem obdobju

združili za naložbe v dolenskem zdravstvu okoli 5 (pet) starih milijard; sedaj, ko naj bi prišli na vrsto tudi oni, pa naj bi šli drugam. Take pomisleke drugi zavračajo z utemeljitvijo, da ni bilo drugače niti pri organiziranju bančništva, zavarovalništva in zaposlovanja v Posavju, vendar je življenje oziroma delo ovrglo pomisleke.

14. SREČANJE KOVINARJEV

Po 4. delovnem srečanju kovinarjev Slovenije v Titovih zavodih Litostroj v Ljubljani v začetku meseca so se od 10. do 12. oktobra zvrstile številne prireditve v počastitev dneva kovinarjev. Po petkovi proslavi ob dnevu kovinarjev in otvoritvi 14. srečanja kovinarjev Jugoslavije je bilo v soboto praktično tekmovanje, posvetovanje „Razvoj kovinske industrije Jugoslavije v obdobju 1981 - 1985“, prikaz dejavnosti organizacij za tehnično kulturo Ljubljane, srečali pa so se tudi kovinarji literati. V nedeljo so si obiskovalci lahko ogledali v prostorih Litostroja razstavo izdelkov tekmovalcev. Ob zaključku srečanja so razglasili tudi rezultate tekmovanja. V času srečanja je bila v Litostroju pripravljena razstava inovacij, merilnega orodja in likovnih del kovinarjev.

OZIMNICA JE ŠE

Še do približno 20. oktobra bodo v kočevski trgovini Sadej zelenjava prodajali ozimnico. Krompir igor je po 4,90 din, jabolka jonatan in zlata parmena po 12,30 din, delišes po 12,90 din in jonagold po 14,00 din. Čebula je po 15,00 din. Vse cene so bruto za neto, se pravi z gajbicami vred.

DVANAJST ODLIKOVANIH

Na svečani seji občinske skupščine Kočevje 3. oktobra je predsednik občinske skupščine Savo Vovk podelil državna delovna odlikovanja. Prejeli so jih: red dela z rdečo zastavo: Nace Karničnik; red dela z zlatim vencem: Miran Čilenšek, Anton Sercer in Ivan Vesel; red republike z bronastim vencem: Ivan Kordiš, Čiril Jasenc, Rudolf Jaklič in Franc Lužar; red zaslug za narod s srednjim zvezdom: Marica Gorjan, Slavica Papež, Dragica Sercer in Gasilsko društvo Kočevje.

USPEL NASTOP KUD BELTINCI - Minulo soboto so člani KUD Beltinci iz Prekmurja - folkloristi, tamburaši, pevski zbor, ansambel Kociper-Baranja (na sliki), ki igra skupaj že 42 let in mladi cimbalist Adi Sobočan - pripravili v Novem mestu dva zelo uspela koncerta. Igranje, petje starih prekmurških pesmi in ples Prekmurčanov je navdušil tako vojake novomeške garnizije kot obiskovalce v Domu starejših občanov. Po obeh nastopih so Beltinčani preživeli prijeten večer z vojaki v Domu JNA. (Foto: G. FARKAŠ)

Ne smemo pozabiti Romov

Občinske in republiške SIS bi morale v planih zaobjeti romsko problematiko - Ugotovitev je dovolj!

Pri reševanju romskih vprašanj se v novomeški občini kaže precejšen napredek, nujno pa je pri načrtovanju obdobja od 1981 do 1986 v vsaj 7 občinskih in republiških interesnih skupnostih zagotoviti del sredstev za izboljšanje življenjskih razmer pripadnikov romske narodnosti.

Približno tak poziv je prejšnji teden sprejel novomeški izvršni svet občinske skupščine samoupravnim interesnim skupnostim s področja otroškega varstva, izobraževanja, socialnega skrbstva, socialnega varstva, zdravstvenega varstva, zaposlovanja in stanovanjskega gospodarstva v domači občini. Prav tako pa bi se morale vse omenjene interesne skupnosti zavzemati, da bi vsaj del teh nalog prišel v republiške plane v

okviru splošnih in solidarnostnih programov. Kaj je potrebno storiti, da bi okrog 500 Romov v domači občini zaživel človeku dostojno življenje, je že nič kolikokrat ugotovljeno, tudi zapisano. Zdej gre zlasti za zagotovitev sredstev in plansko določitev nalog iz občinskega programa za hitrejšo reševanje romske problematike kot doslej.

V letošnjem letu je šteti za velik uspeh pri reševanju teh vprašanj zaposlitev mladih Romov po končanem obveznem šolanju. V dogovoru z IMV in s pomočjo te tovarne bo organiziran neke vrste tečaj pred zaposlitvijo pod okriljem vajeenske šole, nato pa bodo mali Romi dobili redno delo. Ker pa vsako novo delovno mesto velja okrog 20.000 dinarjev, bo potrebno zagotoviti tudi redno udeležbo na tem seminarju.

R. BAČER

Devetčlansko telo, ki ga bodo sestavile vse posavske občinske zdravstvene skupnosti, ne bo imelo lahkega dela. Dogovorjeno obliko samoupravne organiziranosti bo treba speljati na samoupraven, delegatski način. Zato gotovo ne bo odveč zavezta aktivnost subjektivnih sil, da bi ljudi čim bolj seznanili s prednostmi nove organizacije zdravstva.

PAVEL PERC

LOŠKI POTOK: OBRAČUN MLADIH

V kratkem bo volilna konferenca mladine Loškega potoka. Na njej bodo izvolili novo vodstvo krajevnega sveta, ki združuje 7 osnovnih organizacij ZSM iz proizvodnje, vasi in šole in čigar predsednica je zdaj Bogdana Košmrlj. Potoška mladina je v minulem obdobju sodelovala v raznih akcijah KS, organizirala skupaj s KUD in osnovno šolo proslave in prireditve ter uspešno poskrbela za vključevanje mladincev - prostovoljcev v enote teritorialne obrambe.

V KRŠKEM ODPRTA NOVA TRGOVSKA HIŠA

Krško bo z jutrišnjim dnevom dobilo težko pričakovano „nakupovalni center“ Mercator-Preskrba: S samopostrežno in diskontno prodajo prehrambenega blaga, z dobro založenimi oddelki za prodajo tekstila, tehničnega blaga in stanovanjske opreme. Pod streho blaginice bodo opravljali tudi priročne bančne in turistično agencijske storitve. Nova trgovska hiša ima sedem tisoč kvadratnih metrov površine, zunaj pa parkirišče za 180 avtomobilov.

Skupno o poklicnem usmerjanju

Posvet s poverjeniki šol v Krškem - Novembra razgovor s kadrovniki

Kam po osnovni šoli že dolgo ni zgolj skrb šolarjev, staršev in šekoga. Nad družbeno skrbjo za to pomembno življenjsko vprašanje vli strokovna služba skupnosti za zaposlovanje. Izvedba je poverjena širokemu krogu, od šol do združenega dela.

Za Posavje ima ta služba sedež v Sevnici. V začetku oktobra so pripravili poseben posvet za poverjenike

poklicnem usmerjanju v minulem šolskem letu in delovni program za tekoče šolsko leto. Domenili so se, kako se morajo vsi tvorno vključiti v priprave za prehod v usmerjeno izobraževanje. Zakon o osnovni šoli med drugim izrecno govori o skupnih nalogah osnovne šole in okolja. To terja tudi poznavanje razvojnih usmeritev matične občine in regije. Pomembne naloge med nosilci poklicnega usmerjanja za usmerjeno izobraževanje imajo srednje šole v Posavju. Strokovna služba za zaposlovanje v Sevnici bo s podobnimi posveti nadaljevala. V začetku novembra je predviden razgovor s kadroviki delovnih organizacij.

ČELNO TRČILA

Martin Brodarič iz Rosalnice se je v soboto popoldne peljal z osebnim avtomobilom od Metlike proti Slamni vasi. Med vožnjo je dohitel traktor in ga jel prehitevati, takrat pa mu je nasproti pripeljal z osebnim avtom Jože Zlogar z Radovice. V belnem trčenju so bili Brodarič, njegova žena Mira in enoinpolmesečna hčerka Hermina poškodovani in prepeljani na zdravljenje v novomeško bolnišnico. Gmotne škode so ocenili na 250.000 din.

TAKE ŠKODE SE NI BILO

32-letni voznik osebnega avtomobila Anton Grmovšek iz Dolge vasi je 9. oktobra peljal iz Kočevja proti Stari cerkvi. V blagem levem ovinku malo iz vasi Breg je došel iz še nepojasnenega vzroka zapeljal najprej na srednjo ceste, nato pa trčil v tovornjak, ki je vozil po svoji strani ceste. Osební avto je zasukalo in odbilo na skrajni desni rob ceste.

Tovornjak s prikolico, ki je bil polno naložen s tovornom za LJK Kočevje in ki ga je upravljal 36-letni Franc Klinc iz Pečnika pri Spodnji Idriji, je zaneslo najprej na levo stran ceste, nato pa na njivo. Pri tem sta se tovornjak in prikolica prevrnila, tovor pa razsul.

V osebnem avtomobilu sta se hudo poškodovala šofer in sopotnik Djoko Mandić, 41 let, iz Tesarske 5c v Kočevju. Tovornjak in prikolica sta popolnoma uničena in je na njima škode za okoli 600.000 din. Na tovoru je škode za 190.000 din, na osebnem avtu pa za okoli 100.000 din.

Vsem delavcem IGK zagotovljena socialna varnost

Dopolnilo informacije, objavljene prejšnji teden na prvi strani DL pod naslovom „Kdo bo rešil tovarno v Račjega sela?“

Prizadevanja za rešitev težavnega položaja v Industriji gradbene keramike na Račjem selu tečejo še naprej. Kot kaže, pa ne bodo šla v smeri likvidacije, ampak sanacije, pri čemer si bodo verjetno v tem delovnem kolektivu prizadevali najti nov proizvodni program.

Resnica je, da zdaj nimajo težav s prodajo svojih izdelkov, saj je vsa proizvodnja že prodana, res pa je tudi, da je vsa keramična industrija v velikih težavah. V IGK sicer povečujejo proizvodnjo, izboljšujejo kvaliteto, vse, kar izdelajo, pa tudi prodajo. Vendar k njihovim težavam veliko prispeva vse dražja energija, to je plin, pa tudi cena glazur, da ne govorimo o tehnološki nezaključnosti te tovarne.

Prihodnji teden naj bi se začeli v Gospodarski zbornici Slovenije pogovarjati o vseh teh vprašanjih in poskusili najti rešitev za prihodnje bolj zdravo poslovanje te tovarne. Ob vsem tem je treba dodati, da v skladu z našo zakonodajo ni bojazni, da bi delavci tako ali drugače ostali na cesti. Vsem delavcem, ki so zdaj zaposleni v tej tovarni, je zagotovljena socialna varnost in so torej vse govornice o takšni ali drugačni ogroženosti delavcev neutemeljene, pravijo v IGK.

Vse večji pomen nege in varstva živali

V Ljubljani bo na Gospodarskem razstavišču od 24. oktobra do 2. novembra razstava „Narava - divjad - lovstvo“. Prireditelja razstave sta Lovska zveza Slovenije in Zveza lovskih družin Ljubljana. Razstava bo po mariborski lovski razstavi pred leti spet prikazala celovito podobo našega lovstva, divjadi in narave.

Seveda bo na razstavi dovolj naj bolj zanimivih vrhunskih trofejev, vendar imajo prireditelji druge ambicije: nosnovni namen razstave naj bi bil seznaniti javnost predvsem s napori in cilji slovenskega lovstva, s pravi z varstvom divjadi in narave okolja. Prikazali naj bi tudi samoupravno organiziranost, strokovnost ter družbeno in kulturno dejavnost lovskih organizacij in lovcev.

Na razstavi bo prikazana grafika umetnost na temo lova, izdanih bo več strokovnih študij, poseben del razstave pa bo posvečen uglednim lovčema in ljubiteljema narave Josipu Brozu-Titu in Edvardu Kardelju.

Letne karte rešile zeleni vlak

3. novembra bo začel voziti tudi iz Metlike

Ko je že vse kazalo, da bo zeleni vlak med Novim mestom in Ljubljano moral prenehati voziti zaradi nezasedenosti, pa je dala dobre rezultate skupna akcija ŽTO Novo mesto, novomeških in drugih družbenopolitičnih organizacij ter temeljne SIS za železniški in lufski promet.

Mnoge dolenske, pa tudi belokranjske organizacije združene za delo so pokazale precejšnje zanimanje za prevoz z zelenim vlakom in v ŽTO Novo mesto so že prodali 65 letnih kart za ta vlak, kar pomeni 70-odstotno zasedenost vlaka.

3. novembra bo zeleni vlak začel voziti iz Metlike preko Novega mesta v Ljubljano, saj so precej letnih kart prodali tudi gospodarskim organizacijam iz Metlike in Črnomlja. Z uvedbo podaljšane relacije do Metlike pa bo spremenjen in bolj prilagojen potrebam potnikov tudi vozni red.

Iz Metlike bo zeleni vlak odpeljal jutraj ob 5.50 - v Ljubljano bo ob 8. uri - na Dolenjsko pa se bo vračal ob 14. uri, s prihodom v Metliko ob 16.10.

70 let Henrika Cigoja

Te dni bo dopolnil 70 let življenja Henrik Cigoj, po rodu Primorec, sicer pa naturaliziran Novomečan že vse od predvojnih let dalje. Leta 1927 je prišel v naše mesto kot ključavničarski vajenec in se učil obrti v delavnici Knaflič-Mirtič.

Že 1934 se je pridružil naprednemu gibanju in 1937 se je udeleževal predavanj, ki jih je vodila Partija. Takoj, ko je začela ob italijanski zasedbi naših krajev delati OF, je Cigoj postal aktiven član organizacije. Zbiral je denar za potrebe OF, raznašal in trosil propagandni material, tisk pred kapitulacijo Italije pa je sodeloval pri razorožitvi italijanskih karabinerjev.

Ob kapitulaciji Italije je po nalogu takratnega vodje partizanske orožarske delavnice Srečka Prežlja odšel v Stare žage, kjer so ga zadožili za zbiranje orodja in strojev, ki jih je v Novem mestu pustila italijanska vojska.

Po nemški ofenzivi oktobra 1943, ko je bila uničena orožarska delavnica, je Cigoj s svojim znanjem in izkušnjami veliko prispeval k organizaciji novih orožarskih delavnic v Novi gori. Novembra 1944 je z Nove gore odšel na novo dolžnost: prevzel

je organizacijo partizanskih delavnic za potrebe vojske in civilnega prebivalstva v Suhi krajini. Ob napadu na Drvar je bil ranjen, po okrevanju pa ga spet najdemo v orožarski delavnici v Črnomlju; to je vodil vse do osvoboditve. Takoj po končani vojni je bil vodja pogonskega oddelka artilerijske delavnice IV. armade, kot poročnik pa je 1946 sikel vojaško sukunjo.

Takoj po prihodu iz vojske je prevzel vodstvo mestnega vodovoda v Novem mestu, čakalo pa ga je naporno delo, saj je bil med vojno vodovod močno uničen. Z njemu značilno zagnanostjo se je ves posvetil obnovi tega komunalnega objekta, takoj pa se je vključil tudi v družbenopolitično delo. Bil je član takratnega Mestnega ljudskega odbora, komiteja ZKS in leto dni tudi sekretar komiteja. Opravljal je še več dolžnosti v okrajnem merilu, med drugim je bil skoro dve leti organizacijski sekretar okrajnega komiteja ZK. Kasneje je bil od 1958 do 1963 odposlanec zbora proizvajalcev v skupščini SRS. Poleg tega je aktivno sodeloval v društvi, kot v AMD, pri gasilcih in še kje.

Leta 1950 je osnoval novo vodovodno instalatersko podjetje, v katerem je bil direktor do upokojitve 1966. Pa tudi posej je ostal aktiven: že deveto leto je predsednik Društva upokojencev Novo mesto in član upokojencev Zveze društev upokojencev SRS. Ceravno ni več mladi, se v prostem času še aktivno bavi s kegljanjem in petjem.

Ob življenjskem jubileju gredo delavnemu Henriku Cigoju iskreno čestitke z najboljšimi željami. Da bi še dolgo uspešno vodil odbor partizanskih delavnic IV. korpusa in da bi ostal aktiven tudi pri zbiranju gradiva iz NOB za novomeško muzej revolucije. Tudi v teh funkcijah se je doslej izkazal.

J. U.

DAN PIONIRJEV

Tudi na naši šoli smo imeli za dan pionirjev pionirsko konferenco. Izvolili smo novo vodstvo in se seznanili s programi dela krožkov v letošnjem šolskem letu, ki so zelo pestri. Tudi letos bo delovalo mnogo krožkov: novinarski, planinski, tehnični, modelarski in drugi. Tovariši ravnatelj je pohvalil naše delo in izrazil željo po nadaljnjem, prav tako plodnem delu. Nova predsednica pionirskega odreda Tanja Cesar pa se je zahvalila tovarišici Kavčičevi za njeno večletno požrtvovalno mentorstvo delo.

DARJA FRANKOVIČ, 7.a
OŠ Milke Kerin, Leskovec

**MOJ KRAJ
NEKOČ IN DANES**

Babico sem prosila, naj mi pove kaj o mojem rojstnem kraju v preteklosti. Vavta vas je bila pred vojno in še po njej zaostal kraj z majhnimi, s slamo kritimi hišami in slabo makadamsko cesto. Do danes pa je tudi naš kraj doživel velik napredek. Zrasle so mnoge nove hiše, ceste so večinoma asfaltirane, mladi pa smo dobili svoj dom. Vendar še ni vse tako, kot bi si krajanji želeli, saj lepe okoliški gozdovi in sveži zrak še ni vse. Tako si želimo, da bi dobili telefon, javno razsvetljavo ter da bi asfaltirali ceste, ki so sedaj še makadamske.

ANDREJA KOLENC, 5.b
OŠ Vavta vas

USPEŠNI NA MDA

Pionirji naše šole smo bili delavni tudi med počitnicami. V okviru pionirske brigade smo sodelovali na MDA Bela krajina '80. Čeprav smo bili najmlajši in smo delali le po štiri ure, smo bili zelo pridni, kar dokazujejo tudi štiri udarniške značke, na katere smo pionirji brigadirji zelo ponosni.

KATICA KRAMARIČ
OŠ Črnomelj

IZLET NA SNEŽNIK

Sem član planinskega krožka in se rad udeležujem planinskih izletov. Zato sem bil zelo vesel novice, da bomo šli na Snežnik. V soboto zjutraj smo se vsi prijavili veselo zapodili na avtobus, ki nas je odpeljal preko Ljubljane in Ilirske Bistrice do planinske kočice na Sviščakih. Planinci iz prvega razreda so se peljali še naprej z avtobusom, starejši pa smo se odpravili peš proti vrhu. Nekaj časa smo hodili po cesti, nato pa zavili na gozdno pot in skoraj zašli. Vendar smo kmalu prišli do rezervata, od koder smo imeli lep pogled na vrh. Daleč pred nami so bili naši mali planinci. Nadaljevali smo pot na vrh skozi nizko borovo grudevje. Ena od deklic je omagala, vendar je zbrala vse moči in z nami dosegla vrh, ki nam je ponudil lep razgled na vso dolino. Ko se je spustila megla, smo si v koči odpočili in s kosilom nabrali novih moči, potem pa smo po isti poti odšli nazaj. Izlet je bil za vse nepozabno doživetje.

ROMAN STARIČ
OŠ Krmelj

ZANIMI V TURNIR

4. oktobra smo pionirji iz Leskoveca - leskovski pionirski nogometni klub - organizirali manjši turnir, ki so se ga udeležile štiri ekipe. Najboljša je bila ekipa iz Veniš, drugo mesto je zasedla ekipa iz Drnovega, domačini pa so bili šele tretji. Zadnje mesto je zasedla ekipa iz Gorice, ki res ni imela športne sreče. K lepo uspelemu srečanju je pripomoglo tudi vreme, ki je bilo naklonjeno organizatorjem.

JANI KERIN, 7. b
OŠ Milke Kerin, Leskovec

ROMI V VRTCU

Letos že drugo leto obiskujejo vrtce v Leskovcu tudi romski otroci, stari od 5 do 9 let. V vrtcu jih je 12, redno pa prihajajo le trije. V vrtcu jih vsako jutro pripelje iz treh romskih naselij - Rimša, Drnovega in Gorice - hišnik s kombijem. Tu se zjutraj umijejo in preoblečejo. V začetku so se v vrtcu zelo slabo počutili, bali so se vode. Sedaj pa zelo radi prihajajo vanj. Tovarišica Ksenija je povedala, da jih je zelo težko učiti, saj nekateri govorijo samo v svojem jeziku in ne znajo niti svinčnika držati v roki. Želja vzgojiteljev pa je, da bi jih čimveč naučili.

MARIJA ARH,
DARJA FRANKOVIČ
OŠ Milke Kerin, Leskovec

**NAJBOLJŠI TEKAČI
V ŠSD SEMIČ**

Na občinskem krosu na območju Črnomlja in na ka terem so sode prilagojenim programom, so imeli največ uspeha tekmovalci iz ŠSD Semič, ki so se uvrstili pred Stari trg in Dragatuš. Pri pionirjih so po kategorijah slavili Sterk in Perko iz Starega trga ter Lunar iz Črnomlja, pri pionirkah pa Jožica in Jasna Plut iz Semiča ter Lovrinova iz Vinlice.

P. J.
Kočevje
V. KOBE

SPOZNAVAMO PTICE - Pionirji na osnovni šoli „Katja Rupena“ smo se odzvali natečaju „Ptice okoli našega doma“. Poleg tega tudi pri likovnem krožku spoznavamo ptice, na katere zlasti pozimi ne bomo pozabili. (Foto: MITJA JERMAN, foto krožek OŠ Katja Rupena)

Nismo pustili radia na cedilu!

Zakaj je skoraj sočasno prenehala sodelovati na Radiu Sevnica skoraj vsa ekipa

Zadnjih nekaj dni precej burka sevnjsko javno mnenje množica različnih informacij o vzrokih za skoraj sočasno prenehanje sodelovanja na Radiu Sevnica tako rekoč celotne programsko-tehnične ekipe. Ker nekateri očitno namenoma potvarjajo resnico in nas skušajo na vsak način očrtniti, smo dolžni javnosti naslednje pojasniti: RS si je v dobrih desetih letih delovanja pridobil naklonjenost šte-

vilnih poslušalcev, zlasti pozorno so sprejeli spremljali poslušalci iz delavskih in kmečkih družin, pa tudi mladi. Hvaležni smo vsem, ki so vztrajali na sevnjskemu valu, kljub temu da so oddaje dolga leta zaradi skromne tehnične opremljenosti razmeroma slabo slišali in nam dobrohotno oprostili tudi kakšno programsko napako. Zadnja leta se je RS tehnično bistveno posodobila, saj smo s pomočjo širše družbene skupnosti ustvarili možnosti za oddajanje na UKV. Izboljšala se je kakovost sporedov in RS je januarja letos prejel za objektivno informiranje visoko priznanje OF slovenskega naroda.

Na zavodu za kulturo in prosveto, katerega enota je postal RS, so se v 6 letih obstoja zamenjali trije direktorji. 1. avgusta letos je nastopil Boris Slapšak. Že ob prvih stikih smo bili presenečeni, saj je takoj prišel o problematiki RS in z obljubami, da bo napravil red. Skratka, obnemeli smo ob direktorjevi želji, da bi se pogovarjali o problemih RS, saj jih nismo izpostavljali, razen vprašanje, kako bi zagotovili čimprejše oddajanje na UKV preko pretvornika na Lazah, kar pa je že dlje časa v rokah strokovnjakov RTV Ljubljana. V tem času je bilo že več mesecev znano, da bo vodja ter glavni in odgovorni urednik RS na lastno željo, nezadovoljen z razmerami na zavodu, odšel. B. Slapšak je na kolegiju zavoda izposloval, da se s 1. 10. 1980 prekine pogodba o delu z urednikom. 26.9. 80 je s pritiskom na glasbeno urednico dosegel, da je „zaplenil“ magnetofonski trak 25. 9. predvajane sporne oddaje kulturnega urednika; v petek, isti dan, toda zvečer, pa je v studiu skušal z zasliševanjem izsiliti določene opredelitve sodelavcev RS (obsodba po načelu „Divide et impera“), vendar provokacija zara-

di enotnosti homogene ekipe ni uspela.

V naslednjih dneh so „prepričevanja“ sledila na občinskih družbenopolitičnih organizacijah, posameznike pa so zasliševali tudi miličniki. Rezultat takih, za našo družbo nesprejemljivih prijemov, ki žalijo človeško dostojanstvo, je bil spontan odstop celotne ekipe, kljub temu da smo bili še pripravljene sodelovati. Tako početje si lahko razlagamo edino le v razširjenimi govoricami o predvidenih kadrovskih rešitvah na RS po 1. 1. 1981.

ZDRAVKO BALOG ml.,
BOJAN DREMELJ
JELKA GUNSTEK
NEDA BUŠAR
JOŽE MAURER
PAVEL PERC
FRANCI RUPAR

Želje se izpolnjujejo

Posodobitev ceste od Lazca do Starega kota obljubljal je poslanci v stari Jugoslaviji

Prenovitev ceste iz Gorice pri Lazcu do Starega Kota: v kočevski občini se je začela. Zemljska dela so končana, potrebno je še gramoziiranje, valjanje in ureditev občestne kanalizacije. Cesta bo urejena tako, da jo bo možno kasneje asfaltirati. Cesta bo obnovljena v dolžini 2.900 m, povsem po novi trasi pa bo potekala v dolžini 600 m. Dela bodo veljala okoli 2,9 milijona dinarjev. Ta denar je zagotovljen iz samoprispevka občanov, zanj pa bodo prispevali tudi gozdarji. V nadaljevanju bi bilo treba posodobiti cesto vse do Prezida. Tako bi dobili dobro in bližjo cesto preko Gerova do Reke oziroma morja. Za posodobitev te ceste so se občani zavzemali že v stari Jugoslaviji.

Ob vsakih volitvah je do bil glasove Starokotarjev tisti poslanec, ki jim je obljubil to tako zaželjeno zvezo s svetom. To je bil dolga leta poslanec liste SLS Karel Škulj. Pred vsakimi volitvami je prišel v Stari Kot in imel pred cerkvijo volilno zborovanje za vasi Stari in Novi Kot. Vasačani so ga vedno lepo sprejeli, saj jim je zmeraj zatrdno obljubil, da bo cesta urejena v prihodnjem mandatnem obdobju. Od takrat je propadla stara Jugoslavija, minila je vojna in še 35 let svobode. Mnogi, ki so težko čakali to cesto, so že zdavnaj mrtvi. Tolikokrat obljubljenega ceste pa bo končno le posodobljena, čeprav se še ne ve, kdaj bo tudi asfaltirana.

FRANC KALIC

**KONFERENCA
OK ZSMS BREŽICE**

V Brežicah je bila v petek, 3. oktobra, programsko-volilna konferenca občinske konference ZSMS, ki se je udeležilo 52 delegatov osnovnih organizacij ZSMS in 10 gostov, med njimi tudi predstavniki domače občine, posavske regije in RK ZSMS. Na konferenci so obravnavali poročilo o delu v preteklem mandatnem obdobju, ocenili delo ter izvolili novo predsedstvo, v katerem sta tudi predstavnika Kluba posavskih študentov iz Ljubljane in Maribora. Sprejeli so tudi splošno programsko usmeritev za delo v prihodnjem dvehletnem obdobju.

M. JAZBEC

**PO ZILJSKI
DOLINI**

Mladinski odsek novomeškega planinskega društva je v septembru organiziral izlet v Ziljsko dolino in na Konjsko goro v Karnskih Alpah. Pobudnik izleta je bil prof. Župančič, ki je bil tudi naš vodič po krajih, ki so bili nekoč središče slovenstva. Ponosni smo hodili po lepi Ziljski dolini in žal nam je bilo, da ni več slovenska.

Po lepo urejeni gorski cesti smo se pripeljali do smučarskega središča Mokrina, od koder nas je že vabila 2239 m visoka Konjska gora. Tu nam je bilo vreme naklonjeno in z gore je bil lep razgled na sosednje vrhove in na globoke doline pod nami. Vračali smo se po italijanski strani, bogatejši za lepa doživetja jesenskega dne in z občutkom, da nam je zamejska Koroška še bolj pri srcu.

R. ZIBERT

Za vodo iznajdljivi in delavni

Vse bliže praznični dan, ko bo v Jugorje pod Gorjanci napeljan vodovod

Na Jugorju v krajevni skupnosti Gaberje so začeli letošnjo pomlad graditi vodovod. Vse kaže, da bodo hitrejši od zime, saj so pripravili vodi pot že skoraj do vasi.

Prejšnjo nedeljo je bilo na gorjanskem pobočju nedelje od Jugorja precej živo. Vendar tam ni bil piknik, ampak so zidali vodni rezervoar. Mož in fantov z Jugorja je bilo premalo, kajti vas šteje le petnajst hiš, zato so priskočili na pomoč še gasilci iz Gabrja. Delavcev je bilo tako dovolj in tudi z „gradbeno mehanizacijo“ ni bilo težav. Enega od betonskih mešalcev je gnala kosilnica BCS, drugi pa se je vrtel s pomočjo motokultivatorja. Stvar je navsezadnje precej preprosta, le „pogrnitati“ jo je bilo treba, kajti elektrike ni blizu.

Beton je prevažalo skoraj ducat samokolnic, da ni bilo zastojev. Razposleni so bili vsi udeleženci delovne akcije. „Trideset delavcev je, pa en sam mojster!“ so rekli bolj v šali kot zares. Da bi kdo stal križemrok, tega res ni bilo videti.

Jugorci si obetajo vodo še letos, če le ne bo vreme preveč nagajalo.

Veljalo bi držati zanje pesti, ker jih je dosedanja gradnja tako ali drugače že precej stala. Teren je kamnit in močno nagnjen. Kopali so s stroji in seveda s krampi. Vsako gospodinjstvo mora odpraviti 150 ur prostovoljnega dela, poleg tega pa prispevati še stari milijon. Na Jugorju

pravijo, da so se tako ene kot druge številke že krepko dvignile.

Ko bo voda zares pritekla, bo urednicenega nekaj več plana KS Gabrje. Tisti dan bo na Jugorju praznik.

Ampak iz doline tega mogoče sploh ne bodo opazili. M. LUZAR

POŠTENO PLJUNILI V DLANI - Poprijeti morajo vse roke, če je v vasi le petnajst hiš. (Foto: M. Luzar)

**pisma
in
odmevi**

Delavni mladinci

Mladinci, člani OO ZSM Mozelj pri Kočevju, so letos uspešno izvedli več športnih in kulturnih prireditev, s prostovoljnimi delom so gradili športno igrišče, redno izdajajo glasilo „Viharji“, organizirali pa so tudi dve predavanji o kolektivnem vodenju. Manj uspešni so bili na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Z delom v tem letu pa še niso končali. Še ta mesec bodo izvedli tekmovanje v streljanju z zračno puško in nadaljevali z gradnjo športnega igrišča. V novembru bodo imeli predavanje s področja ljudske obrambe in družbene samozaščite (Sovra žni poizkusi emigracije proti naši državi) in kulturno prireditev za dan republike, 29. november. Ob praznovanju novega leta pa bodo pripravili šaljivo prireditev.

Za uspešno bodoče delo mladinske organizacije v Mozlju pa je vsekakor potrebno še boljše sodelovanje med družbeno-političnimi organizacijami, ki delujejo za območje Mozlja in v Krajevni skupnosti „Ivan Omerza“ Livold. Za tako sodelovanje si člani mladinske organizacije tudi prizadevajo.

MIROSLAV KUZMA

**LOKE SO
PRAZNOVALE**

Vaščani Anovca in Lok pri Zdolah so že drugič praznovali svoj krajevni praznik. Ta je sicer 1. septembra, ker pa je letošnja letina zapoznela, so praznovali šele 27. septembra.

V prijetni vasi Loke si sosedje pomagajo v težkih in lepih trenutkih in ne pozabljajo, da je moč le v slogi. Skupaj se veselijo uspehov; pridne gospodinjke pripravijo dobre kmečke jedi, moški poskrbijo za zlahotno domačo kapljico, fantje iz vasi pa zaigrajo in zapojejo prijetne narodne pesmi, da je stari in mladi vseč. Na svoje praznovanje ne pozabijo povabiti tudi tistih krajanov, ki trenutno žive drugje, za kar se jim najlepše zahvaljujemo.

ANICA KUKOVIČIC

**PRAZNIK KRAJEVNE
SKUPNOSTI ZDOLE**

V soboto, 11. oktobra so v krajevni skupnosti Zdole že četrthič praznovali. Kulturni program so pripravili člani KUD Rudi Rožanc, nastopal pa je mešani pevski zbor in recitatorsko-dramska skupina. Podelili so tudi priznanja OF, na koncu pa so se samoupravni organi in družbenopolitične organizacije sestali na svečani seji, kjer so se spomnili tudi pokojnega pisatelja Bena Zupančiča, ki je obiskoval osnovno šolo v Zdolah.

MILAN JAZBEC

Od 17. do 19. oktobra bo Zveza kulturnih organizacij občine Krško gostitelj 50-članske delegacije kulturno-umetniškega društva "Milenko Topalović" iz pobratene srbske občine Bajina Bašta. Pokrovitelj te, prve izmenjave na kulturnem področju je občinski svet ZSS Krško.

Gostje iz Bajine Bašte se bodo predstavili Krščanom in Senovčanom z bogatim celovečernim kulturnim programom. Obiskovalci prireditve v Delavskem domu Krško in Domu XIV. divizije Senovo si bodo v petek in soboto ogledali najprej melodrama Dobrice Erića „Prstan v studencu“, v drugem delu večernega spreda pa bodo nastopili člani folklorne sekcije s srbskimi narodnimi plesji, vokalni solisti narodne glasbe, orkester in instrumentalisti. Zabavni del programa bodo gostje izvedli tudi v hotelu „Sremič“ v Krškem, ki bo za to priliko pripravil večer srbske kuhinje.

Krški gostitelji so za kulturnike iz pobratene občine pripravili bogat spored bivanja. Najbolj pestro bo v soboto, ko bodo gostje najprej prisostvovali projekciji filma „Gremo v Krško“, takoj zatem pa bo stekel pogovor o nadaljnjem kulturnem sodelovanju. Po ogledu znamenitosti starega mestnega jedra Krškega in razstave Gabrijela Kolbiča v krški galeriji bodo obiskali akademskega kiparja Vladimirja Štovička v njegovem ateljeju v Leskovcu. Popoldanski del pa obsega ogled osnovne šole „Jurij Dalmatin“ v Krškem in gradu v Brestanici, kjer jim bodo razkazali muzej izgnancev, samorastniško galerijo in na novo odkrite freske. Nedeljsko dopoldne je rezervirano za ogled Kostanjevice in njenih kulturnih znamenitosti.

Na srečanju se bodo dokončno dogovorili tudi o tem, kdaj bodo krški kulturniki vrtili obisk kulturnikom Bajine Bašte.

N. K.

OKTET MED SLIKAMI IN KIPI – Na otvoritvi razstave akvarelov in kipov Gabrijela Kolbiča – ogledali si jo bodo tudi gostje iz Bajine Bašte – je pel Šentjernejski oktet pod vodstvom Janka Avsenaka.

Zakaj Dolenjci tako slabo sodelujejo?

Jutri bo v Trebnjem posvet s sodelavci „Samorastniške besede“ z območja širše Dolenjske

Omogočiti ljudem, ki pišejo, da bodo svoja pesniška in prozna dela lahko objavljali, in jim s tem dati spodbudo za nove stvaritve, to je bil osnovni razlog, da je trebanjska kulturna skupnost začela izdajati revijo „Samorastniško besedo“. To je bilo leta 1975.

Publikacija, ki je najprej objavljala samo avtorje iz trebanjske občine in bila sprva literarna sopotnica manifestacij tabora likovnih samorastnikov, se je že po nekaj številkih odprla ustvarjalcem večjega dela Dolenjske, hkrati pa se je otresla nave-

zanosti na taborska dogajanja. Poleg tega so se začela na sredinskih straneh „Samorastniške besede“ pojavljati literarna dela gostov, v slovenski književnosti uveljavljenih in priznanih Dolenjcev, kar naj bi po mnenju uredniškega odbora prispevalo k še večjemu ugledu in kvaliteti te revije. Leta 1978 se je revija odprla piščim iz vse Slovenije in kot taka dočakala leto 1980, ko je pod njenim okriljem izšla skupna pesniška – likovna zbirka Trebanjcev Franceta Režuna in Lucijana Rešiča. To je pomenilo prelomni-

co, korak naprej v razvoju „Samorastniške besede“. Tudi poslednji naj bi bilo tako, da bo ob samostojni objavi še bolj uveljavljenega avtorja izšla vsako leto še običajna številka, taka z večjim številom prispevkov različnih avtorjev.

Odpričnost na vse vetrove je nemara povzročila, da se je število sodelavcev iz Dolenjske, Bele krajine in Posavja začelo zmanjševati. Ob tem dokaj nepričakovano pojavu je postal uredniški odbor pozoren že lani, še bolj pa letos, ko je prebiral in

odbiral gradiva za številko, ki naj bi izšla proti koncu leta. Med kopiranjem gradiva je bilo le nekaj listov, ki so jih podpisali Dolenjci. To pa je bilo že zadosten razlog, da so se član uredniškega odbora odločili raziskati vzroke za dolenjsko abstinenco. Ne gre, so ugotovili, da bi revija izhajala brez prispevkov Dolenjcev, saj je v prvi vrsti namenjena objavi njihovih del. Na vprašanje, kaj posledje, bodo poskušali odgovoriti jutri popoldne sami ustvarjalci v Trebnjem, kamor jih je povabil uredniški odbor.

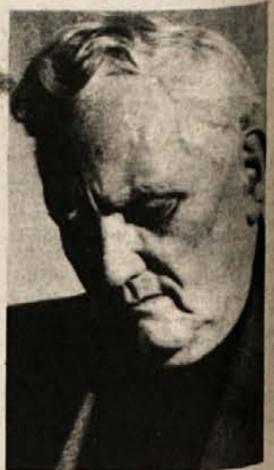
Ob Kobetovem jubileju

Znani arhitekt, slikar in ilustrator slavi 75-letnico

Prejšnji teden je praznoval 75-letnico rojstva slovenski arhitekt, pedagog, slikar in ilustrator Boris Kobe. Mož s svojo zgodovino, radostmi in tegobami, kalvarijami pa tudi zmagami. Clovek, ki v življenju ni poznal oddiha, ki je znal preživeti svoj čas. Plodno, ustvarjalno. Ko so mu lansko pomlad podelili častno priznanje zaslužnega profesorja Univerze Edvard Kardelj, so poudarili, da je dosegel jugoslovansko pomembne rezultate. Pri tem je vselej izhajal iz naprednega pogleda na svet, upoštevajoč potrebe našega socialističnega kulturnega razvoja.

Vzgojil je več rodov arhitektov in urbanistov. Kot ustvarjalec je vsadil v okolje vrsto monumentalnih pomnikov „mrtvim v spomin, živim v opomin.“ Med vojno je bil interniran, to mu je kasneje pomagalo, da se je potrdil kot slikar poti narodnoosvobodilnega boja. Znan je njegov obsežni slikarski ciklaj (123 velikih olj in gvašev) „Po poteh Gubčeve brigade“. Širše zasnovani ciklaj „Pomniki revolucije“ obsega trenutno 19 olj, vendar še ni dokončan. Prispeval je domiselne ilustracije za izdajo Trdinovih

„Bajk in povesti o Gorjancih“ – ilustriral Jurčičevega „Desetega brata“. Nazorjevega „Velega Jožo“ pa Levstikovega „Martina Krpana“ in druga znana dela.

Boris Kobe

Na Dolenjsko ga niso vodila le slikarska popotovanja, ampak skrbnejša navezanost na grudo njenih ljudi. Čeprav je bil rojen v Ljubljani, se je Kobe lahko vsaj malce štel za Dolenjca, saj je od tod izšel njegov rod.

Gostovalna izmenjava?

Medobčinsko kulturno sodelovanje na Dolenjskem spet oživlja – Vrtiljak prireditve „Spoznajmo se“

Na Dolenjskem je bilo do zdaj bolj slabo čutiti medobčinsko sodelovanje na kulturnem področju. Ne dvomno zato, ker se ni nihče dovolj potrudil, da bi ga programiral in razvil. Nekaj malega je svojčas obetalo dogovarjanje v okviru medobčinskega sveta ZKO. Vsi ka snejši poskusi so ostali razen nekaterih izjem pri neplovdnih sestankih. Tako občine niso prišle niti do poenotenega koledarja kulturnih prireditvev, kar bi bil šicer minimalen plod medsebojnega sporazuma. Zanimivo je, da odsotnost povezovanja doslej ni preveč skrbela niti kulturnih skupnosti, čeprav sodi to področje v pristojnost njihove politike.

Zamujenega je prav gotovo veliko. Tega se kulturni krogi bolj zavedajo letos, ko je treba sleherno dogajanje motriti skozi stabilizacijski dinar in se pri načrtovanju dejavnosti nasloniti na lastne sposobnosti. Zato ni slučaj, da so začeli v posameznih občinah resneje računati tudi na (cenejše) domače kulturne skupine, izvajalce, razstavljalce, ustvarjalce in poustvarjalce. Skratka na tiste, ki se s kulturo ukvarjajo ljubiteljsko. Z njimi pa

ne računajo samo tam, kjer pač delujejo, ampak tudi sosedje.

V Novem mestu se je pred kratkim sestala skupina, ki si je naložila izdelavo programa kulturne „zapolnitve“ v dolenjski regiji. Predlaga, naj bi v vseh dolenjskih občinah pogledali, kaj bi premogli za skupno ponudbo. Zamisljeno je, da bi povsod pripravili program, ki bi vključil najboljše dosežke posameznih vrst dejavnosti, nato pa bi sledila izmenjalna gostovalna. Tako bi, denimo, Trebanjci videli, kar bi pripravili Črnomaljši, in obratno. Cikel prireditvev, ki bi jih sestavljali sporedi posameznih občin, bi začeli „vrteti“ po Dolenjskem že letos (Črnomaljši nameravajo z njim popestriti svoje abonmaje), v vseh občinah pa naj bi ga videli do izteka sezone 1980/1981. Medobčinsko kulturno izmenjavo pripravljajo pod geslom „Spoznajmo se“.

Napovedanih je še več pripravljalnih sestankov. V kratkem bo znan iniciativni odbor, ki bo zamisel o predlagani obliki medobčinskega kulturnega sodelovanja prešla v program za trajnejšo uporabo.

I. Z.

REGERSKE KOŠENICE – Na obronkih gozda bo zrastle novo naselje

Slovo romantiki pod Rokom

V kratkem bo razgrnjen predlog zazidalnega načrta za regerske košenice, ki je po dolgih letih primer organizirane zasebne gradnje – Kaj pravijo načrtovalci – Kritika je dobrodošla

Še pred desetimi leti je bil za Regerčo vasjo na košenicah proti Roku spokojen mir. Zmotili so ga nekajkrat v letu le obiskovalci spomenika pa domačini, ki so ob začetku jeseni lazili po hosti za jurčki. Zadnja leta je v dolini pod spomenikom sila živahno, ker je Regerča vas postala tako velika, poseljena z novimi hišami, ob katerih se vije asfalt, da ni več vas, temveč del mesta. V nekaj naslednjih letih pa bodo tudi košenice ostale le še po imenu. Tam bo zrastle nova mestna soseska. Kašna bo, zakaj ravno na regerskih košenicah in kdaj je gradnja predvidena, so bila vprašanja, na katera so dali odgovor strokovnjaki z novo-mestnega Zavoda za družbeno planiranje.

„Družbeno usmerjena gradnja ima v nekaj naslednjih letih možnost razvoja predvsem v predelu Irča vas–Brod in Žabji vasi, medtem ko bodo regerske košenice namenjene predvsem gradnji zasebnih hiš. Tako bo tudi za individualno gradnjo, ki je pri nas še zmeraj dosti bolj razširjena kot blokova pozidava, precej več lokacij. Ideja o pozidavi regerskih košenic ni nova, temveč je bila že v preteklih letih znana kot ena možnih za razširitev mesta. Zdej je postala znova aktualna predvsem zato, ker smo se ob sprejemanju krajevne samopriskevka dogovorili, da bomo gradili ob kanalih, poimenovanih s črkami K za predel Drska–Irča vas; R – vzdolž Težke vode do Gotne vasi; L – Zagrebška cesta in Žabja vas. Da bi te kanale lahko zidali in

Inž. Fedor Umek: kakšna bo nova soseska

zbirati potrebna sredstva, je smotrno gradnjo osredotočiti v navedene smeri. Zlasti v zdajšnjem stabilizacijskem času bi bilo nesmiselno riniti na nove lokacije, omenjene k anala pa bi

morali vseeno graditi, pa bi ostali neizkoriščeni. Vsak kilometer zbirnega kanala stane namreč 10 milijonov dinarjev. Vemo pa, da je komunalni dinar na eni strani premajhen za vse želje, po drugi strani pa je tudi res, da niti tega, kar imamo, doslej nismo smotrno uporabljali.“

Tako je upravičenost gradnje na regerskih košenicah pojasnil inž. Zmago Novak, direktor Zavoda za družbeno planiranje. Poudaril pa je še, da bodo skušali uresničiti tudi ta del stare zamisli, naj bi te parcele po ceni bile dostopne širšemu krogu občanov.

Predlog zazidalnega načrta za regerske košenice bo v kratkem javno razgrnjen. Natančneje je vizijo nove soseske opisal inž. arh. Fedor Umek:

„Predvidene so tri vrste hiš v

tem predelu, in sicer: 27 atrijskih družinskih hiš v obliki črke L; 11 vrstnih hiš; 12 hiš, v velikosti 9 x 12 metrov, z delavnico za obrtnike, ki lahko merijo od 12 x 24 do 12 x 36 metrov. Razen tega je okrog 100 lokacij za prosto stoječe družinske hiše. V naselju je predvidena trgovina, gostilna, vrtec in zelena cona, ki bo hkrati pomenila dostop proti Roku. Ob vsaki hiši je predviden tudi vrt poprečno s 600 m² površine. Vse to je lažji začetek gradnje na tem koncu mesta. Čez leta se bo po potrebi pozidava lahko nadaljevala proti Gotni vasi.“

Hiše bodo imele v tem naselju kurjavo po želji lastnikov, se pravi vsak zase, pač pa se bo celotna pozidava med Regerčo in Gotno vasjo vezala na novi cestni sistem, s čimer bo rešen tudi problem javnega prevoza. Znano je, da ga zdaj ni prav zaradi neustrezne ceste.

Regerske košenice so v Novem mestu poizkus, da bi po dolgih letih prišli do organizirane zazidalnega načrta indivi-

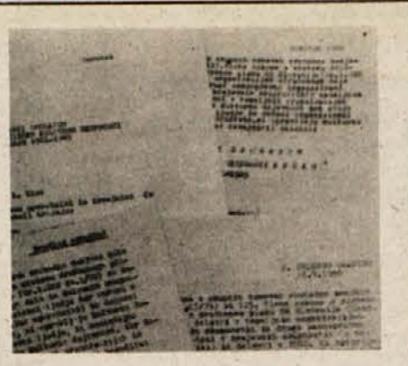
dualne gradnje, kot je zdelo videti, pa bi že v letu 1981 lahko začeli pripravljati zemljišča za pozidavo. Da pa bi bile lokacije za zasebne graditve čimbolj vabljive, predlagajo še naj bi del sredstev za komunalne prispevke kreditirali na določeno dobo.

Na zavodu za družbeno planiranje imajo precej različnih projektov za prosto stoječe hiše, kakršne so predvidene v novi soseski, prav tako so načrti za atrijske hiše, vendar bodo skušali tudi glede tega nuditi še širšo ponudbo za razne okuse.

Ker pa gre v primeru regerskih košenic za nekaj novega v stanovanjski izgradnji, bo javno razgrnjeni zazidalni načrt gotovo vzbujal pozornost. Zeleti bi bilo le, da bi občani dajali tudi pripombe, dokler je zanje čas. V času javne razgrnitve načrta je kritika dobrodošla. Ni pa pošteno dvigati glas in pravi takrat, ko je gradnja že v polnem teku. Prav v Novem mestu je namreč značilno, da bi bili „po bitki vsi radi generali.“

RIA BACER

Nova petletka ne obljublja kulturnega bohotenja

Načrtovanje ni nič kaj zabavna, še manj pa hvaležna zadeva. Običajno za to stvar niso dovolj bilance, poznavanje preteklosti, računi, resoluciji in drugi kašpoti. Nujna je tudi sposobnost predvidevanja. To nimalokrat pomeni, da mora biti človek vsaj nekaj jasnovidca. Pa tudi to ni vselej dovolj. Zato je načrtovalec nenehno v nevarnosti, da se bo zaplinal in jih za to slišal. Več mu jih napojejo, če so pogreški večji. Večji pa so, če je treba krojiti za daljši čas. Natančno planiranje je namreč prva umetnost.

Da priprava planov ni opravilo za mezinec, ampak hudo resno, težsko delo, so do zdaj lahko prepričali vsi po vrsti - tozidi, ozdi, sozdi, krajevne skupnosti, občine, SIS in drugi. Kajpak tudi kultura. Težje je toliko bolj, ker je treba novo petletko umeriti na stabilizacijskih osnovah. Kulturne skupnosti še zlasti dobro vedo, kaj to pomeni. Letos so se skarje dejavnosti in denarnih možnostih precej zaprle. Mavrevski prostor se je kulturni znatno zožil. Ob tem moramo vedeti še, da je moč dejavnost, predvideno s planom za naslednjih pet let, ovrednotiti na podlagi lanskih cen. To pa ni rožnat obet.

Kultura ni torej nikakršna izjema, ko gre za to, skoz kakšne naočnike jo moramo motriti ter ji začrtati življenje in razvojno pot za obdobje 1981 - 1985. Ta neizjemnost se je že odrazila v vsej dosežni proceduri pripravljanja planskih dokumentov. Zelo dobro je to razvidno iz osnutkov samoupravnih sporazumov o temeljnih planov kulturnih skupnosti za naslednjih pet let. Osnutki, kakršni pač že so, bodo v javni razpravi, ki se je ponekod na našem območju že začela, temeljito pretreseni in opiljeni. Velikih posegov skoraj zagotovo ne bodo deležni, saj so bili sestavljeni glede na stvarne možnosti in upoštevaje druga področja družbene dejavnosti. Sklepa je ena, ust pa mnogo, zato ne gre, da bi ena usta živela na račun drugih. Upniki so se morali torej že predhodno dogovoriti, koliko komu

gre. Kar zadeva kulturo, ni nobena skrivnost, da ni potegnila najdaljšega konca. Prej se je zgodilo ravno nasprotno. Zato pomembna je usmeritev, ki pravi, da bodo v občini poslej skrbeli še posebej za kakovostno raven ljubiteljske kulturne dejavnosti. Zato ne bodo skoparili z izobraževanjem kadra, ki dela v kulturi. Prizadevanje naj bi zelo pomemben uspeh. Domače amaterske gledališke skupine bodo postopno vključevali v abonmajske prireditve, kjer bodo nastopale v družbi gostujočih poklicnih ansamblov iz znanih slovenskih gledaliških hiš. Podobno bodo program glasbene kulture mladih in odraslih obogatili z vključevanjem nas topov belokranjskih glasbenih skupin.

Kaj načrtujejo nekatere kulturne skupnosti na našem območju?

Črnomelj

Črnomalci so za prednostne naloge navedli knjižničarstvo, varstvo narave in kulturne dediščine, dokončanje naložb (iz minule petletke in dejavnost ZKO.

Na področju knjižničarstva bi radi dosegli knjižno zalogo 1,3 knjige na prebivalca, odprli nova izposojevališča v Adlešičih, Gribljah in Starem trgu, za črnomaljsko matično knjižnico pa zagotovili primernejše prostore. Kulturna dediščina bo deležna posebne pozornosti. Med drugim bodo začeli zbirati gradivo za muzejsko zbirko v Črnomlju in za zbirko pomembnih belokranjskih kulturnih delavcev, uredili bodo muzejsko zbirko mladinske literature v Vinici, uredili krajevno muzejsko zbirko v tem kraju in vinarstvo zbirko v Semiču. Od publikacij s tega področja kaže omeniti predvsem etnološki vodnik po Beli krajini, ki naj bi zagledal beli dan v naslednjih petih letih.

Pridobitve so napovedane tudi na področju spomeniškega varstva. Pripravili bodo projekt za prenovo starega mestnega jedra v Črnomlju, obnovili bodo projekt za prenovo starega mestnega jedra v Črnomlju, obnovili cerkvice sv. Duha v Črnomlju in Mitrej v Rožancu, popisali vse spomenike v občini, zbirali tako imenovano narodno blago in podobno.

V okviru ZKO bodo v črnomaljski občini poslej prirejali mesece

kulture s prikazom vseh ljubiteljskih kulturnih dejavnosti. Napovedujejo, da ne bo ostalo pri dosedanjih oblikah in zvrsteh. Zelo pomembna je usmeritev, ki pravi, da bodo v občini poslej skrbeli še posebej za kakovostno raven ljubiteljske kulturne dejavnosti. Zato ne bodo skoparili z izobraževanjem kadra, ki dela v kulturi. Prizadevanje naj bi zelo pomemben uspeh. Domače amaterske gledališke skupine bodo postopno vključevali v abonmajske prireditve, kjer bodo nastopale v družbi gostujočih poklicnih ansamblov iz znanih slovenskih gledaliških hiš. Podobno bodo program glasbene kulture mladih in odraslih obogatili z vključevanjem nas topov belokranjskih glasbenih skupin.

Likovna dejavnost, ki se je do zdaj pojavljala z občasnimi, a še vedno preredkimi razstavami, naj bi v novi petletki naredila velik korak naprej. Načrtujejo občasne slikarško-kiparske kolonije, razstave domačih likovnikov in podobne reči. Najbolj pa bodo gotovo zadovoljni amaterski likovniki, ki jim petletni plan kulturne skupnosti obljublja ureditev ateljeja.

Bogata naj bi bila tudi filmska dejavnost. Nadaljevali bodo s filmskim gledališčem ter s tedni domačega in tujeja filma. Podoželje bo s filmskimi predstavami oskrboval potujoči kino. Nemalo skrbi bodo posvetili filmski vzgoji in s tem v zvezi izobraževanju mentorjev za to vzgojo.

Na področju naložb bodo najprej dokončali ureditev domov v Adlešičih in na Preloki, začeli graditi večnamenski dom v Starem trgu ter prenovili kulturni dom v Črnomlju.

Metlika

V Metliki so, podobno kot v Črnomlju, podrobno razčlenili, kako si zamišljajo kulturno podobo v naslednji petletki. V osnutku kulturnega plana je navedeno, da bodo dali prednost razvoju knjižničarstva, varstvu kulturne dediščine, ljubiteljskim dejavnostim, kinematografiji, kulturnemu sodelova-

nju s pobratenima občinama Ronchi in Wagner naložbam.

Knjižnica bo deležna zahtevanega knjižnega fonda, hkrati pa jo bodo kadrovske okrepili. Poleg tega je navedena založniška dejavnost, saj je znano, da pride iz Metlike na trg že zdaj nemalo za Belo krajino pomembnih knjižnih del. Izdajanje za kulturo Bele krajine pomembnih publikacij se bo v naslednjih letih še povečalo. Kot razberemo iz osnutka plana kulturne skupnosti, bodo Metličani v ta namen zagotovili tudi denar.

Skrb za ljubiteljsko kulturo je naložena ZKO. Pod okriljem slednje bo potekalo že do zdaj znano glasbeno, filmsko, klubsko in drugo delo. Poskušali bodo postaviti domačo amatersko gledališko dejavnost. Podobne naloge so predvidene za likovno področje: poleg domačih likovnikov naj bi delali v občini tudi tovrstni ustvarjalci od drugod, še posebej v likovnih kolonijah.

Naložena dejavnost predvideva med drugim adaptacijo metliškega gradu in ureditev domov na Radovici, v Dobravcih, Podzemlju, Krasincu, na Suhorju in v Božakovem. Načrtujejo še ureditev muzejske zbirke pomembnih belokranjskih mož, kar pa nameravajo opraviti skupaj s Črnomalci.

Novo mesto

Posebno poglavje predstavlja načrtovanje kulturnega dela v novomeški občini, še posebej zategadelj, ker gre v Novem mestu (vsaj na papirju) že desetletja prvo mesto med dolenskim kraji tudi na kulturnem področju. Toda osnutek plana kulturne skupnosti ne obeta burnih dogodkov v vseh naslednjih petih letih.

Zapišemo lahko, to, da je pričakovati celo upočasnitev tega, kar je bilo do zdaj doseženo. S tem dejstvom se je težko sprijazniti, vendar tako kaže. To pa tudi zaskrbljuje. Odtegljaj za skupni program republiške kulturne skupnosti (povečan za nekatere naložbe, o katerih pravijo Novomeščani, da bi morale priti na vrsto - glede na denarne možnosti - šele po letu 1985) se bo v novomeški blagajni hudo poznal in bo dovoljeval v občini komaj znosno, nikakor pa ne normalno kulturno življenje.

Kljub znanim dejstvom, da na stabilizacijski podlagi zasnovan petletni plan ne bo dovoljeval ugodja, kaj šele bohotenja, bodo Novomeščani poskušali kot prednostno nalogo poravnati dolg do svojega pomembnega rojaka, slikarja in akademika Božidarja Jakca. Dodaten so namreč v plan uvrstili tudi ureditev

Jakčevega doma, ki naj bi postal nova kulturna ostanova v okviru zajamčenega varstva kulturne dediščine. Slednje pa je prav tako na spisku prednostnih nalog med predvidenimi naložbami, kjer so na spisku za izvršitev v naslednji petletki še adaptacija Doma kulture in Studijske knjižnice v Novem mestu ter dograditev nekaterih kulturnih objektov v krajevnih skupnostih. Hkrati s knjižničarstvom naj bi se kot prednostna dejavnost razvilo založništvo, pri čemer gre za ustanovitev in redno delovanje založbe, ki bi s poslanstvom oziroma z družbeno verificiranim programom nadaljevala dejavnost v zadnjih letih popolnoma omtvrte Dolenjske založbe.

Na področju že omenjenega varstva kulturne dediščine naj bi opravili več pomembnih nalog. Med drugim v prvi vrsti nadaljnje varstvene posege na gradovih Hmeljnik, Žužemberk in Soteska ter cerkvi v Pletarjah, zaščiti staro mestno središče Novega mesta.

V nezmanjšanem, po možnosti pa v večjem obsegu naj bi živele vse druge kulturne zvrsti, ki so se razrasle v občini in šamem Novem mestu, pa naj gre za likovno (galerijsko), glasbeno, gledališko, filmsko in druge, skratka ustvarjalne in poustvarjalne dejavnosti. Veliko pričakujejo od ZKO, ki naj bi imela tudi v naslednjem obdobju na svojih plečih precejšen del družbene skrbi za širjenje kulturnega življenja med delovne ljudi in občane.

Krško

Krčani so se odločili, da bodo pri opravljanju nalog dajali v obdobju 1981 - 1985 prednost knjižničarstvu, varstvu kulturne dediščine, kulturnemu amaterizmu, zgraditvi matične knjižnice, gledališkimi in glasbenim gostovanjem in izobraževanju kadrov.

Valvasorjeva knjižnica naj bi dobila nove prostore v prizidku Delavskemu domu na levem bregu Save, kar naj bi zgradili do leta 1985. Dodaten skrb pa si je že naložila s prevzemom knjižnice krškega kapucinskega samostana v upravljanje. Močno naj bi bilo okrepljeno tako imenovano širjenje knjig med bralstvo. Valvasorjevi knjižnici, ki je tudi matična, nalaga srednjeročni plan kulturne skupnosti več akcijskih dolžnosti. Med drugim zahteva od nje, da ustanovi nova knjižna izposojevališča in uredi vrsto novih krajevnih knjižnic, v zvezi s tem pa še, da poveča celoten knjižni sklad na zadostno število naslovov in izvodov knjižnih del.

Poleg dograditve Delavskega doma obsega program naložb v novem

kultura in izobraževanje

srednjeročnem obdobju še vrsto drugih nujnih del za pridobivanje primernih kulturnih prostorov. Uredili bodo kulturne dvorane na Zdolah, v Podbočju, Velikem Podlogu, Senušah in Brestanici, uredili galerijo v kapucinskih samostanu, obnovili dvorane v kostanjevskem gradu in se lotili urejanja starih mestnih jader v Kostanjevici, Brestanici in Krškem. Sredstva za naložbe bodo dobili tudi s samoprispevkom.

Likovna, galerijska in muzejska dejavnost v krški občini bo potekala po konceptu, s katerim bodo začrtali razvoj teh zvrsti kulturnega dela. Razstavna dejavnost bo še nadalje v treh krajih, opravljale pa jo bodo Galerija Krško, Muzej ljudske revolucije v Brestanici in Galerija Božidarja Jakca v Kostanjevici.

Kot rečeno, bodo posvetili v naslednjem obdobju veliko pozornost tudi kulturnemu amaterizmu. Prednosti bosta deležni gledališka in glasbena dejavnost. Ob tem bodo razvijali najrazličnejše druge oblike kulturnega delovanja krajanov. Jedro gledališkega in glasbenega življenja pa bodo še naprej gostovanja kakovostnih kulturnih skupin.

Ugotoviti je moč, da je marsikaj zašlo v osnutke kot želja oziroma potreba, saj so razdelki, kjer naj bi bilo za te zadeve navedeno „denarno pokrije“, prazni. Posebno poglavje predstavlja sicer financiranje navedenih dejavnosti. Denarja, ki ga bodo zbrali na podlagi samoupravnih sporazumov, prav gotovo ne bo dovolj, zato bo nujno dodatno zagotavljanje. Bržkone zbiralnih akcij tudi v novi petletki ne bo manjkalo. Te bodo nujne, saj denar, ki bo ostal k dturim skupnostim za pokrije svojih programov, ne bo zadostoval. Sicer pa je treba počakati, da osnutki dozorijo v predloge in da bodo plani sprejeti. To pa se bo vsekakor zgodilo še letos.

Poskušali smo pobliže ogledati si osnutke samoupravnih sporazumov o temeljnih planov štirih kulturnih skupnosti, treh v dolenski in ene v posavski regiji, za obdobje 1981 - 1985. Kajpak nismo mogli navesti vsega, kar je v njih napisano, izluščili smo le nekatere najpomembnejše stvari.

Pripravil: I. ZORAN

Ne podcenjevana, ampak spoštovana

Kulturo v novomeški tovarni zdravil razvijajo prek kulturno-umetniškega društva, ki slavi letos 10-letnico neprekinjenega delovanja - Vrh: svobodna slikarska akademija

(ob pomoči drugih) dolenski knjižni sejem, iz Krke pa je prišla tudi pobuda za ustanovitev potujoče knjižnice, ki deluje zdaj v okviru Studijske knjižnice Mirana Jarca. Aktivna ljubiteljska dejavnost se odraža v tovarniškem mešanem pevskem zboru. Zbor Krke, ki so ga ustanovili marca 1971, šteje 40 članov. Člani kolektiva pa se vključujejo tudi v druge kulturne skupine, ki delujejo v Novem mestu. V gledališkem abonmaju ima Krka stalno 100 sedežev. Pomembno kulturno in izobraževalno delo poteka v klubu. Naj poudarimo, da je Krka kot prva delovna organizacija v Sloveniji osnovala klub.

OBILEN IN ZDRAV SAD

Skrb za bogatenje estetskega čuta in likovno vzgojo delavcev uresničujemo v novomeški tovarni zdravil na več načinov in v več oblikah. Tako skrbijo za urejeno okolje tovarne,

delovne prostore, ki jih opremljajo z umešnimi likovnimi stvaritvami, v avlah poslovnih stavb v Novem mestu in Ljubljani pa se vrstijo razstave likovnih del akademskih in neakademskih slikarjev in kiparjev. Prek razstav si prizadevajo približati zaposlenim vsa področja likovnega izražanja in sloga. Iz te plodne in med delavci zelo odmevne dejavnosti se je leta 1978 rodila 1. svobodna slikarska akademija Krke. Mr. Dolenjsko so za deset dni povabili 16 slikarjev in, kot je potem zapisal Janez Mesesnel, je že prva slikarska akademija dala „obilien in pretežno zdrav sad“. Lani je bila taka prireditev drugič, na njej je 20

Na razstavi 3. svobodne slikarske akademije Krke, ki jo je 10. oktobra (pred krajšim kulturnim programom) očrpl umetnostni kritik Janez Mesesnel, je nad 100 akvarelov in risb vseh šestnajstih udeležencev. Dela so na ogled v vseh nadstropjih upravne stavbe Krke v Ločni, med njimi tudi nagrada. Prvo nagrado je strokovna žirija dodelila Milanu Rijavcu, mokronošskemu rojaku, za akvarel „Grad Žužemberk II“, drugo nagrado je prejel Veljko Toman za akvarel „Grad Hmeljnik“, tretjo pa France Slana za delo „Ruševine mirenskega gradu III.“

slikarjev ustvarilo več kot 200 del v akvarelu, gvašu, akvarelni temperi in risbi.

SPODBUDNA TEMA 3. AKADEMIJE

Od 2. do 8. oktobra letos je bila že 3. svobodna slikarska akademija, na kateri so morali udeleženci ustvarjati na temo „Dolenjska in njeni gradovi“. Prireditelji so v razpisu navedli, da želijo od ustvarjalcev predvsem dela v akvarelu, vendar pa bosta dobrodošla tudi risba in gvaš.

Letošnje svobodne slikarske akademije so se udeležili: Peter Adamič, Marin Berovič, Jože Centa, Robert Hlavaty, Leon Kapor, Andrej Košič, Izidor Mole, Darinka Pavličič - Lorenčak, France Peršin, Dora Plestenjak, Vladimir Potočnik, Milan Rijavec, France Slana, Janez Šibila, Veljko Toman in Jože Trpin.

Sadove te akademije so javno razgrnili 10. oktobra v avli upravne stavbe Krke v Ločni, ki je postala že po prejšnjih prireditvah te vrste znano in odmevno likovno razstavišče na Dolenjskem. Mnoga dela na tej razstavi so „zapeta“ kot iskren odmev na doživeto romantično, ki jo je omogočila že sama tema. Nobena skrivnost ni, da so mnogi slikarji široko tematiko, ki jo omogoča naslov „Dolenjska in njeni gradovi“, pozdravili že pred prihodom na slikarsko akademijo.

Janez Mesesnel je zapisal: „Ta naziv, namreč, Dolenjska in njeni gradovi; vsebuje tako možna roman-

RAZSTAVA PRIVABILA VODSTVO - Petkove otvoritve razstave slikarske akademije se je udeležil tudi glavni direktor Krke mr. ph. Boris Andrijašič (na sliki prvi na desni).

tična čustvovanja kot zgodovinska razmišljanja. Hkrati omogoča drzno sodobno vzporejanje dveh naravnih in umetnostnih občutljivosti, dveh plasti umetniškega povzemanja, ločenih z mejo stoletij, a še vedno enotnih, povezanih z magičnim lokom oblik in barv dolenske pokrajine. Pridružiti se temu svetu gotovo ni bilo težko, težka je bila le najboljša izbira. Vendar: „Letošnji udeleženci so zagotovo po najboljših močeh izrabili ponujene možnosti in nam razgrnili upodobitev Dolenjske in njenih gradov tudi kot njihov lastni svet in njihovo zrcalo.“

Nekatere novosti v organizacijski zasnovi letošnje svobodne slikarske akademije pomenijo poskus osvežitve kulturne in umetniške akcije, ki bi v dosežni obliki kaj lahko zašla v kalup. Razpis nagrad, ki so jih letos prvič uvideli, naj bi na-

mesto dosedanjega zagotovitve nega odkupa slik deloval spodbudno in zagotovil prirediteljem, da se bo umetniški fond Krke bogatil morda nekoliko počasneje, zato pa z izbranimi, kakovostno preverjenimi deli. Janez Mesesnel je zapisal: „Tak fond bo lahko ustrežnejše in učinkoviteje vsestransko deloval in sčasoma oblikoval zanimiv, poučen, zgodovinsko pričevalen in kakovosten pregled dosežkov svobodnega slovenskega akvarela.“

Pravkar povedano bo v nemajhnih meri tudi zasluga samega kulturno-umetniškega društva Krke, saj so vsa ta prizadevanja in dosežki zrasli tako rekoč iz osnov, ki jih to društvo programiralo že na začetku svojega obstoja.

I. Z.

POSVET - Kritik Janez Mesesnel in Staša Vovk, predsednica KUD Krka, na enem od posvetov med 3. svobodno slikarsko akademijo Krke.

Novomeška tovarna zdravil Krka sodi med tiste še vedno izjemne delovne organizacije pri nas, ki so skrb za kulturno življenje zaposlenih uzakonile v svojih samoupravnih dokumentih.

Kulturno-umetniško društvo Krke že od vsega začetka skrbi za širjenje knjige in bralnih navad delavcev, pevsko, gledališko in likovno kulturo zaposlenih. Vsake tri mesece se v tovarni ustavi prodajna razstava knjig, nekaj let prirejajo v Krki

PRED SVOJIMI DELI - Otvoritve razstave 3. svobodne slikarske akademije so se udeležili tudi slikarji. Na posnetku vidimo nekatere med ogledom del svojih kolegov.

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 17. X.

1
8.45 TV V ŠOLI: Koledar, Prometna vzgoja, Ruščina, Alkohol in niko-

10.00 TV V ŠOLI: Angleščina, Risanka, Zgodovina, Zgodba, Izobraževalna re portaza, zadnje minute
14.55 TV V ŠOLI, ponovitev
17.15 POROČILA
17.20 LETI, LETI PIKAPOLONICA, lutkovna oddaja
17.35 DRUŽINA SMOLA, risanka
18.00 ČEZ TRI GORE: SREČANJE OKTETOV 80, 3. oddaja

18.30 OBZORNIK
18.40 SPOZNAJMO NAŠE MORJE: ČLOVEK IN MORJE

Zadnja oddaja te poučne nanizanke bo govorila o obmorskih gospodarskih dejavnostih, to je o pomorskem prometu, ladjedelništvu, turizmu in drugem.
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
20.00 7+7, zabavnoglasbena oddaja
21.05 BLAKOVH SEDEM
21.55 V ZNAMENJU
22.10 NOČNI KINO: MRZLICA
Film je po scenariju S. Garmendie

1977 posnel venezuelski režiser Juan Santana. Gre za pripoved o dandanašnji južnoameriški stvarnosti, ki jo označujejo teror, preganjanje ljudi, vojaški režimi, ljudje pa se upirajo, manj z besedami, pa več z orožjem v roki. Sledili bomo skupini upornikov, ki jih ujamejo, v taborišču pa vladajo nečloveške razmere... Santanin film so 1978 vrteli na sansebastianskem festivalu, glavni vlogi pa igraata Lucio Bueno in M. A. Vera.

2
16.55 Test - 17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Otroška oddaja - 18.15 Mladinski ekran - 18.45 Jazz za izvoz: Tone Janša - 19.30 Dnevnik - 20.00 Družba in kultura - 21.00 Včeraj, danes, jutri - 21.15 Spomini: Razvoj KPJ od 1945 - 1950 - 22.05 Prekleti otroci (angleški igrani film)

SOBOTA, 18. X.

1
8.00 POROČILA
8.05 MALI GODCI V GLASBENI DEŽELI
8.20 DIMNIKARČEK SE POTEPA PO SVETU
8.30 Ela Peroci: ANKINE RISBE
8.45 TEHNIKA ZA NATANČNO TEHTANJE
9.15 POLETAVČEK
9.45 A. Haley: KORENINE NASELNEJNE GENERACIJE
11.15 V IZJEMNIH OKOLIŠČINAH, izobraževalna oddaja
11.45 SLOVENSKA MESTA IDRJA
12.30 POROČILA
14.25 NAPREDAK: HA'DUK, prenos nogometne tekme

17.00 POROČILA
17.05 ČAROVNIK IZ OZA, ameriški mladinski film

Po znameniti pravljicni knjigi je tale film nastal 1939, posnel ga je Victor Fleming, glavne vloge pa igrajo Judy Garland, Frank Morgan, Ray Bolger, Bert Lohr in Jack Haley.

18.45 NAŠ KRAJ: JURKLOŠTER
19.00 ZLATA PTICA, pravljica
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
20.00 J. Dietl: BOLNŠNICA NA KONCU MESTA

Drevo bo na sporedu že druga od trinajstih oddaj češke nadaljevanke, ki jo je Joroslav Dudek posnel po scenariju Jaroslava Dietla (tega že poznamo kot scenarista nadaljevanke Zupan našega mesta). Tokrat bomo spremljali dogodke v veliki sodobni bolnišnici na robu majhnega mesta. Igrajo Ladislav Chudík, Ladislav Frej, Marie Motlova, Miloš Kopecky, Josef Abrahm in drugi.

21.00 MUPPET SHOW
21.25 MELODIJA V PODPRITLJICJU, francoski film

Stari ropar Charles je zaradi kaznivih dejanj že odsedel veliko let, a ga to ni izučilo. Z mladim prestopnikom v zaporu načrtujeta nov rop: iz kaznisa v Monte Carlu naj bi odnesla milijardo frankov. Ko pride na prostost, se jima rop resda posreči, v nepravem času pa jima sreča obme hrbet. Film je 1962 posnel Henri Verneuil, glavne vloge pa igrajo Jean Gabin, Alain Delon in Georges Wilson.

23.20 POROČILA
23.25 TV KAŽIPOT

2
17.45 Znanost - 18.30 Narodna glasba - 19.30 Dnevnik - 20.00 J. Huszka: Princ Bobi (opereta) - 21.20 Včeraj, danes, jutri - 21.30 Portreti: Dr. Borivoje Tasovac - 22.00 Športna sobota

NEDELJA, 19. X.

1
8.20 POROČILA
8.25 ZA NEDELJSKO DOBRO JUTRO: ANSAMBL OTTAVIA BRAJKA
8.55 ČEBELICA MAJA
9.25 JAZON IZ VESOLJA
9.50 ZGODOVINA POMORSTVA, poljudnoznanstvena oddaja
10.40 VRNITEV ODPISANIH
11.35 TV KAŽIPOT
13.00 JUGOSLAVIJA, DOBER DAN
13.35 POROČILA
15.25 BAČKA, dokumentarna oddaja
15.55 POROČILA
16.00 RADOŠT EVROPE, posnetek otroške prireditve
17.30 ŠPORTNA POROČILA

12.00 LJUDJE IN ZEMLJA

17.35 DALJNA DEŽELA, ameriški film

Casovno je dogajanje tega filma, ki ga je 1955 zrealiziral Anthony Mann, postavljeno je konec prejšnjega stoletja, ko je na Aljaski vladala zlata mrzlica. Glavni junak je možak, ki p.oda čredo in si kupi pravico do kopanja zlata. Pri tem ga ovira pohlep krajevnega veljaka, ki ne izbira načinov za onemogočanje vsakogar, ki bi mu lahko bil napoti. Pride do številnih zapletov... Igrajo James Stewart, Ruth Roman,

Corinne Calvet, Walter Brennan, John McIntire in drugi.
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
20.00 T. Partljič: ŠCUKE PA NI, ŠCUKE PA NE
20.55 BEOGRAD, ODPRTO MESTO

Dokumentarna oddaja o jugoslovanskem glavnem mestu bo govorila o odprtosti in širini, ki jo to mesto kaže tudi na gospodarskem in kulturnem področju.

21.25 V ZNAMENJU
22.00 ZABAVNOGLASBENA ODDAJA
22.15 ŠPORTNI PREGLED

15.45 Nedeljsko popoldne - 19.30 Dnevnik - 20.00 Dokumentarna oddaja - 20.45 Včeraj, danes, jutri - 21.05 Igrani film

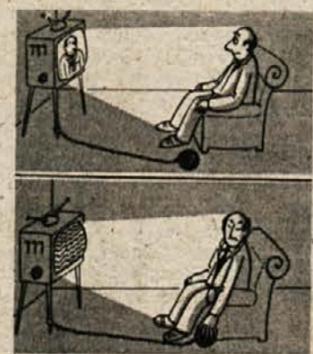
PONEDELJEK, 20. X.

8.45 TV V ŠOLI: Koledar, S pesmijo v Slavonijo, Branko Priselac
9.50 PRENOS SLAVNOSTNE SEJE CK ZKJ OB 40-LETNICI PETE DRŽAVNE KONFERENCE KPJ
11.00 TV V ŠOLI: Materinščina, Risanka, Zemljepis, Zgodba, Iz arhiva šolske TV, Zadnje minute
14.55 TV V ŠOLI, ponovitev
16.20 KMETIJSKA ODDAJA
17.20 POROČILA
17.25 VRTEC NA OBISKU: CIV, CIV, SE DOLGO BOM ŽIV, 1. del oddaje
17.40 POVEŽITE IN ZAPOMNITE SI

19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
20.00 A. Tišma - M. Radović: STANOVANJE

Novosadska televizijska drama bo prikazala človeka, ki ni zadovoljen s svojo preteklostjo, četudi ni bil povsem neuspešen. Toda ne delo (je načelnik v direkciji tovarne za predelavo konoplje) ne družina ga ne osrečujeja. Nenehno se prepira, na

8.45 TV V ŠOLI: Koledar, S pesmijo v Slavonijo, Branko Priselac
9.50 PRENOS SLAVNOSTNE SEJE CK ZKJ OB 40-LETNICI PETE DRŽAVNE KONFERENCE KPJ
11.00 TV V ŠOLI: Materinščina, Risanka, Zemljepis, Zgodba, Iz arhiva šolske TV, Zadnje minute
14.55 TV V ŠOLI, ponovitev
16.20 KMETIJSKA ODDAJA
17.20 POROČILA
17.25 VRTEC NA OBISKU: CIV, CIV, SE DOLGO BOM ŽIV, 1. del oddaje
17.40 POVEŽITE IN ZAPOMNITE SI

poti do novega, večjega stanovanja pa tri ob največjo življenjsko preizkušnjo. Scenarij je po zgodbi Aleksandra Tišme spisal Miloš Radović, režiserske posle je opravil Karolj Viček, igrajo pa Eva Ras, Dirdje Jelisić, Eržebet Liška, Voja Brajović in drugi.

21.05 KULTURNE DIAGONALE
22.05 V ZNAMENJU

2
17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Medvedek Uhec - 18.00 Otroci pojejo -

18.15 Izobraževalna oddaja - 18.45 Glasbena medigra - 18.50 Športna oddaja - 19.30 Dnevnik - 20.00 B. Andrić: Počitnice na jugu (televizijska drama) - 21.20 Glasbeni trenutek - 21.25 Kultura - 22.10 Dnevnik - 22.25 Koncert sovjetskih umetnikov

TOREK, 21. X.

1
9.00 TV V ŠOLI: Koledar, O zraku, Otroški hišni svet, Dnevnik 10
10.00 PRILOŽNOSTNI SPORED
10.55 VELIKA ŠOLSKA URA, prenos iz Kragujevca
12.00 TV V ŠOLI
16.15 ŠOLSKA TV: Umetnost in resničnost, Zemlja se spreminja, Valovanje in energija

Prvi prispevek bo govoril o tem, kako skušajo slikarji z umetninami izraziti svoje poglede na svet. Zatem bo beseda tekla o nastajanju zemeljske skorje, o nastanku tekočih voda, jezer, oceanov, o nenehnem spreminjanju zemeljskega površja zaradi delovanja zunanjih in notranjih sil.

SREDA, 22. X.

1
9.20 TV V ŠOLI: Koledar, Ali ste vedeli, Razvoj življenja
10.00 TV V ŠOLI: Izobraževalni film, Predšolska vzgoja, Risanka, Zgodba
17.25 POROČILA
17.30 Ela Peroci: ANKINE RISBE
17.45 VELIKE RAZSTAVE, dokumentarna oddaja
18.10 PRIMORSKA POJE 1. del oddaje

ČETRTEK, 23. X.

1
9.00 TV V ŠOLI: Koledar, Zapuščena gnezda, Ožigalkarji, Obiščimo pošto
10.00 TV V ŠOLI: Kemija, Risanka, Biologija, Predšolska vzgoja, Zadnje minute
16.20 ŠOLSKA TV: Umetnost in resničnost, Zemlja se spreminja, Valovanje in energija
17.20 POROČILA
17.25 BOŽJE OKO

Ameriški dokumentarni film bo govoril o vzpenjanju na Božje oko, goro v Južni Ameriki. Delo so prikazali tudi na letošnjem kranjskem festivalu športnih in turističnih filmov.

Zaključni prispevek bo tvoril film o valovih.
17.15 POROČILA
17.20 DIMNIKARČEK SE POTEPA PO SVETU
17.30 PISANI SVET: MOJ DOM STOJI V MALEM NASELJU
18.00 FOLKLORNA SKUPINA

18.30 OBZORNIK
18.40 VSE ZA NAŠO VOJSKO
Iz sklopa oddaj, ki se vrstijo pod skupnim naslovom „Čas, ki živi“, bomo tokrat gledali oddajo o partijskih delavnicah, ki so ob koncu zadnje vojne že preraščale v temelje slovenske industrije.
19.10 RISANKA

18.40 OBZORNIK
18.55 NE PREZRITE
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
20.00 FILM TEDNA: ZADNJA NALOGA

Mornariška častnika dobita nalogo, da pospremita vojaka na prestajanje zaporne kazni. Naloga je zoprna, častnika po svoje prikrivata pot do zapora, z mimim obsojencem obiščejo vojakovo mater, preživijo noč v bordelu, tik pred prihodom do kaznilnice pa skuša vojak pobegniti... Taka je na kratko vsebina po svoje smešnega, a tudi krutega vojaškega filma. Pred sedmimi leti je film posnel ameriški režiser Hal

zali tudi na letošnjem kranjskem festivalu športnih in turističnih filmov.

18.00 ZADNJA DIRKA, otroška oddaja

18.30 OBZORNIK

18.40 ZANIMA ME

Izobraževalna oddaja z gornjim naslovom bo odgovorila na štiri vprašanja, ki utegnejo gledalce zanimati. Beseda bo tekla tudi o zbiranju starega papirja.

19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
20.00 VZPONI IN ZATIKANJA
20.55 W. Kempowski: KEMPOWSKI IN KOMPANIJA
Televizijski film v dveh delih je režiser Eberhard Fechner posnel po življenjepisnem romanu pisatelja Walterja Kempowskega. Gre za pripoved o umetnikovi mladosti v časi tretjega rajha. Igrajo Edda Seppel, Karl Lieflich, Martin Semmelrogge, Gabrielle Michel, Michael Poliza in drugi.
22.35 V ZNAMENJU

2
17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Pustolovščina - 18.15 Knjige in misli - 18.45 Narodna glasba - 19.30 Dnevnik - 20.00 Willy Dixon in druga generacija Chicago bluesa - 20.50 Včeraj, danes, jutri - 21.10 Družina in družba - 21.55 Poezija

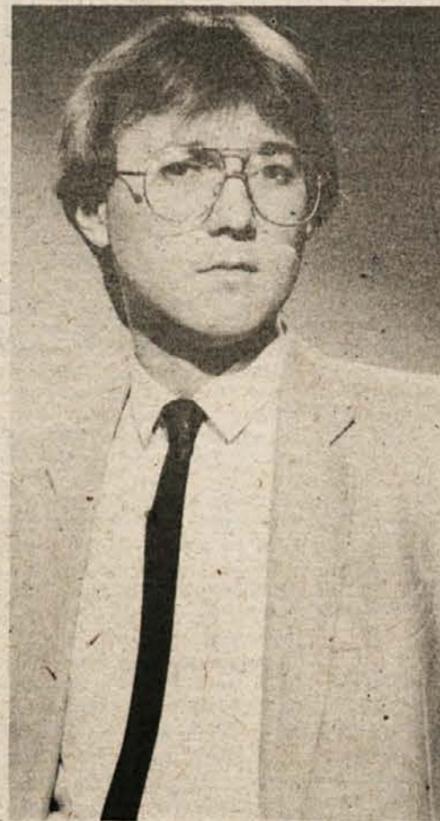
Ashby, igrajo pa Jack Nicholson, Otis Young, Carol Kane, Raulo Kallio in drugi.
21.40 V ZNAMENJU
21.55 625

2
17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Lutkovna predstava - 18.15 Knjige in misli - 18.45 Narodna glasba - 19.30 Dnevnik - 20.00 Športna sreda - 21.45 Dnevnik - 22.00 Pop stop (zabavnoglasbena oddaja) - 22.45 Dokumentarni film

19.10 RISANKA
19.24 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
20.00 TRETJA RAZSEZNOST
V ospredju pozornosti tokratne oddaje bo vojna med Iranom in Irakom. Sledil bo prispevek o izumiranju posameznih živalskih vrst in o prizadevanjih, da bi vsaj nekateri ohranili. Filmski zapis bo prikazoval obnavljanje starodavne tajske stolnice Shuhotai.
21.35 ODPRTO ZA USTVARJALNOST
22.15 V ZNAMENJU

2
17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Ptičje strahalo - 18.15 Nuklearna revolucija - 18.45 Evro gol - 19.30 Dnevnik - 20.00 3-2-1... gremo! - 23.00 Včeraj, danes, jutri

Poslušalci so dokaj kritični

Govori radijski napovedovalec Zvone Krznar

Zvone Krznar je po rodu Blejec, živi v Kranju, njegov glas pa je slišati v še tako zakotni slovenski vasi, kajpak le, če tamkaj premorejo radijski sprejemnik, saj je Krznar radijski napovedovalec, kot bralec poročil pa se občasno pojavlja tudi na malih zaslonih.
- Kdaj ste začeli delati pri radiju?
„S preizkušnjami sem začel pred poltretjim letom, govorne vaje so terjale od mene približno osem mesecev trdega dela, „pravi“ napovedovalec pa sem postal ob koncu 1978. Na začetku ni bilo lahko, za izdatno pomoč se moram zahvaliti izkušenim napo-

vedovalcem; z naveti in razumevanjem so mi pomagali prebroditi začetne nevedčnosti.“

- Opišite na kratko delavnico radijskega napovedovalca.

„Ni treba posebej poudarjati, da je to delo precej naporno, delavnica pa se razlikuje od delavnice, radijski spored traja 24 ur in tako posamezni napovedovalec dela dopoldne, popoldne ali zvečer. Ob napovedovanju tečejo še razna snemanja, tudi za televizijo je treba kaj postoriti.“

- Katera besedila najraje posredujete poslušalcem?

„Vsako besedilo je po svoje zanimivo, od napovedovalca samega pa je odvisno, kako ga bo podal številnim poslušalcem. Seveda mora biti sleherni besedilo sporočeno dobro, napovedovalci ne smemo delati razlik pri branju raznovrstnih besedil, saj tako rekoč ni radijskega sporočila, ki ne bi zanimalo določenega kroga poslušalcev, slednji pa so dokaj kritični do našega dela.“

- Na katerem od treh radijskih programov je delo zahtevnejše?

„Na vseh treh je enako zahtevno, napovedovalec mora biti pri svojem delu vselej zbran, tudi odgovornost se od programa do programa ne razlikuj, morebitna napaka pa je slišna na vseh programih.“

- Je radijsko napovedovanje odskočna deska za kasnejše delo pri televiziji?

„Neskrta želja mnogih radijskih napovedovalcev je, da bi brali besedila v televizijskem obzorniku ali dnevniku. Sam o tem zankekrat še ne razmišljam. Povabljen sem bil in tako včasih preberem televizijska poročila, kaj več pa bo odvisno od kakovosti mojega dela.“

- Kaj je težje: brati pred radijskim mikrofonom ali pred televizijsko kamero?

„Težko vprašanje. Pri radiju je vse odvisno od napovedovalčevega glasu; poslušalec ne zanima, kako izgledam kot človek, ki jim berem. Kamera pa stvar nekolikanj oteži, gledalec poslušalca in gledalca mora biti posredovalec besedil morda za kanček bolj zbran. Bistvene razlike pa ni, napovedovalec na radu ali televiziji se mora truditi, da bi delo opravil čim boljše.“

- Kaj svetujete tistim, ki želijo postati napovedovalci?

„Brez strahu naj se prijavijo na preizkušnjo, pa se bo pokazalo, ali so za ta posel ali ne. Samo veselje ni dovolj, treba je imeti precejšnje sposobnosti in smisel. Ali jih imaš, se hitro ugotovi.“

- Za zaključek: imate kakšne posebne načrte?

„Drugi načrtujejo moj odhod - k vojakom.“

ZDRA VKO ERJAVEC

Foto: LOJZE KERŠTAN

Na Opatovi gori se je stkala prva vez med slovenskimi in hrvaškimi partizani

26. oktobra bodo pri nekdanji žičnici na Opatovi gori odkrili ploščo v spomin na sodelovanje partizanov z obeh strani Gorjancev — Nekateri nadrobnosti o nastajanju Gorjanskega bataljona

Pogled na greben Gorjancev iz okolice Bele cerkve jeseni, ko začno rumeneti bukovi gozdovi, spominja na ogromnega zlek-njenega leva z rahlo privzdignjeno glavo na Trdinovem vrhu. Ne vemo, ali so Italijani 1941 videli v gorjanskem grebenu sfinco, gotovo pa je, da niso radi zahajali globlje v gorjanske gozdove. Niti obmejna finančna straža se za pravo mejo med Paveličevo Nezavisno državo Hrvaško in Mussolinijevim Rimskim cesarstvom, ki je tekla po grebenu Gorjancev, ni zanimala. Držala se je in patru lirala le po zadnjih podgorskih vaseh.

Pač pa so privlačila gorjanska gozdna prostranstva — posebno velja to za Opatovo goro — slovenske in hrvaške upornike proti fašizmu že v zgodnjih poletnih dneh 1941. Na Opatovo goro se je zadnje dni julija ali prve dni avgusta zatekla skupina aktivistov po izdaji v Krškem: Paček, Bizjak, Kerinova, Zidarič in Pfeifer. Tu je poskrbela zanj takrat že dobra organizacija osvobodilne fronte. Akcija sta vodila iz Kostanjevice Martin Bajc, iz Sentjerneja pa Jože Pirkovič. Po nekaj dneh so si uredili tabor vzhodno os Špiljarjeve špice.

Verjetno je bilo zadrževanje te skupine na Opatovi gori povod, da je bil poslan iz Ljubljane k meni na Vodenice Tine Derenda. Doma smo pospravljali slamo po mlačvi. Neznane je povprašal, če sem ta in ta, se predstavil in povedal, da prihaja k meni po naročilu Marjana Breclja. Pokazal naj bi mu, če je kje na Opatovi gori voda in bi bil prostor pripraven za partizansko taborišče. Ker je imel s seboj vojaško karto, sem mu označil, kje je studenec Globočica, ki na karti ni zarisan. Tako ogled na terenu ni bil potreben in Derenda se je že drugi dan vrnil v Ljubljano.

Proti koncu avgusta — bila je sobota — je prišel Jakob Mlakar, gozdar v Opatovi Gori, povedal Martinu Bajcu v Kostanjevico, da so že nekaj dni v Opatovi gori trije moški; govorijo hrvaško in prosijo pri goz-

nih delavcih hrano. Enemu so jo celo na silo vzeli, ker je ni hotel prodati. Mlakar je še dodal, da bi bilo treba hitro ukrepati, ker nekateri delavci govorijo, da bi jih bilo treba prijati. Verjetno je to nekdaj tudi storil. Kostanjeviška organizacija je hitro ukrepala in v nedeljo zjutraj se je skupina fantov in deklet pod Bajčevim vodstvom že odpravila na „IZLET“ na Opatovo goro. S hrano in pijačo so bili dobro založeni.

„IZLET“ NA GORO

Gozdarski koči — takrat se je imenovala „Aleksandrova koča“ — so se bližali zelo glasno. Vrskali so in peli, da bi opozorili nase. Pri koči pa se ni nihče oglašil. Odšli so po stezi proti zgornji postaji žičnice. Kmalu jih je zaustavil italijanski vojak. Takoj sta se pojavila levo in desno še po eden. Ker se niso mogli sporazumeti italijansko, so poklicali četrtega, ki je znal nemško. Raztolmačil jim je, da je pot naprej zaprta, ker je višje gori v teku vojaška akcija proti „banditom“. „Izletniki“ so se v vili h koči in ostali tam do poznega popoldneva, vendar se ni nihče pojavil, pa tudi kakšnega streljanja ni so slišali.

Drugi dan je italijansko vojaštvo pripeljalo v Kostanjevico mrtveca — rekli so, da je „bandit“ — in ga pokopali na kostanjeviškem pokopališču. Čeprav so grob zavravali in zakrili, ga je mladinska organizacija kmalu okrašila z rožami. Za usodo drugih dveh se je slišalo kasneje. Ubili naj bi jih ustaši nekje med Budinjakom in Stojdragom.

Po tem dogodku je ostala Opatova gora osamljena. Tudi sezona poljskega lova je ni oživela. Prišla je zgodnja zima. Pred praznikom mrtvih je že padel sneg. O partizanih v Opatovi gori celo zimo ni bilo ničesar slišati.

V teku zime je organizacija Osvobodilne fronte v dolini pod Gorjanci izdala proglas o prepovedi sekanja gozdov za okupatorja, ki je imel med prebivalstvom velik odmev.

ZBIRANJE PRVIH BORCEV

V partizane so odšli iz Kostanjevice prve dni januarja 1942 Sandi

Medven, Vinko Jordan in Ciril Kolečnik. 11. marca je uspel Martinu Bajcu izmuzniti se italijanski aretaciji; ponoči ga je Tone Gliha prepeljal čez Krko. V Sentjerneju je iskal zvezo za v partizane. Nekaj dni predtem je iz Sentjerneja odšla večja skupina. Napotili so ga za njimi v šolsko taborišče v predelu Trate za Mirno pečjo. Sam se ni hotel odpraviti. Vrnil se je v svoje skrivališče na Dobravo pri Prekopi in začel pripravljati še druge fante za odhod.

Ko se je nekega večera po 11. marcu vrnil v svojo „postojanko“ na kozolcu, je našel v njej Sandija Medvena in Vinka Jordana. Povedala sta, da je prišla pod Strojnovim vodstvom v Gorjance večja patrola iz šolskega taborišča. Bili so v glavnem domačini. Prišli so zaradi mobilizacije. Ta dva sta prišla s to nalogo na kostanjeviški konec. Bajc je organiziral svoje kurirje in pozval na odhod. 25. marca zvečer se je zbralo v gostilni Divjak na Prekopi z Bajcem vred 15 mož, ki sta jih Medven in Jordan odpeljala v taborišče na Pragu v Kobilah.

Cez dva dni, ko so se uredili v taborišču, so tovariši s krškega polja (Grdovič, Hercog in Zokalj) predlagali, da grede na akcijo v Bučečo vas, kjer je skrito orožje. Predlog je bil sprejet. Javilo se je 14 prostovoljcev. Skupino je vodil Franc Bizjak iz Krškega in ne Martin Bajc, kot je napačno zapisal v svoji brošuri Ivo Pirkovič.

Patrola se je na svojem pohodu v obe smeri pojavila v gorjanskih vaseh nad Podbočjem in zbudila med prebivalstvom velik odmev. Med njenim prihodom je padlo precej novega snega, in ko se je vrnila v taborišče na Pragu, je bilo to prazno. Sledi v snegu so kazale v smer Ravne gore. Napotili so se proti gorskemu robu. Med potjo so zaslišali strel in krenili v njegovo smeri. Na križišču, kjer se cepijo poti Javorovica—Sošice in Opatovo—Trdinov vrh, so naleteli na dva stražarja, ki sta imela nalogo od časa do časa kot znak dati strel. Povedala sta, da je novo taborišče na Treh talih. Tu so našli svoje tovariše, ki so ostali v Kobilah, in še veliko novih. Bili so borce Pirkovičeve skupine, ki je zadnjega marca uspešno odbila napad Italijanov pri Miklavžu pod Trdinovim vrhom, se

umaknila v Kobile in od tam v predel Ravne Gore vzhodno od Kobil.

USTANOVITEV GORJANSKEGA BATALJONA

Ledinsko ime „na Treh talih“ označuje gozdno območje, kjer se stikata posest nekdanjega verskega sklada na Opatovi gori, pleterski gozdovi na Ravnih gori in hrvaški na Blaževem brdu. Na kraju samem so bile velike skladovnice drv in Hlodovine. Tako ni bilo skrbi za kurjavo, za vodo pa so topili sneg. Taborišče so partizani nekajkrat premaknili za skladovnice Drv, ki so hitro kopnele. Zima je še vztrajno otepalava z repom, sneg je bil še globok in posebno noči so bile hladne.

Taborišče na Treh talih lahko imenujemo mobilizacijsko mesto Gorjanskega bataljona. Po porazu pri Miklavžu so Italijani umaknili svoje posadke iz Orehovice in Vrbovega. Partizanske patrole so začele z rednimi obhodi po Sentjernejski dolini. Sprejeli so je množičen odhod v partizane. Isto se je dogajalo po uspešnem pohodu Bizjakove patrole na kostanjeviškem koncu. Število partizanov v Gorjancih je raslo iz dneva v dan. Tako je bil lahko 13. maja 1942 na Pragu v Kobilah ustanovljen Gorjanski bataljon, razdeljen na tri čete.

Prva četa, imenovana tudi kostanjeviška, je dobila za svoje operativno območje vzhodni del Gorjancev, se pravi Opatovo goro in dolino pod njo. Prvi tabor je imela za Polomom v bližini studenca Globočica. Začela je z vsakodnevnim obhodom svojega območja.

PRICHEVANJE MARTINA BAJCA

Kako je prišlo do srečanja s hrvaškimi partizani? Pripoveduje Martin Bajc, živa priča tega dogodka:

„Neko nedeljo zjutraj — moralo je biti med 16. in 20. majem 1942 — je petčlanska patrola naše čete ob povratku v tabor naletela pri zgornji postaji žičnice na skupino 16 neznanih, dobro oboroženih ljudi. Grela so se na jutranjem soncu pri baraki. Na obeh straneh je bilo presenečenje, na naši kot na njihovi. Prvi so

bili številnejši, vedeli so, kaj iščejo, naši pa ne. Še posebej, ker so kakšne tri tedne pred tem prišli ustaši na Treh talih čisto do našega tabora, ne da bi vedeli, kaj so našli. Skupini sta se kmalu sporazumeli, kdo so eni in drugi. Novi tovariši so povedali, da prihajajo s Korduna, da so brez zveze s terenom v Žumberku, kamor so poslani, da so tudi brez hrane, imajo pa denar, da imajo dva močno bolna tovariša in prosijo za trenutno pomoč.

Vodja patrole je takoj poslal v tabor kurirja (Vene Karla-Buržuja), da o vsem obvesti komando čete. Vene je prisopihal v tabor, kjer nas je bilo ta čas samo 18-20 partizanov. Komandir in politikomisar čete — četa je tedaj štela 80-90 mož — sta bila z drugimi v zasedah in patrolah. Ker ni bilo niti prvega niti drugega, je Vene vse o dogodku povedal meni. Bil sem v tem času na položaju četnega intendanta. Telega dela pa nisem opravljal, marveč sem skrbel za mobilizacijo na terenu. Neuradno po dogovoru s komandirjem in politikomisarjem pa sem bil še starešina tabora z vsemi pooblastili, kar jih predvideva vojaška služba, čeprav nisem bil nikoli vojak.

Takoj ko je Vene poročal, sem sklical zbor vseh navzočih v taboru in jim povedal vest, ki jo je prinesel Vene. Sklep je bil, da se novodošli tovariši pripeljejo v tabor, da jih jaz še z dvema partizanom pričakam kakšnih 60 metrov pred taborom ostali pa zavzamejo položaj levo in desno od mene okrog in okrog tabora. Veneta sem postal nazaj in čez dobro uro so bili že pri nas.

Ko sem jih zagledal pred seboj, sem imel takoj občutek, da je vse v redu. Bili so zelo utrujeni. Njihov vodja je stopil naprej, pozdravila sva se s pestjo ob čelu in „Smrt fašizmu — svoboda narodu!“ ter si podala roke. Vse ceremonial je bil prisrčen in tovariški, prav nič ni imel skupnega s staro vojsko. Povedal mi je vse še enkrat, kar je sporočil Vene, in še posebej prošil za pomoč bolnim.

Povedal sem mu, da komandirja in politikomisarja ni v taboru, vsekakor pa bosta kmalu prišla. Do tega časa pa bomo uredili vse, kar je nujno potrebno. Šli smo v tabor.

Dobro uro zatem se je vrnil komandir. Pričakal sem ga pred tabo-

rom in mu poročal. Novico je sprejel brez pripombe, zanimalo ga je le, kako bo s kosilom za novince. Stopila sva v tabor. Poklical sem vodjo novincev, ki je bil v bližini, in predstavil našega komandirja. S tem je bilo moje delo trenutno končano.

Tovariše, ki so prišli s Korduna, ni nihče vprašal, ali so katoliki ali pravoslavni, Hrvatje ali Srbi. Za nas so bili takoj samo partizani, od prve minute prihoda v naš tabor smo bili tovariši. Takoj so se vključili v naše življenje.

Od tega dohodka naprej je bilo sodelovanje slovenskih in hrvaških partizanov na tem področju trajno.

Ze junija so se žumberški borci začasno umaknili na slovensko stran in zdravili svoje ranjence na Oštrcu in v Avguštinah. Zaradi nevarnosti bombardiranja pa so kmalu ustanovili svojo bolnico. Prva postojanka je bila v zidanicah v Vinjardu pod Prušnju vasjo, pozneje pa so jo preselili v Polžnico, kjer je ostala do Poznega poletja.

Sredi avgusta sta sekretar novo-meškega okrožja Dušan Jereb in član Vinko Paderšič zelela vzpostaviti neposreden stik tudi s političnim vodstvom na Žumberku: Po informacijah naj bi se nahajal sedež le-tega nekje pri Mrzlem polju. S sedeža gorjanskega podokrožja v Vrhnju sem jih spremljal jaz. Krenili smo čez Vodenice, Oštrc in Prušnju vas na hrvaško stran. Ko pa smo prišli v Mrzlo polje, smo zvedeli, da je ves komite odšel nekam proti Samoboru. Vrnili smo se preko Opatove gore, ne da bi kaj opravili.

Nedaleč od kraja prvega srečanja v maju sta se novembra meseca slučajno srečali Cankarjeva brigada, ki je bila na pohodu v napad na belogardijsko postojanko v Podbočju, in žumberška, poznejša trinajsta brigada. Žumberčani so cankarjevcem za to akcijo posodili minomet.

Postavitev spominskega obeležja na kraju prvega srečanja na Opatovi gori sta predlagala Jože Zamljen in Martin Bajc že kmalu potem, ko je bil ustanovljen odbor Gorjanskega bataljona 1967. Akcije za širše-koristi prebivalcev pod Gorjanci, ki jih je odbor vzpodbujal, so iz leta v leto odrivale postavitev tega obeležja.

Letos si je mladina iz občin Brežice, Krško, Novo mesto, Črnomelj in Metlika s slovenske ter Ozalj, Jastrebarsko in Samobor s hrvaške strani izbrala za svoje vsakoletno majsko srečanje kraj pri Pogani jami na meji med Opatovo goro in Blaževim brdom. Odbor Gorjanskega bataljona pa bo v sodelovanju z družbenimi organizacijami občine Krško in krajevne skupnosti Kostanjevica 26. oktobra pri bivši žičnici na Opatovi gori odkril spominsko ploščo, da bo mladi rod spominjala na dogodek iz leta 1942.

JOŽE PENCA—DEČKO

Polno cvetja, tišina je boleča!

V poslednjem počivališču največjega sinu naših narodov — Tja in nazaj skozi herojske kraje

Petdeset nas je bilo v Viatorjevem avtobusu, ki je drsela skozi Ozalj do Karlovca, kje, smo zavili na moderno avtomobilsko cesto, držečo proti Zagrebu. „Približno ob sedmih bomo v Beogradu,“ je povedal vođa lagodno, kot bi bilo osem ur vožnje nekaj vsakdanjega, nenapornega.

Zagreb nas je pozdravil s tisoč, deset tisoč, sto tisoč gorečimi žarnicami, z velikimi bloki. Stavim, da bi v tri strel vse prebivalce Metlike, pa če bi ostalo nekaj prostih stanovanj za kakšno črnomaljsko družino. Cesta, ki povezuje hrvaško glavno mesto s prestolnico Jugoslavije, je prometna, na njej se zgodi veliko prometnih nesreč, domala na vsakem metru je že tekla človeška kri. Naš avtobus se le s težavo prebija med tovornjaki, naloženimi s težkimi bremenami, med osebnimi avtomobili, ki nimajo zgolj jugoslovanskih registrskih tablic, ampak so na ploščevini oznake, ki pričajo o tem, da se srečujeta tu vzhod in zahod, sever in jug, da smo odprti na vse strani, vsem, ki imajo pošteno namene.

V avtobusu pa se nas prijemlje spanec, nasproti vozeči zarometi v strnjeni koloni se zdijo utrujenim očem kot tečni, svedeči se insekti. V zavest pa ti na prebujajočem se nebu butnejo visoke stolpnice Beograda, mesta z več kot milijon prebivalci, dremajoče in leno telo zaživi ob življenju ljudi, ki so vstali skupaj z jutrom, da bi postorili, kar so načrtovali za ta dan ...

NISMO BILI PRVI

V drevoredu na Dedinjah je že nekaj sto ljudi: starčkov, ki sede na

lesnih klopek, srednje starih, ki stoje in se tiho pomenjujejo, pionirjev in cicibanov, ne preveč razigranih, saj so pripotovali sem iz Titograda, Zenice, Zadra, Skopja, Ljubljane, Novoga sada, Niša in ne vem iz katerih mest Jugoslavije še. Prihajajo vedno nove skupine: solarji, upokojeenci, v šiptarske narodne noše oblečeni možje čvrstih obrazov in močate hoje. Dva invalida si pomagata, da je njun korak hitrejši, gotovejši, starejša Bosanka si pripenja na jopo značko TITO. Petnajst minut pred osmo se prične pomikati kolona proti mavzoleju. Pred menoj stopata Čeha, po vsej verjetnosti žena in mož. Kmalu pričenemo hoditi navkreber, po rahli vzpetini sredi parka. Po travi hodijo ponosen pav. Vzpetina se zravna. Pred nami je mavzolej, poslednje počivališče največjega sinu jugoslovanskih narodov — Tita. Grobnica je iz marmorja, okrog nje je polno cvetja, tišina je boleča, le drsanje številnih nog je slišati. Velika ikebana Margarete Tatcher iz svežega cvetja okupira za hip naše misli, častni stražarji, oblečeni v uniforme nežne modre barve, stoje kot kipi. Marsikomu se zarosi oko ...

Z Dedinja se lepo vidi Beograd. V Muzej 25. maj nas spuščajo po skupinah, da bi se izognili gneči. V pritličju so otroške risbe, narisane z nevajeno roko, vendar iz srca. Poslane so bile Titu, človeku, ki je bil ponosen na prihajajoče rodove. Po stopnicah pridemo v prvo nadstropje, kjer so razstavljeni darila tovarišju Titu: narodne noše, bisage, izdelki domače obrti. Mojo pozornost še posebno pritegne veliko srce; prinesla mu ga je delegacija z Radovice, iz Bele krajine. Muzej 25. maj je muzej ljubezni naroda do svojega

voditelja. V enem od prostorov muzeja so razstavljene štafetne palice. Tudi zadnja, ki je predsednik ni več prejel ...

Zakonski par iz Češke je zapisal v spominsko knjigo: „26. september 1980. Spoštujeva vašo zgodovino in narod, ki se ni uklonil.“

Po kosilu v hotelu Kompas smo si ogledali Beograd, odpeljali pa smo se tudi na Avalo k spomeniku neznanega junaka.

TOPOLA JE DOBILA IME PO TOPOLU

Topola leži v podnožju Oplenca ob prometni magistralni cesti Beograd—Kragujevac. Z imenom Topola je tesno povezana prva srbska vstaja, nič manj pa tudi osebnost Karadoroda. Med narodnoosvobodilno vojno in ljudsko revolucijo je dala Topola kar štiri narodne heroje: Milana Blagojevića, Milića Radovanovića, Sofijo Ristić in Darinko Radović. Narodnoosvobodilni borbi prebivalcev Topole in njene bližnje okolice je posvečen Muzej revolucije. Ob ogledu muzeja te globoko pretrese junaška zgodba Darinke Radović, nepismene kmetice, ki je skrivala med vojno v svoji „zemunici“ ranjene partizane. Ker ni hotela izdati skrivališča, so četniki zaklali pred njenimi očmi obe njeni hčerki, končno še njo. V muzeju je nekaj fotografij revolucionarjev in predmetov, ki so jim pripadali, v parku zunaj pa stoji štiri iz kamna izklesane glave topolskih narodnih herojev. V Topoli si splečajo ogledati še vilo na Oplencu — imenujejo jo tudi Petrova hiša — kjer so shranjene kopije fresk iz šestdesetih

srbskih in makedonskih manastirov, na podlagi katerih je bil narejen mozaik v cerkvi na Oplencu. V tako

Marjan Detoni: Maršal Tito (1943)

STRELJAJTE, JAZ IMAM TUDI ZDAJ POUK

Takole sem svobodno prevedel stavek s kamna pred spomenikom postreljenih učencev in profesorjev v Kragujevcu. 21. oktobra 1941 so postrelili Nemci nad 7000 moških iz Kragujevca in okolice, med njimi je bilo tristo učencev srednjih šol, osemnajst profesorjev in petnajst otrok, mlajših od dvanajst let. Spominski park v Kragujevcu je poln skupnih grobnic, na vsaki od njih je posajeno cvetje, vmes pa so spomeniki: Spomenik bolečine in upora, Spomenik upora in svobode, Kristalni cvet — spomenik mladim postreljenim čistilcem čevljev. Tam je tudi spominski Muzej 21. oktobra. Ob ogledu ti neznana sila zategne grlo, z nemo bolečino prebiraš imena postreljenih, izpisana na opekah v posebni sobi. Kot izničenje nasilja, protest zoper vsa grozodejstva in vse vojne na tem svetu so v Muzeju 21. oktobra skulpture, narejene iz pušk in čelad, ki so bile svojčas na glavah podivjanih nacističnih osvajalcev Evrope.

„Spomin na te žrtve, na te heroje bo živel vedno, ne samo v srcih Šumadincev, marveč v srcih vseh narodov Jugoslavije in v srcih vsega poštenega človeštva,“ je zapisal Tito.

Vsakega 21. oktobra je v Šumaričah centralna manifestacija Velika šolska ura, na kateri sodelujejo umetniški ansambli, pevci, dramski igralci. Na šolsko uro, ki se je v krvi odigrala 21. oktobra 1941 bi se moral spomniti vsak, ki mu blodijo še danes po glavi misli o tem, da je nemogoče živeti v sožitju, prijateljstvu in ljubezni ...

Domov grede smo se ustavili v Spačvi in v Novski. Petelini so že zevali, ko smo se tretji dan razširili sicer utrujeni, vendar polni novih vtisov in spoznanj. Kako premač smo včasih ponosni, da smo s hribovitega Balkana, da smo Jugoslovani!

TONI GAŠPERIČ

Z osvojitvijo petega mesta na ekipnem prvenstvu Jugoslavije v atletiki so novomeški atleti ne samo več kot uspešno zaključili letošnjo tekmovalno atletsko sezono, marveč je to peto mesto v državi doslej največji uspeh novomeškega atletskega kluba in verjetno tudi novomeškega športa sploh. Kako velik je ta uspeh, pove med drugim tudi dejstvo, da so atleti iz Novega mesta v tem tekmovalju premagali tako rekoč vso hrvaško atletske elito: v kvalifikacijah so zbrali več točk kot atleti iz Splita, v finalu v Celju pa so se uvrstili pred zagrebškim Dinamom. Nesporno in trdno so se novomeški atleti v Sloveniji usidrali na drugo mesto, za celjskim Kladivarjem.

Vendar se novomeška atletika ne ponaša zgolj z ekipnimi uspehi, marveč nekateri člani tega atletskega kolektiva že več let sodijo v republiški in celo državni atletske vrh. Naslednjem državnem prvenstvu je zlato medaljo v metu diska osvojil Boris Okleščen, Janez Penca je bil drugi v teku na 400 metrov z ovirami, Metod Žužek tretji v teku na 3.000 metrov z ovirami, na balkanskih igrah pa je Cujnik osvojil srebrno medaljo v deseterboju. Letošnja republiška prvaka sta postala Okleščen v disku in Kranjčič v troskoku, Novomeščani pa so si priborili še sedem srebrnih medalj ali kar 35 odstotkov vseh srebrnih medalj na tem prvenstvu.

ŠTIRJE V REPREZENTANCI

Kar štiri novomeški atleti so bili letos člani jugoslovanske atletske reprezentance: Okleščen, Cujnik, Žužek in Penca so skupaj sedemkrat oblekli dres z državnim grbom, od tega Boris Okleščen, ki se je letos prvič uvrstil v reprezentanco, kar trikrat. Od ekipnih uspehov velja poleg petega mesta v državi omeniti še drugo mesto v republiki (za celjskim Kladivarjem) in zmago na kriteriju slovenskih mest; na stem tekmovalju so dekleta zasedla tretje mesto. Ko smo že pri uspehih, naj nanizamo še boljše dolenske rekor-

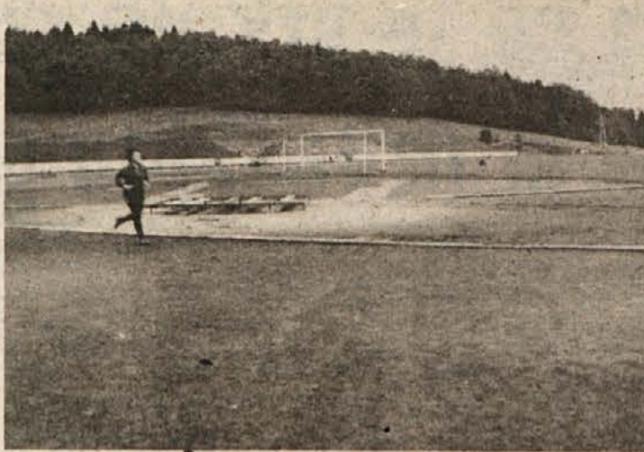
de, ki so jih novomeški atleti postavili v letošnjem letu: 100 m Vane Keržan (10,8 sek.), disk B. Okleščen (53,66 m), kladivo S. Malnar (50,84), 200 m Keržan (21,9 sek.), 3.000 m zapreke Žužek (8:43,7), 5.000 m Žužek (14:00,9), 1.500 m Žužek (3:49,4), skok s palico Koleta (4,50 m). Med odličnimi rezultati je treba omeniti še met Igorja Primca, ki je na pionirskem prvenstvu Slovenije vrzel disk skoraj 60 metrov in kar za pet metrov izboljšal prejšnji Pečarjev rekord. Pa tudi sicer je v pionirskih in mladinskih vrstah veliko obetavnih atletov, ki bi lahko nadaljevali in ohranjali sloves, ki si ga je pridobila novomeška atletika. Lahko, če...

NJIVA ATLETIKE

Tekmovalci zatrjujejo, da so letošnji uspehi, zlasti pa peto mesto v državi, največ, kar lahko ta klub v takih pogojih, v kakršnih dela že ves čas, doseže. Številni pogovori novomeških atletov se kot po pravilu, pa naj govori o čemer koli, končajo pri njihovem „osnovnem sredstvu“ — stadionu. In v te pogovore se meša vedno več grenkobe.

Novomeški stadion je star 20 let in zadnjih pet let ga praktično ne vzdržujejo več, ker je ves čas v zraku objubljen prenova tega objekta, v prvi vrsti gre tu za položitev plastične mase na tekašči. Zaradi stalnega odlaganja iz najrazličnejših razlogov v trenint novomeških atletov zlasti v zimskem času močno okmjen. Zelo dobro je to stanje označil atlet, ki je dejal, da je novomeški stadion njiva novomeške atletike v pravem in prenesnem pomenu.

Dandanes traja atletskega trening 365 dni na leto in si tekmovalci, če hoče napredovati ali vsaj obdržati svoje dosedanje zmoglosti, ne more privoščiti, da bi pozimi „malo počivali“. Največ, kar si aktiven atlet lahko privošči, je 14 dni tako imenovanega aktivnega počitka na leto; v teh dveh tednih „počiva“ tako, da vsak dan teče kros od pol do ene ure. V ostalih dneh pa je treba trenirati tudi po dvakrat na dan. Gotovo dandanes ni prav veliko mladih fantov in deklet, ki bi bili pripravljeni toliko prostega časa posvetiti trdemu treningu, pa naj bi bili pogoji zanj še tako dobri; če pa so slabi, pozimi celo nemogoči, je to „opravičljivo“ le s tistim, čemur že

Revni dvori uspešne kraljice atletike

Novomeški atleti, drugi v Sloveniji in peti v državi, trenirajo v slabih pogojih — Največji problem je zastarel stadion, katerega prenovo predstavljajo iz leta v leto — Se bo atletska steza prevesila navzdol?

od nekaj pravijo — velika ljubezen. Vendar je znano, da vsak ogenj, naj bo grmada še tako velika, ugasne, če ne nalagamo novih drv. Tega pa pri atletiki ni.

Atletika je v naši republiki res prednostni šport, tako tudi v Novem mestu. Novomeška atletika se za to svojo prioriteto ves čas tudi krepko oddoljuje s številnimi uspehi. Vendar novomeški atleti grenko ugotavljajo, da imajo oni prioriteto, ostali športi pa odlične pogoje za delo.

Res je, da dobi atletika kot prednostna panoga, ki je hkrati tudi podlaga za ostale športe, nekaj več denarja za svojo dejavnost kot ostale športne vrste, vendar bi se atleti radi odpovedali temu „višku“, ko bi le na ta račun dobili boljše pogoje za delo, se pravi da bi dobili obnovljen stadion z umetno maso na tekašči. Na sedanjem nekaterih atletskega panog sploh ni moč trenirati: ni skakalnice za skok s palico, zelo slabo je poskrbljeno za trening v metu kladiva, skoku v višino in daljino, teku na 3.000 m z zaprekami, pozimi pa je v treningu na tekaški stezi nemogoče. „Če bi imeli na stezi plastično maso, odmečeš sneg in pozimi lahko opravljaš tudi specialne treninge“, pravijo tekači in pri tem zavidajo atletom v Mariboru ali Celju, kjer imajo tartan ali kakšno drugo maso že dalj časa. Poleg teh dveh mest imajo maso tudi na stadionih v Tolminu, Velenju, Novi Gorici, Kočevju, Postojni; v nekaterih od teh mest pa nimajo niti atletskega kluba, kaj šele da bi njihovi atleti dosegali take uspehe kot novomeški. Zato je zahteva novomeških atletov, naj, tako kot tovarne postavljajo tam, kjer so dobri delavci, tudi stadione gradijo, oziroma posodabljajo tam, kjer so športniki.

BREZ ZIMSKEGA TRENINGA NE BO USPEHOV

V Novem mestu pa ni športa, ki bi dosegal boljše uspehe kot atletika, a v isti sapi je treba zapisati tudi, da ima prav atletika najslabše pogoje za svoje delo. Masa na tekašči je res največji in najbolj boleč problem, nikakor pa ne edini, ki pesti novomeške atlete. Trening z utežmi, ki je sestavni del vadbe vseh atletskega disciplin, poteka v kleti stavbe

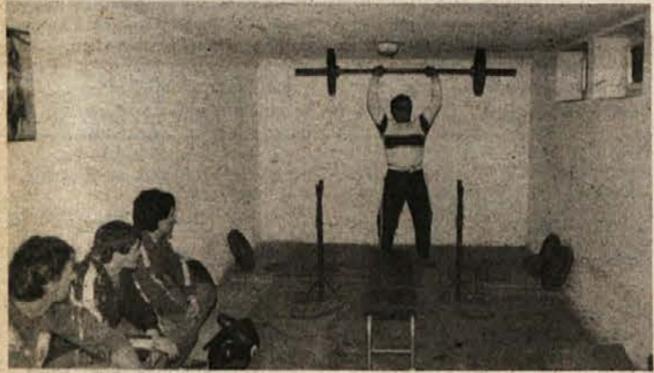
na stadionu. Ta, pozimi še kako mrzla in vlažna klet pa je vrhu vsega tako nizka, da uteži ni moč dvigniti niti nad glavo. Nič čudnega ni, da fantje, ki morajo največ delati z utežmi — to so zlasti metalci — tožijo, da so si v tej luknji nakopali boleznih. Podobno je s slačilnico in kopalnico. Pozimi se atleti prhajo v kopalnico, kjer temperatura ne presega 4 stopinje Celzija! In v takih pogojih se še tako utrjen in močan organizem ne more ubraniti angini, prehladov, vnetij. Tako je povsem razumljivo, da so Okleščen, Cujnik, Malnar in drugi fantje, katerih zimski trening je v največji meri sestavljen iz dviganja uteži, jasno povedali, da ne mislijo trenirati v takih pogojih. Povsem jasno pa je, da brez zimskega treninga prihodnje leto ne bo dobrih rezultatov.

Z izgradnjo novomeške športne dvorane je odlično poskrbljeno za nadaljnji razvoj košarke, odbojke, rokometu in gimnastike. V njej lahko priredijo evropsko prvenstvo v teh športnih panogah, za prioriteto atletik o pa je v tej dvorani slabo poskrbljeno. Pred začetkom gradnje dvorane so atleti želeli, da bi naredili še 20 metrov dolg, 6 m širok in 2,5 m visok podaljšek, nekakšen tunel, tako da bi lahko renirali tudi šprint. Seveda tem željam ni nihče prisluhnil.

„V teh razmerah je novomeški klub dosegel največ, kar se še da. Če se pogoji ne bodo izboljšali, bo začela novomeška atletika nazadovati. Tudi če bomo obdržali to kvaliteto raven, ne bomo mogli obdržati tako visokega mesta, kajti drugi bodo napredovali hitreje“, pravijo novomeški atleti.

Na novomeškem stadionu, kakršen že je, ni moč organizirati niti tekmovalni najnižjega ranga, razen občinskih tekem in šolskih športnih dnevo. „Nam ni do tega, da bi na našem stadionu priredili balkanska prvenstva, prizadevamo pa si, in to glede na vse uspehe verjimo upravičeno, da bi lahko na tem stadionu trenirali za nastope na balkanskih in drugih pomembnih prvenstvih in tekmovaljih“, poudarjajo tekmovalci, ki seveda dobro vidijo, da je bil marsikje denar porabljen za zamisli, ki so sprte s slovensko prioriteto v telesni kulturi.

A. BARTELI

„ZBOR DELAVCEV DELOVNE ORGANIZACIJE HYDROVOD KOČEVJE-RIBNICA, KOČEVJE, RAZPISUJE PROSTA DELA IN NALOGE

— tehničnega vodje

Dela in naloge se razpisujejo za dobo štirih let.

Poleg splošnih pogojev, ki so določeni z zakonom, mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima srednjo šolo strojne smeri in
- pet let delovnih izkušenj.

Pismene ponudbe o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo na naslov: Hidrovod Kočevje-Ribnica — razpisni komisiji, Kočevje, Ljubljanska cesta v 15 dneh od objave razpisa.

Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po izboru.

753/42-80

ZELEZNIŠKO GOSPODARSTVO LJUBLJANA ŽTO NOVO MESTO, n. sol. o. TOZD TOZD ZA UPRAVLJANJE IN VZDRŽEVANJE PROG NOVO MESTO

OBVEŠČA

cenjere potnike na relaciji Novo mesto — Metlika, da bomo od dne 15. oktobra do približno 20. novembra zaradi obnove proge Kandija — Birčna vas prevažali potnike z avtobusom iz Kandije do Birčne vasi. Potniki prestopijo v Kandiji z vlaka na avtobus ob 9.53, avtobus odpelje do Birčne vasi, kjer potniki ponovno prestopijo z avtobusa na vlak, ki počaka na postaji Birčna vas in odpelje naprej z majhno zamudo. Potnike prosimo za razumevanje.

761/42-80

CESTNO PODJETJE NOVO MESTO TOZD „VZDRŽEVANJE CEST“ NOVO MESTO

razpisuje delovno mesto za

STROJNIKA II

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- tečaj za strojnike KV
- končana ali nedokončana osnovna šola
- pet let delovnih izkušenj s strojem
- vozniški izpit B — kategorije, zaželen je izpit C kat.
- starost nad 20 let
- odslužen vojaški rok
- poskusna doba 3 mes.
- izpit iz varstva pri delu

Vloge pošljite 10 dni po objavi na naslov: Cestno podjetje Novo mesto, TOZD „Vzdrževanje cest“, Novo mesto, s pripisom: „Za razpisno komisijo“. Osebni dohodek je po samoupravnem sporazumu. Stanovanja ne moremo nuditi.

759/42-80

ŽE SE PRIBLIŽUJE ČAS, KI GA SMUČARJI GOTOVO TEŽKO ČAKAJO

IN DA BODO SMUČI PRAVOČASNO NARED, JE POSKRBELA VELEBLAGOVNICA nama KOČEVJE S KOMPLETNIM ASORTIMENTOM PRIZNANIH IN VRHUNSKIH SMUČI „ELAN“, ki jih že lahko kupite na športnem oddelku.

ZA STROKOVNO MONTAŽO VEZI JE, SEVEDA, TUDI POSKRBLJENO

V NOVO SMUČARSKO SEZONO Z DOBRIMI SMUČMI, KI VAM JIH NUDI nama KOČEVJE

nama

Recept sam še ne ozdravi

Natanko teden dni je danes od skupne seje zveznih konferenc SZDLJ in ZSMJ v Beogradu, na kateri je bilo govora o aktualnih vprašanjih razpravljalcev je dalo pomemben delež k oblikovanju dogovorov in sklepov, ki znajo biti odločilnega pomena za dolgoročno usmeritev na področju telesne kulture.

Razkorak med kakovostjo in množičnostjo je še preočitno navzlic temu, da gre očitno za dejavnosti s posebnimi značilnostmi, vendar znotraj skupne idejne zasnove. Množičnost kot osnova kvalitete je le del resnice, ki pa še ne vodi do rezultatov. Tudi stabilizacija v športu je ob očitni rasti ogromnega aparata (tudi tehnološkega), tihojih vzporednih ambicij, ki priznavajo zgolj sebe, le beseda. In se ob takšnih in podobnih ugotovitvah čudimo, ko našim športnikom in

športom zmanjkuje moči le slab korak pre uspehom?

Ze v prihodnjem mesecu bo v Novem mestu skupščina občinskih telesnokulturnih delavcev, tako TTKS kot ZTKO pa ne bosta smeli mimo nekaterih beograjskih ugotovitev. Ne samo v duhu stabilizacije bo potrebno preveriti prioritete panoge v občini in se navzlic nekaterim pritiskom o razširitvi seznama odločiti za nasprotno. Pomemben dodatek beograjske seje je namreč tudi v tem, da občine same presojuje o pravilnosti prioritete seznama in ga po potrebi in zmogljivosti širijo ali krčijo. Ob pogledu na novomeški seznam (na njem so atletika, košarka in rokomet) bi veljalo zadnja dva pojma podrobneje razčleniti. Kajti v republiškem in zveznem merilu nekaj pomenita le ženski rokomet in moška košarka. B. BUDJA

Zmaga Ribničanov doma in Novomeščank v gosteh — Šentjernejčanke klonile po „zaslugi“ sodnikov — Tudi Kočevke na pragu presenečenja

Novomeščanke nadaljujejo z dobrimi igrami. To ugotovitev so dolenjske rokometnice potrdile tudi v nedeljskem 6. kolu II. zvezne rokometne lige-sever, ko so v Sisku ugnale tamkajšnje vrste Ine s 17:13. Po daljšem času so svoje navijače razveselili tudi rokometni ribniškega drugoligaša z zmago nad Union Dalmacij, medtem ko sta dolenjski ekipi v slovenski rokometni ligi pri dekletih ostali praznih rok, Šentjernejčanke predvsem po „zaslugi“ sodnikov.

INLES — UNION DALMACIJA 18:16 (11:6)

Srečanje z vrsto Union Dalmacije je bilo za domačine, ki so slabo startali v novo prvenstvo, izrednega pomena. Zato nič čudnega, če so z borbenostjo in poštenostjo navdušili preko 300 domačih navijačev. „Lesarji“ so v prvem polčasu prikazali igro, ki je spominjala na njihove najboljše čase, v drugem delu pa po visokem vodstvu ob polčasu (11:6) nekoliko popustili.

Inles: Gelze, Križman 1, Ilic 2, Radič 5, Fajdiga, Žug, Karpov 2, Andoljšek, Ambrožič 1, Mate 4, Putre 3, Kljun.

Po odigranem šestem kolu so Ribničani s 4 točkami deveti, v naslednjem kolu pa jih čaka težko gostovanje pri vrsti vodilnih Celjanov.

INA — NOVO MESTO 13:17 (10:8)

Kot kaže, odlična igra Novomeščank v prejšnjem kolu proti vrsti Borova ni bila naključje, kar so Dolenjke potrdile tudi na gostovanju v Sisku, kjer so premagale eno

največjih konkurentk za dno prvenstvene razpredelnice, ekipo Ine. Novomeščanke so sicer po prvem delu zaostajale za domačinkami za dva zadetka, vendar so v drugem polčasu pokazale povsem novo podobo in zaslužno preokrenile rezultat v svojo korist. Ponovno se je izkazala Grgičeva, ki je dosegla kar 7 zadetkov in bila med najboljšimi igralkami srečanja.

Novo mesto: J. Strukelj, Grgič 7, Turk, D. Strukelj 2, Iličin 1, Sitar 3, Bon 1, Mršnik 3, Udovc.

Po šestih odigranih kolu so Novomeščanke na presenetljivo dobrem 7. mestu s 6 točkami, v naslednjem kolu pa igrajo doma z doslej še neporaženo in vodilno vrsto Union Dalmacije.

SODNIKI OŠKODOVALI ŠENTJERNEJČANKE

ŠENTJERNEJ — DRAVA 10:12 (6:7) — Šentjernejčanke so z igro dokazale, da so sposobne premagati slehernega nasprotnika v ligi. Navzlic nemogočim igralnim pogojem, saj so srečanje igrali na prostem med močnim dežjem, so domačinke pokazale boljšo igro od vodilnih in še neporaženih Ptujčank in bi si nedvomno zaslužile celo zmago. Žal pa je bil celjski sodnik Plahuta tokrat naklonjen gostjam in maloštevilni gledalci v Orhovici so dobili občutek, da domačinke tudi s še tako dobro igro tokrat ne bi mogle zmagati.

MLINOTEST — ITAS KOČEVJE 23:18 (11:10)

Navzlic porazoma sta Šentjernej in Kočevje še zmeraj na solidnem šestem, oziroma sedmem mestu na prvenstveni razpredelnici, s 6 točkami. Se posebno zadovoljne so lahko Šentjernejčanke, saj njihova igra v zadnjih kolu govori o dobri formi.

Ob „predvideni“ spektakli

Polfinale košarkarskega pokala SRS: Novo mesto — TIMA Maribor 68 : 79 (40 : 34) — Zelje o gostovanju Bosne so se razblinile

Vsak poraz na športnem polju je bolj ali manj boleč, sobotni, srečanju polfinala za poka I SRS med košarkarji Novega mesta in Maribora, pa za domače gledalce tudi presneto poučen. Novomeški košarkarji, ki so z uvrstitvijo v II. zvezno ligo dosegli prejšnjo sezono enega svojih največjih uspehov, so bili v soboto objektivno precej slabši od Mariborčanov, kar naj bo domačim gledalcem v merilo, da v prihodnjih ligaških nastopih ne bodo zahtevali od svojih igralcev zmage za vsa ko cenovno in da bo sleherni zmaga doma že majhno presenečenje. Se toliko bolj, ker Novomeščani letos nastopajo oslabiljeni. Brez pomena pa tudi ni dejstvo, da so Mariborčani povsem srednje kvalitetno moštvo v ligi, v kateri bodo startali tudi Novomeščani.

Pa se povrnimo k sobotnemu večeru! Pričetek je bil več kot presenetljiv, saj so domačini domala ves prvi polčas držali vajeti v svojih rokah in vodili z 2 do 4 koši prednosti, odločilno prednost v prvem polčasu pa so si domačini nabrali med 15. in 18. minuto, ko

so povedli že s 7 koši. Ob tem moramo zapisati, da ključnim igralcem Mariborčanov, Dobrinu, Peljhanu in trenerju ter igralcu Olujiču, ni uspelo prav nič, nasprotno pa so domačini po zaslugi razpoloženega Muniha, Župevca, Plantana in bratov Seničarjev neustrudno polnili koš gostov. Po odmoru pa je prišla do izraza večja izkušnost in višina gostujočih igralcev. Ze v 25. minuti je bilo 51:42 za goste, žarek upanja pa se je domačinom pokazal čez 2 minuti, ko so znižali na 50:52, to pa je bilo tudi vse. Olujič in Peljhan sta popolnoma razbila obrambo Novomeščanov, tako da tudi Skobe in Ivančič, ki sta kasneje stopila na igrišče, nista prav nič poživila igre domačinov.

Sicer pa igralcem in trenerju Puciju, ki mu je bil to krst na trenerski klopi, ne gre ničesar zameriti. Mogoče le to, da je Ivančič nekoliko predolgo sedel na klopi, saj je bila premoč gostov v višini očitna.

Novo mesto: P. Seničar 12, Župevec 11, Munič 25, Plantan 14, S. Seničar 2, Ivančič 4.

B. BUDJA

Odbojka: pokal ostal v Novem mestu

Na mednarodnem turnirju Pionir premagal Novi Zagreb in S. G. al Natisono

Zal skorajda brez gledalcev, ki za prireditve niso imeli kje zvedeti, saj je zatajila propaganda, je v nedeljo v športni dvorani v Novem mestu potekal zanimiv mednarodni odbojkarški turnir, prirejen v čast občinskega praznika — za pokal Novega mesta. Privlačnost je povečala izredna borbenost in do konca negotov izid. Pokal je vendarle ostal v Novem mestu, saj je Pionir zaslužno premagal oba tekme, najprej Novi Zagreb z 2:1 (9, — 16,5), potem pa se goste iz Italije, S. Giovanni al Natisono, prav tako z 2:1 (11 — 14,10). Zagrebčani so moštvo iz Vidma (Udine) premagali s 3:0 (9,13,13).

Novomeško moštvo, ki je tokrat nastopilo brez Toneta Škrbeta in Zdravka Pluta, ki sta odšla v JLA, že žanje prve sadove intenzivne in kvalitetne vadbe pod vodstvom prof.

• Zreb parov letošnjega prvenstva je že v prvem kolu prinesel zanimivo srečanje. Novomeščani se bodo namreč v soboto ob 20. uri doma pomerili z odbojkaši Izole, enim najnevarnejših konkurentov Dolenjcem za vrh tablice.

Vladimirja Jankoviča iz Zagreba. Napredek je opazen zlasti pri igri posameznikov, predvsem od mreži, prej ko slej pa ostaja igra v polju šibka točka. Kljub temu se lahko nadejamo nadaljnjih uspehov na tekmovanju v slovenski ligi, ki se začne v soboto, 18. oktobra. Pionir premore dovolj dobrih igralcev in resne pripravljenosti, da lahko računa na republiški naslov in na uvrstitev v višjo tekmovalno ligo. (Več o tem v razgovoru s trenerjem Jankovičem.) M. L.

udeleženci je Stokanovič zbral 12,5 točke, enako kot drugouvrščeni Avsec, tretji je bil s točko manj Milič, 4. Lapajne 10, 5. Škerj 9, 6. Picek 8,5, 7. Sušnjar 8, itd.

ZA OKTOBER STOKANOVIC Marjan Stokanovič je prvak v hitropoteznem prvenstvu Novega mesta za mesec oktober. Med 16

ODLOČIL DRUGI POLČAS — Sobotno pokalno srečanje med Novim mestom in košarkarji mariborske TIME je zadovoljilo blizu 800 gledalcev v novomeški športni dvorani. Navzlic porazu Novomeščani niso razočarali, še posebej, ker v letošnji sezoni nastopajo oslabiljeni, poleg tega pa še z mladim in neizkušenim trenerjem. (Foto: B. Budja)

Črnomaljci presenetili v Sežani

Nenadejan uspeh Bele krajine proti Tabor-Jadranu — Huda poraza kočevskih in novomeških nogometašev — V soboto se prične drugi „krog“

Za največje presenečenje v nedeljskem 8. kolu slovenske območne zahodne nogometne lige so poskrbeli Črnomaljčani, ki so navzlic vsem napovedim premagali v gosteh nogometaše Tabor-Jadran in se tako po nekaj zaporednih uspehih prebili na prvenstveni razpredelnici na 5. mesto. Pravi polom pa sta doživeli enajsterici Elana in Kočevja, ki sta prejeli vsaka po pet zadetkov.

Kočevje: Šalika, Rajšelj, Martič, Oken, Klarič, Buzuk, Kovač, Kuzma, Osmak, Zečič.

STOL-ELAN 5:1 (3:0)

Preti novincu v ligi, ki je z letošnjimi igrami presenetil vse poznavalce nogometa, so Novomeščani zaslužno krepko izgubili. Resda so imeli Novomeščani nekaj priložnosti, da dosežejo ugodnejši izid, vendar so bili njihovi napadalci vse premalo odločni, še posebej, ko je sredi drugega dela sodnik Jakancič izključil gostujočega napadalca Bradača. Edini zadetek so Novomeščani dosegli po Jančiču v 63. minuti.

Elan: Pugej, Petretič, Avbar, Pavlin, Janežič, Primc, Gajič, Venta, Pevec, Goničič, Bradača.

Po nedeljskem 8. kolu so Črnomaljčani 5. s šestimi točkami, Novomeščani 7. s petimi in Kočevci zadnji, 8., samo z dvema točkama. V naslednjem kolu igrajo: Bela krajina-Primorje, Kočevje-Jesenice in Litija-Elan.

• Odbojkarstva zveza Jugoslavije je dokončno odločila, da za leto 1980 zaupa Novemu mestu organizacijo odbojkarstva balkanskega prvenstva. Ta največja športna prireditev v zgodovini Novega mesta bo maja prihodnje leto. Ljubiteljev modere odbojke, ki je na mnogih velikih tekmovanjih uradno priznana najbolj privlačna športna panoga, ni treba posebej opozarjati, kakšne igre se obetajo, saj bodo na balkanskem prvenstvu nastopile ekipe Bolgarije, ki je bila druga na olimpijskih igrah v Moskvi, Romunija, ki je bila tretja, Jugoslavije, ki je bila šesta, Grčija, ki je sedanji balkanski prvak, in verjetno tudi Albanije, kjer je odbojka ena najvažnejših športnih zvrsti.

TABOR-JADRAN — BELA KRAJINA 0:2 (0:2)

Resda so bili domačini po številnih priložnostih mnogo bliže zmagi kot Belokranjci, vendar so gostje s srečno obrambo in borbenostjo reševali nevarne situacije pred svojimi vrati, dogajalo se je celo, da so žogo odbijali iz praznih vrat. Na drugi strani pa so tokrat iznajdljivi napadalci izkoristili tisto malo priložnosti, ki so jih imeli, in svojemu moštvo prigrabili dragoceno zmago. Zadetka za Belo krajino sta dosegla Čurk v 25. in Weiss v 44. minuti.

Bela krajina: Furlič Kapš, Simič, Muhič, Vrščaj, Petrovič, Čurk (Dormiš), Cimerman, Weiss, Barič (Milič).

PRIMORJE — KOČEVJE 5:0 (1:0)

Izredno težko in razmočeno igrišče je oviralo enajsterici, da bi pokazali dobro igro. Pa vendar so bili Kočevci v prvem polčasu skoraj povsem enakovredni nasprotnik domačinom, ki so v tem delu igre dosegli en sam gol. Povsem drugače pa je bilo v nadaljevanju. Primorci so navzlic borbenosti Kočevcev dosegli še 4 zadetke in si tako zagotovili novo, izdatno zmago, medtem ko so si Kočevci še pokvabili že tako katastrofalno razliko v danih in prejetih zadetkih.

P. ROVAN

BA DOVINAC NI USPEL

V Šoštanju in Kamniku je bilo pred dnevi republiško posamično prvenstvo v kegljanju, na katerem je nastopil tudi Metličan Nika Badovinac, ki pa se mu tokrat ni posrečilo uvrstiti se med najboljše in s priboriti pravico do nastopa na državnem prvenstvu. Med 61 nastopajočimi je zasedel 19. mesto s 3.458 podrtimi keglji.

N. GOLEŠ

Mladost in strokovnost na pohodu v vrh

Novomeški odbojkarji startajo na prvo mesto v SOL

Ze nekaj časa je v mestu ob Krki čutili pospešen odbojkarški utrip, ki pa mu je doslej manjkalo rezultatskih „poživil“. Resda so bili Novomeščani vselej trd oreh za ligaške nasprotnike, prenekatere mu favoritu na papirju so zmešali štrne, vendar je obveljalo mnenje, da je šlo zgolj za trenutne prebliske v igri ekipe, ki so jo vsi proglasili za eno najperspektivnejših kar jih je dolenjska metropola doslej imela. Iz prerokovanj pa se uspehi ne žanjejo, kar je konec koncev pokazal tudi lanskoletni nastop v slovenski odbojkarški ligi. Vse pa kaže, da je novomeška odbojka pričela pisati novo poglavje, in nobena skrivnost ni, da pomeni sobotni start v republiški ligi pohod na prvo mesto in iskanje mesta, ki si ga dolenjska odbojka po bogati preteklosti tudi zasluži. Pa ne zgolj v slovenskem merilu.

Ni v navadi in tudi priporočljivo ni prerokovati uspeha, toda mlada in perspektivna ekipa, predvsem pa zares strokovno in trdo, domala dvomesečno delo znanega odbojkarstva strokovnjaka, celih deset let nepogrešljivega člana naše državne reprezentance, kasneje tudi njenega trenerja pa vaditelja zagrebške Mladosti in tržaškega Kontovela, Vladimirja Jankoviča, je temu dovolj veliko zagotovilo. Sicer pa novi trener, ki je novomeško vrsto prevzel v letošnjem avgustu, pravi takole:

„V mesto ob Krki me je iz Zagreba privedel Janko Goleš, s katerim sva v igri ob mreži že v mladosti sklenila trdno prijateljstvo. Ze moj prvi obisk treniranja novomeške ekipe je potrdil njegove besede, da gre za izredno obetavno vrsto, ki lahko še mnogo doseže. Za odbojko je pomembna nadarjenost, volja, višina in hitrost, to pa novomeški igralci imajo. Vse ostalo se da narediti z delom. Zato nič čudnega, če pred startom v prvenstvo ne skrivamo želje po prvem mestu, računamo

V SOBOTO STARTAJO — Igralci, ki bodo v letošnji republiški odbojkarški ligi nosili glavno breme v boju za naslov prvaka (stojijo od leve): Brulec, Vernig, Primc, Kosmina, Babnik, trener Jankovič; (čepijo): Pečar, Pezelj, Zajc, Kolarič. (Foto: Budja)

pa celo, da si bomo s to ekipo v štirih letih priborili mesto v I. B ligi. Šele če bomo vse to res dosegli, potem lahko govorimo o mojem uspešnem delu in tudi sam bom šele takrat zadovoljen.“

Novomeški odbojkarji so pred sobotnim startom v prvenstvo trdo delali. S pripravi pod taktirko Vladimirja Jankoviča so pričeli že 22. avgusta, vmes pa odigrali nekaj prijateljskih in po-

naše najboljše vrste. Žal pa nam manjka dober organizator igre, kajti dosedanja srečanja so pokazala veliko slabost pri sprejemanju servisa, kar se še kako pozna v kasnejši igri. Pa tudi sicer gre za dokaj mlado in neizkušeno ekipo, ki ji predvsem na področju psihične pripravljenosti še precej manjka. To so pokazala tudi zadnja srečanja s Fužinarjem, Beldom in še kom, ko smo imeli možnosti za zmago, pa kot da so se fantje tega ustrašili.“

Sicer pa lahko Jankovič v soboto računata na trenutno najmočnejšo šesterico: Brulec, Kolarič, Babnik, Primc, Vernig in Kosmina, ki bo nosila tudi največje breme na prvenstvu, tu pa so še mladi, ki jim Jankovič posveča enako pozornosti: Cernač, brata Plut in še kdo.

„Pogoji za delo v Novem mestu so dobri, veseli me tudi vzorno sodelovanje strokovnega vodstva in IO kluba, kar je konec koncev tudi porok, da rezultati ne bodo izostali.“ je zaključil Jankovič. Poroki so pa tudi desetletni igralci pa kasneje nekajletni trenerski staž v reprezentanci pa dosežki Mladosti, ki jo je vodil Jankovič, in ne nazadnje uspeh ekipe Kontovela iz Trsta, ki jo je Jankovič popeljal v I. italijansko odbojkarško ligo. Pravi pa, da tam igralci kader ni bil dosti boljši od novomeškega...

BOJAN BUDJA

Jankovič: „V štirih letih do I. B zvezne odbojkarške lige.“

kalnih srečanj, ki so vsa po vrsti pokazala viden napredek v igri novomeške ekipe.

„Imamo 3 do 4 igralce (Brulec, Primc, Kosmin, Vernig — op. p.), ki bi lahko nastopili v kateremkoli ligašu. Se posebej imam v mislih mladega Bojana Brulca, ki vse močnejše trka tudi na vrata

POTA IN STRAŽNIPOTA

dežurni poročajo

NI „VZDRŽAL“ NA TEHNIČNEM – Dosti dela so imeli novomeški miličniki prejšnji tork z zasebnim avtoprevoznikom Velimiro Jovanovičem iz Pasjače pri Nišu. Patrulja prometnih miličnikov je omenjenega dne ugotovila, da so na Jovanovičevem vozilu tehnične okvare, zato so ga napotili na tehnični pregled. Jovanovič je vozilo res peljal na servis v Ločno, vendar najbolj ni bil navdušen nad vsem tem. Ščasoma je postajal vse bolj pogumen, čakanje na popravilo pa je izrazil za prekinjanje in zmerjanje, tako da si je v svojim početjem prisluzil počitek na Jerebovi. Čaka ga še razgovor pri sodniku za prekrške.

RAZGRAJAL IN SE PRETEPAL – Novomeški miličniki so v soboto pridržali do izteznitve 27-letnega Omerja Bešiča iz Novega mesta, ker je razgrajal in se pretepal v kolo dvorski restavraciji. Čaka ga razgovor pri sodniku za prekrške.

RAZBIJAL STEKLENINO – V prostorih za pridržanje na Jerebovi se je v nedeljo zvečer znašel tudi Novomešan Zvonko Jelič, ki je omenjeni večer razgrajal in razbijal steklenino v Hotelu Kandija. Zoper njega je romala prijava k sodniku za prekrške.

ZNAKI V ZABAVO? – Večera tne akcije novomeških miličnikov po mestu z radarjem so pokazale, da se večina voznikov poživlja na prometne znake, ki omejujejo hitrost v naselju. Tako miličniki v enem samem dopoldnevu najdejo tudi po sto in več kršiteljev. (Foto: Budja)

Prva je varnost potnikov

Na posvetu predstavnikov novomeških šol iz ZTO Novo mesto pojasnili, zakaj jutranji vlak ne pelje do centra

Pred kratkim je ZTO Novo mesto – TOZD za promet organiziral posvet s predstavniki novomeških šol o problematiki, ki so jo sprožili „Prizadeti vozači“, v glavnem o spremembi voznega reda za potniške vlake. Največ pripomb je bilo pravzaprav na to, da vlak, ki pripelje iz trebanjske smeri na bršljinjsko postajo zjutraj ob 6.28 – v glavnem

Tatovi se izgovarjajo na energetske krize

Kolesa z motorji izginjajo

Mogoče zamudi energetske krize ali še česa so kolesa z motorjem vse bolj privlačna za tatove. To pričajo tudi vse številnejše kraje zadnjih dni. Tako je bil prejšnji teden ob kolo Vinko Pirc iz dolnjih Lakovnic; vozilo, vredno 12.000 din, je pustil pred železniško postajo v Birčni vasi. Prav tako je kolo z motorjem izginilo Francu Dobleharju iz Zdinje vasi; kolo je parkiral v Novotekovski kolesarnici. Nič boljše volje ni bil Marjan Oberč iz Vinjega vrha, ko je pogruntal, da mu je nekdo izpred Jordanove hiše v Dragi prav tako odpeljal prevoznico sredstvo. Največjo predrznost pa so si zmišljali privoščili 6. oktobra, ko se dopoldne izpred Mercatorjeve trgovine v Šentjerneju odpeljali kar tri pony kolesa. Lastniki so tačas brezskrbno kupovali v trgovini, zlorabci pa so jo mahinili v neznanu.

Pot na ustavno sodišče zaman

Krajani Grma vložili na Ustavno sodišče SFRJ pobudo za oceno ustavnosti sklepa SO Novo mesto, s katerim so izgubili del Trdinove ceste

Veliko besed so že izrekli občani krajevne skupnosti Grm, veliko papirja je bilo popisane o vse težjih pogojih za normalno življenje v tem delu Novega mesta. Vsa stvar je šla celo tako daleč, da so občani KS Grm vložili na Ustavno sodišče Jugoslavije pobudo za oceno ustavnosti in zakonitosti sklepa SO Novo mesto, ki pravi, da Trdinova cesta od hiše s številko 27 pa do zemljišča Tovarne ploskovnega pohištva Novoles preneha biti javna cesta.

Krajani Grma so v svojem dopisu Ustavnemu sodišču SFRJ navajali nemogoče življenjske razmere, ki se s širitvijo Industrije motornih vozil Novo mesto iz dneva v dan slabšajo, za nameček pa jim je sklep SO Novo mesto vzel še cesto, kar je po njihovem nasploh v nasprotju z ustavnimi odločbami o varstvu okolja. Ne nazadnje pa so občani v svojem dopisu navedli še, da pred izdajo sklepa o tem, da del Trdinove ceste preneha biti javna pot, niso bili povprašani za mnenje, čeprav so seveda oni tisti, ki jih takšna odločitev najbolj prizadeva.

Pobudo krajanov Grma je pred dnevi obravnavalo Ustavno sodišče SRS in sklenilo, da se ta ne sprejme in da se postopek za oceno ustavnosti in zakonitosti sklepa SO Novo mesto ne prične. V obrazložitvi dobesedno stoji tole:

„Iz zbranih podatkov izhaja, da je SO Novo mesto že z odločkom o sprejemu urbanističnega načrta mesta določila predel ob ukinitvenem delu Trdinove ceste za razvojno območje IMV. O ukinitvi omenjenega dela ceste sta razpravljali skupščina KS Kandija-Grm in skupščina KS Gotna vas in obe z ukinitvijo soglašali, zahtevali pa sta določene prometne in druge ureditvene posege... O teh sta zborna KS in združenega dela sprejela sklep, s katerim naročata pristojnim organom, da zahteve krajanov realizirajo.“

Vse je ranjeno nekako izvenelo v to, da so občani obeh krajevnih

skupnosti, tako Kandija-Grm, kot Gotna vas, imeli dovolj možnosti, da se preko svojih delegatov aktivno vključijo v postopek ukinitanja dela Trdinove ceste, še posebej, ker je bil predlog sklepa z obrazložitvijo objavljen v delegatski prilogi „Odločaj-

PO DOLENJSKI DEŽELI

Novomeški miličniki so v petek popoldne pridržali do izteznitve 21-letnega Božidarja Urajnerja iz Hudej. Božidar je razgrajal v restavraciji kegljišča „Pri vodnjaku“, mimogrede pa je razbil tudi kakšno bolj vitko steklenico, verjetno misleč, da gre za keglje. Koliko „devet“ je imel Urajner, bo določil sodnik za prekrške.

Črnomaljski miličniki so prejšnji teden pridržali do izteznitve Ivico Petroviča, ker je očitno vinjen razgrajal na Trgu svobode v Črnomlju. V podrobnejši razložitvi Petrovičevih grehov stoji, da je občan, ki so čakali na avto, zmerjal, jim grozil in se z njimi celo hotel pretepati. Nemara bi ga še razumeli, ko bi se namesto na potnike, spravil nad avtobusarje.

V poznih četrtkovih nočnih urah so novomeški prometni miličniki na magistralni pri Otočcu zalotili za volanom vinjenega Djordja Stančevića iz Novega mesta. Seveda so mu prepovedali nadaljnjo vožnjo, kar pa si Stančević očitno ni vzel preveč k srcu, saj so ga čez kratek čas ponovno zalotili med vožnjo pri Mačkovicu. Čeprav smo Novomeščani znani po velikodušnem izdajanju nalepk za vožnjo parnim ali neparnim voznikom, pa nalepke za vožnjo pod vplivom alkohola zaenkrat še nimamo. Miličniki so to upoštevali.

Hotel „pohvalno“ odpoved

Ker v odločbi o prenehanju dela niso bile zapisane njegove zasluge, je Bačlija sprožil spor pred sodiščem

Novomeško sodišče združene dela je pred časom odločilo o sporu med Miroslavom Bačlijo iz Petrovaradina in IMV, tozd Commerce Novo mesto, ki je svojemu delavcu izdalo odločbo o prenehanju delovnega razmerja, kar je Bačlija tudi sam zaprosil. Vsa stvar pa se je, kot kaže, zapletla, ker IMV v odločbi o prenehanju delovnega razmerja ni zapisal Bačlijevih „zaslug“ za IMV, njegovega vzornega dela in še česa, kar si je delavec pač želel v odločbi.

In zaradi tega se je Bačlija obmil na sodišče združenega dela, pri tem pa uporabljal argumente, kot: o

Peterica ranjenih v Iskrinem kombiju

Huda nesreča v Kotu

Gosta megla je prejšnji tork zavrnila hudo prometno nesrečo, do katere je prišlo v jutranjih urah v Kotu pri Semiču.

Omenjenega dne je 29-letni Anton Golobič s Kala pri Semiču peljal kombibus semiške Iskre s 15 potniki od Črmošnjic v službo, v Kotu je kombi dohitel tovornjak, ki ga je vozil Ladislav Zajc iz Dolnje Pake. Tisto jutro je bila gosta megla, vidljivost pa vsega nekaj metrov, tako da je Golobič opazil tovornjak na komaj nekaj metrov. Zaradi prevelike hitrosti vozila ni mogel pravi čas ustaviti in je trčil v tovornjak pred seboj. Pri silovitem trčenju se je pet potnikov poškodovalo, od tega Boris Mavsar, Miranka Jankovič in Anja Erič huje in so jih odpeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico, laže pa Marija Skrinjar in njena enoletna hči Darja; obema so pomoč nudili v črnomaljskem zdravstvenem domu. Tudi materialna škoda je bila precejšnja: kar 50.000 din.

mo”. In najsit tisti, ki nekoliko bolje pozna življenjski utrip v tem delu Novega mesta, še tako prislubne težavam krajanov, ostaja, da so prebivalci Grma zamudili ponudeno in edino pravo pot za reševanje zapletov okoli ukinitve dela Trdinove ceste.

IZGUBILA RAVNOTEŽJE

Prejšnji sredo zjutraj se je 12-letna Hermina Korenič iz Gornje Gmile peljala na kolesu od doma proti Dragi. Koreničeva je v eni roki držala torbo, v drugi pa krmilo. Pred mostom je med vožnjo izgubila ravnotežje in padla. Pri tem se je hudo poškodovala in so jo morali odpeljati v novomeško bolnišnico.

Čez križišče v buldožer

Devet mesecev zapora za Matjaža Suhadolnika

Zaradi hudega kaznivega dejanja povzročitve prometne nesreče s smrtnim izidom, do katere je prišlo predlanskega maja in ki je lep čas burkala duhove v Novem mestu, je minuli teden sedel na zatožni klopi novomeške enote temeljnega sodišča Novo mesto Matjaž Suhadolnik.

Suhadolnika je obtožnica bremenila, da je predlanskega maja, v noči od petka na soboto, s „stoenko“ povzročil v Ločni na delu ceste, ki so jo obnavljali, hudo prometno nesrečo, v kateri je izgubil življenje 20-letni sopotnik Novomešan Franc Jordan, 21-letni dekletki v avtomobilu, Vesna Turkelj iz Otočca in Bojana Brajenovič iz Zagreba, pa skupaj z voznikom hude poškodbe, zaradi katerih so se zdržali v novomeški bolnišnici. Do nesreče je prišlo, ko je Suhadolnik zaradi prehitre vožnje silovito čelno trčil v buldožer na delovišču ceste v Ločni.

Senat novomeškega sodišča je Suhadolnika spoznal za krivega nesreče in mu prisodil kazen devetih mesecev zapora, pri tem pa upošteval kopico olajševalnih okoliščin. Suhadolnik je bil mlad voznik, svojo napako je na sojenju odkrito in

Usodna je bila druga mina

Nesreča med miniranjem za temelje hiše v Raztezu

V vasi Raztez pri Brestanici je prišlo v soboto okoli 17. ure do hude nesreče med miniranjem skal na zemljišču za temelje stanovanjske hiše. S hudimi poškodbami sta jo skupila 20-letni Martin Pribožič iz Gorice pri Brestanici in 21-letni Andrej Župevc iz Sotelskega.

Pribožič iz Župevc sta v soboto dopoldne skupaj z minerjem Elektra Krško, 33-letnim Antonom Asičem, pripravljala in minirala jame za električne drogeve v Raztezu. Po 14. uri je Asič odšel domov, eksploziv in ostale pripomočke za miniranje pa je pustil pri Župevcu. Ta je namreč Asiča naprosil, naj bi mu tistega dne pomagal pri miniranju za temelje na parceli, vendar Asič

ni imel časa. Župevc se je tako odločil, da bo delo opravil sam. Na pomoč je poklical še Pribožiča in Franca Kolčana iz Lokve, da so skupaj s strojem, ki ga je priskrbel Asič, naredili potrebne vrtime in vanje vložili razstrelivo.

Tega so tudi aktivirali, vendar je v predvidenem času prišlo do eksplozije le ene od dveh vrtime. Zato sta se Župevc in Pribožič odpravila do luknje, da ugotovita napako. Takrat pa je prišlo do eksplozije, ki je oba hudo poškodovala po obrazu in rokah, tako da se sedaj zdravita v novomeški bolnišnici.

Krški delavci UJV bodo zoper Asiča in Župevca podali kazensko ovadbo javnemu tožilcu.

TRČILA V OVINKU

V petek nekaj po 12. uri je 24-letni Štefan Zlatko iz Kumrova med vožnjo v osebnim avtom menjaval kaseto v radiu, pri tem pa ga je v ovinku zaneslo v levo, tako da je trčil v nasproti vozeči avtomobil Ivana Zinrjha iz Kumna.

Mestni avtobusi preko Glavnega trga v obe smeri

Spremenjen prometni režim v Novem mestu zaradi zapore Ceste herojev

Zaradi obnovitvenih del je od večeraj dalje zaprta Cesta herojev v Novem mestu. Zapora velja za ves promet, kar je seveda povzročilo nekaj sprememb v prometnem režimu mesta. Največja je seveda ta, da bo za avtobuse lokalnega in primestnega prometa poslej odprt dvosmerni promet po novomeškem Glavnem trgu vse od Škrabčeve ulice naprej. Ti avtobusi bodo vozili s posebno nalepko, medtem ko za ostale udeležence v prometu velja doseđani režim vožnje po mestu.

Zaradi popolne zapore Ceste herojev bodo morali tovmojaki nad 3 tone skupne teže poslej na obvoz preko Mačkovca ali Karteljeva, medtem ko bodo traktorji s širine do 2,40 metra smeli preko starega novomeškega mostu. Za pešce bo odprta pot, za katero so odgovorni izvajalci del; z motornimi vozili bo omogočen dovoz do Petra v Ločni in do vrtinarje. Popolna zapora bo veljala le od Koštalove ulice do vrtinarje. Če bodo vsa dela stekla, kot planirajo, bo popolna zapora ukinitvena nekje 25. decembra in bo urejena zasilna vozna pot v času, ko bodo dela zamdi zime mirovala.

NA MAGISTRALNI DO SMRTI POVOZIL PEŠCA

V soboto ob 19.55 je prišlo na magistralni pri priključku cest na Dmrovem do hude prometne nesreče, ki je terjala življenje 50-letnega pešca Franca Zoriča iz Dmrova. Omenjeni večer se je turški državljan Felger peljal z osebnim avtom in pri Dmrovem trčil v pešca, da ga je vrglo kar 35 metrov daleč. Zaradi hudih poškodb je Zorič na mestu nesreče umrl, medtem ko je Turek ustavil za kratek čas in potem odpeljal naprej proti Otočcu, kjer pa so ga novomeški miličniki prijeli. Podan je sum, da je bil pešec pod vplivom alkohola. Na vozilu je za 20.000 din škoda.

MED VOZNO JI JE IZTRGAL VREČKO

Metličanka Ivanka M. je 7. septembra šla peš po cesti bratstva in enotnosti v Metliki. Pa se je pri bifeju za njo pripeljal neznan moški in ji iz rok iztrgal polivilnostno vrečko in odbrzel naprej. Vsa stvar ne bi bila tako tragična, ko v vrečki ne bi bila denarnica s 400 din in dokumenti, za nameček pa še zlati uhani in obesek v vrednosti 2.000 din. Ivanka je najprej pomislila, da gre za šalo, ko pa „šaljiva“ le ni bilo od nikoder, je sklenila poiskati miličnike.

KRONIKA NESREČ

Z MOTORJEM POD CESTO – Jože Škedelj iz Valčkove vasi se je 6. septembra zvečer peljal na kolesu z motorjem od Javorovice proti Selom, na zadnjem sedežu pa je imel še sopotnika Martina Gorence iz Sel. Ko sta se družno peljala po k lancu navzdol, ju je zaneslo pod cesto, pri tem pa sta se oba poškodovala in so ju morali odpeljati v novomeško bolnišnico. Na kolesu je za 2 tisočaka škoda.

NEPREVIDNO NA CESTIŠČE – Prejšnji tork zjutraj je Novomešan Franc Hodnik neprevidno zapeljal z motornim kolesom izpred skladišča Mercatorja na Cesto herojev. Pri tem je trčil v osebni avtomobil Marjana Perašina iz Novega mesta. Pri padcu je Hodnik dobil lažje poškodbe in so mu prvo pomoč nudili v novomeški bolnišnici. Gmotne škode je bilo za 5.000 din.

V KRIŽIŠČE SKOZI RDEČE – Novomešanka Franciška Suštaršič je v sredo zvečer zapeljala z osebnim avtomobilom skozi križišče v Zabji vasi pri zeleni luči, na njeno presenečenje pa se je taktat v križišču znašlo tudi vozilo Karla Kantušarja iz Dolnjega Suhadola. Ta je zapeljal kar mimo rdeče luči in povzročil trčenje, v katerem sta se oba voznika poškodovala, materialne škode pa je bilo za 50.000 din.

MIMO AVTOBUSA V NESREČO – Novomešan Miroslav Kralj se je v soboto peljal z osebnim avtom skozi Brod, pri tem pa je zapeljal

NI MU USPELO PREHITITI PEŠCA

Jože Malnarč iz Kota pri Semiču se je 6. septembra peljal v osebnem avtomobilu od Lokve proti domu, v Ručetni vasi pa je opazil na cesti 17-letnega pešca Jožeta Butalo iz Bote, Malnarč je zavil v levo, da bi pešca prehitel, vendar ga je nazvalje temu zadel in zbil po tleh. Butalo so odpeljali v novomeško bolnišnico, gmotne škode pa je bilo za 2.000 din.

„PRIJATELJU“ RAZBIL ČELJUST

V soboto ob 22. uri sta se pred krškim Hotelom Sremić spri Pionirjeva delavca Ljupče Jovanovič in Hasim Hadžipasič, oba iz tamkajšnje samskega doma. Med prepričnim samskega doma. Med prepričnim je Hadžipasič udaril s pestjo svojo „prijatelja“ in mu razbil čeljusti, zatem pa ga še nekajkrat obrcal. Zoper Hadžipasiča bo podana ovadba javnemu tožilcu.

ČETRTKOV INTERVJU

Robot pomaga k odločitvam

V petih letih velik razvoj računalništva na Dolenjskem – Petim sistemom se bodo pridružili novi

Pred petimi leti na Dolenjskem v pogledu računalništva še nismo imeli nič, če izvajamo stari računalnik v Krki in Betin v Metliki. Potem je naglo zraslo 5 večjih računalniških sistemov. Vse to je podrobneje pojasnil inž. Mirko Pečar iz Novolesa, ki je predsednik Komisije za računalništvo pri medobčinski gospodarski zbornici.

„Moram reči, da je naša komisija izpolnila zdajšnji petletni plan in da je računalništvo doseglo na Dolenjskem predvideni razvoj, čeprav so bile težke 'borbe' glede uvoza. Že v obdobju 1976 do 1980 smo načrtno delali. Najprej smo prosili vse delovne organizacije, naj nam sporočijo, če nameravajo same instalirati računalnike ali so pripravljene združiti

Dipl. inž. Mirko Pečar: „Računalnik ni za to, da bi računala 'plače', marveč za krmiljenje proizvodnje in da daje osnovo za sprejemanje ustreznih odločitev.“

vati sredstva za nabavo take opreme ali pa bi rad samo usluge. Medtem ko za iskanje in izvedbo ni bilo skoro nič odziva, pa je naglo nastalo 5 večjih sistemov, in sicer: v Krki, pri Pionirju, v Novolesu, metliški Beti in v IMV.“

Ali zmogljivosti zdajšnjih računalnikov ustrezajo za nekaj let? So predvideni še novi računalniki in kje? „Krka je na primer močno povečala zmogljivosti na svojem računalniku; doslej je delala usluge za občino,

regionalno zdravstveno skupnost, za dobruški „Strešnik“ in Novoteks, pa so morali vsem odpovedati pogodbe. Vseh pet računalniških sistemov je izkoriščeni več kot stodontno. Delajo noč in dan. V novem srednjeročnem obdobju pa bomo predlagali, naj se razvijejo računalniški centri še v Zdravstvenem centru, semiški Iskri, trebanjski tovarni Trimo, na občini Novo mesto pa v Iskri Šentjerneji. Hkrati bodo vseh pet zdajšnjih centrov povečevali. Spet dajem za primer „Krko“, ki povečuje z nabavo nove opreme zmogljivosti na računalniku za šestkrat.“

– Zakaj tako povečanje? Mar so v delovnih organizacijah spoznali koristnost računalnika ali pa gre le za neke vrste prestiž? Če ima ta, bomo pa še mi ...

„Ni računalnik zato, da izračunava osebne dohodke, kot je sprva marsikdo mislil. Lahko dela tudi to, vendar je smotrna nabava računalnika v tem, da dela vrsto analiz, razvija obdelavo poslovnih dogodkov in krmili proizvodnjo, na kateri sloni poslovne odločitve. Res pa je, da se pri nas še premalo zavedamo računalništva kot informacijskega sistema, ki omogoča izredno hitro osnovo za ustrezne odločitve poslovnim organom. Težava je v tem, ker zlasti v manjših delovnih organizacijah ne vedo, kaj bi od računalnika sploh radi. Kdor pa ga ima in ga zna uporabljati, ve, da je nepogrešljiv.“

– Koliko ima Dolenjska kadrov, ki so večji dela na računalniških vključno z najbolj zahtevnim programiranjem?

„Na srečo smo na Dolenjskem hkrati s razvojem računalništva vlagali tudi v kadre, tako imamo danes že lepe desetine kreativnih kadrov. V novem srednjeročnem obdobju pa računamo na okrog 160 ljudi, ki bi se na Dolenjskem bavili z računalniško stroko.“

R. BAČER

Znanje naj bo luč napredka

V novi petletki ima občinska raziskovalna skupnost v načrtu okrog 50 raziskav, približno pol stroškov zanje naj bi zagotovili z redno prispevno stopnjo

Združeno delo bo v kratkem dobilo v pretes in podpis samoupravni sporazum o ustanovitvi občinske raziskovalne skupnosti in njen program dela za daljše obdobje. Tako skupnost že imamo, vendar je zaradi spremenjene zakonodaje potrebna v glavnem drugačna sestava in nov način financiranja.

Poudariti gre, da gre v tem primeru za novo obremenitev gospodarstva, in sicer predlagajo 0,12 odst. prispevka, s katerimi bo raziskovalna skupnost v občini s približno polovico stroškov financirala razne raziskave, vse usmerjene v napredek občine. Ta naj bi v prihodnje nastajal več „na pamet“, po presoji brez tehničnih analiz, marveč na osnovi znanstvenih dognanj v gospodarstvu, prometu, šolstvu, kulturi itd. Ostalo polovico stroškov naj bi prispevali zainteresirani za take raziskave, predvsem pa računajo tudi na

VSE V PROSTEM ČASU

Od pobude k dejanjem sta prišla predsedstvo občinske skupščine in sindikata v novomeški občini, in sicer s tem, ko so predlagali, naj bi bile seje v popoldanskem času. Tako sta oba organa že imela 13. oktobra skupno sejo ob 18. uri, obravnavala pa sta ureditve dogovorov o razporejanju dohodka v letu 1980 in poročilo komisije glede obiskov pri kršiteljih.

soudeležbo republiških sredstev, namenjenih raziskovanju.

Ko so nedavno tega v novomeškem izvršnem svetu tehtali oba dokumenta, so ju po daljši razpravi podprli. Menili pa so, da bo potrebno določiti prioriteten red raziskav glede na potrebe družbenega dela in občine in organizirati zlasti domače strokovnjake, da bodo take raziskave delali. Za leto 1980 je na primer že sklenjena pogodba med Zavodom za družbeno planiranje in raziskovalno skupnostjo za raziskavo na področju energetike in potrošnje energije, ker brez te ni moč načrtovati ne novih gospodarskih naložb in ne stanovanjske izgradnje.

Ob razpravi o obeh predloženih dokumentih so v izvršnem svetu menili, da bo v bodoče potrebno med prvimi predvidenimi raziskavami proučiti racionalno in vsestransko izkoriščanje dosegljivih domačih surovin, pri čemer je v občini najbolj pomemben kremenčev pesek. Zdaj ga na primer izvažamo domala zastoj, uvažamo pa za drage devize lak za ploščice, čeprav je v tem laku iz našega kremenčevega peska okrog 98 odstotka sestavin. Drug primer je slabo obdelano področje agroživilstva, premalno so

KRKA SILI ČEZ BREG – Nekajdnevno deževje je tudi v gornjem toku Krke pri Žužemberku povzročilo poplave. Na fotografiji je zaliti travnik na Loki v Žužemberku, kjer je voda prodrla tudi do hiš. (Foto: R. Bačer)

Glavno bo letos v Šentjerneju

V počastitev občinskega praznika 29. oktobra niz prireditev po vsej občini, osrednji dogodek pa bo otvoritev nove šole z odkritjem spomenika heroju Martinu Kotarju

Letošnja počastitev novomeškega občinskega praznika 29. oktobra bo stabilizacijsko obarvana, kljub vsemu pa se od 12. oktobra do 28. novembra vrstijo pomembni dogodki in srečanja.

Začelo se je 12. oktobra v Novem mestu z odbojarskim turnirjem, nadaljuje se 19. oktobra z otvoritvijo bratske planinske poti na poti Ljubljana–Zagreb. Proslava bo pri Gospodični na Gorjancih. Za ljubitelje športa bo gotovo izpolnitev dolgoletnih želja kronana 25. oktobra z otvoritvijo teniških igrišč v Novem mestu, za del prebivalcev Suhe krajine pa bo prav tako važen mejnik napredka 26. oktober, ko bodo v Šmihelu pri Žužemberku odprli vodovod. Isti dan bodo v Gabrju odprli kulturni dom.

27. oktobra bo v Študijski knjižnici Mirana Jarca odprta knjižna razstava ob 80-letnici rojstva Mirana Jarca, dan kasneje pa se začne slava v Šentjerneju. Tako bodo 28. oktobra v novi šoli odprli razstavo del 10. slikarske kolonije Novoteks, imeli pa bodo tudi kulturno prireditev v čast občinskemu prazniku.

Na sam praznični dan 29. oktobra bo v Šentjerneju v novi šoli slavnostna seja občinske skupščine in izvršnih organov družbenopolitičnih organizacij, zatem pa bo slavnostna otvoritev nove šole in odkritje doprsnega kipa narodnemu heroju Martinu Kotarju.

Tradicionalno srečanje borcev in mladine bo tudi letos na osnovni šoli Šmarjeta, in sicer 7. novembra. V Dol. Toplicah bo 21. novembra slovesna seja občinske konference ZK v počastitev 40-letnice partijske konference novomeškega okrožja, 22. novembra pa bo v novomeškem muzeju NOB otvoritev stalne zbirke in zbor aktivistov OF nekdanjega

srečanje staršev in žena padlih borcev NOB; 28. novembra pa pridejo na vrsto Stražani s težko pričakovano otvoritvijo nove zdravstvene postaje.

Kocka je vendarle padla!

Na Cikavi bo nova hladilnica za meso in sadje

Znano je, da je bilo v preteklosti za gradnjo hladilnice in klavnice že nič koliko planov in besed, da je bilo na ogledu že čez 50 lokacij, pa je enkrat nasprotoval ta, drugič oni, tako da do gradnje ni prišlo, ko bi bilo še razmeroma lahko priti do sredstev. Glede na perečo oskrbo v novomeški občini in ob dejstvu, da sploh nimamo ne skladišč in ne hladilnice, da se meso in ostali pridelki sproti dovažanja in razprodajo, je postala gradnja hladilnice in obrata za predelavo mesa spet vroča tema na mnogih sestankih.

V zadnjem času je tudi izvršni svet o tem že nekajkrat premleval zbrano gradivo in tehtal argumente. Ko so 7. oktobra o tem spet razpravljali, pa je bila vendarle sprejeta odločitev. Rojena je bila sicer po dolgotrajni debati in tudi z nekaterimi pomisleki, pa vendarle! Po predložitvi možnih

lokacij v Srebrničah, Češči vasi, na Cikavi in na Grabnu (od strani strokovnjakov z Zavoda za družbeno planiranje) so se odločili za Cikavo.

Čeprav do gradnje še ne bo prišlo ne danes ne jutri, ker je potrebno prej zbrati vso dokumentacijo, predvsem pa združiti potrebna sredstva, je za velik napredek šteti kljub vsemu dejstvo, da je storjen prvi korak. Odločili so se za Cikavo, kjer je zemljišče komunalno urejeno, kjer bo v bodočnosti morda izpeljan tudi železniški tir in kjer je kasneje možno bolj proti šentjoški hosti zgraditi tudi klavnico. Če ...

Če bodo vsa pripravljala dela potekala po zdajšnji možni oceni, potem bi zares lahko začeli kopati zemljo spomladi 1981 in v letu dni bi bila hladilnica gotova. Medtem pa bo najbrž potrebno poiskati zasilno in začasno rešitev

R. B.

ZA 10 Odstotkov BOLJE

V prvi polovici letošnjega leta je po podatkih občinske zdravstvene skupnosti vsakodnevna odsotnost z dela v novomeški občini znašala 499 zavarovancev, kar je za 10,09 odst. manj kot v preteklem letu. Tako je bilo letos zaradi bolezni na dan poprečno odsotnih 337 ljudi (lani 384), zaradi nesreč pri delu je bilo po 29 manjkajočih v združenem delu (lani 39), zaradi nege družinskega člana pa je letos izostajal poprečno eden več kot lani, in sicer je bilo dnevno odsotnih zaradi tega 133 oseb.

ŽUŽEMBERK DOBIL BANKO – Ena želja krajanov Suhe krajine se je te dni izpolnila, ko je Ljubljanska banka Novo mesto odprla v Žužemberku svojo poslovalnico. Na fotografiji vidimo selitev, tik preden so sodobni lokal ob glavni ulici odprli. (Foto: R. Bačer)

Dvopasovnica bo nared v osmih mesecih

Včeraj so se začela dela na novomeški Cesti herojev

Pred dvema letoma, ob konferenci mest v Novem mestu, je bila objubljena in načrtovana rekonstrukcija Ceste Herojev, šele zdaj pa je prišlo tako daleč, da se je gradnja začela. S 15. oktobrom je postala ta cesta neprevozna za ves promet, razen za peš pot, Pionir in Cestno podjetje pa sta se zavezala do 1. junija 1981 predati novo cesto namenu.

Investitor je Komunalna skupnost Novo mesto, ki prispeva za cesto polovico sredstev, ostalo polovico pa Republiška skupnost za ceste. Zaenkrat bo preurejena cesta od črpalke v Ločni do Ivančičeve hiše pri križišču s Košialovo ulico. Tu bo nastala dvopasovna cesta, ob kateri bo potekal tudi kanal S, za katerega so občani že izglasovali referendum in zanj plačujejo samopri-spevek.

Resda se gradnja ni začela v najprimernejšem času, ker pa skušajo graditelji izkoristiti kolikor mogoče ugodno vreme, so sklenili začeti čimprej. Gradnja je namreč zelo zahtevna, ker bo potrebno zgraditi nekaj podpor-nih zidov nad Krko. Gradnja tega kilometra ceste bo po zdajšnjih predračunih veljala 46 milijonov dinarjev.

Ker bo med rekonstrukcijo močno trpel ves promet v mestu – uveden bo nov prometni režim, o čemer poročamo posebej – bodo graditelji delali v dveh izmenah, če bo vreme, tudi ob sobotah in nedeljah. Če bodo vremenske razmere ugodne, bo cesta lahko končana še pred rokom.

OCENA DELA PRED KOMITEJEM

Za torek, 14. oktobra, je bilo sklicano zasedanje komiteja novomeške Občinske konference ZK. Na dnevnem redu je bila obravnava ocene delovanja komunistov v krajevni skupnosti Žužemberk, razpravljali so o nalogah komunistov v akciji „NNPP“ v letu 1981 in obravnavali predloge za priznanja, ki jih podeljujejo ob vsakoletnem občinskem prazniku. Več prihodnjč.

salon novoles pohistva komandanta staneta 38 tel.: (068) 25-091

Novomeška kronika

PREKOPAJO IN PUSTIJO – V Novem mestu, kjer je na vseh koncih vrsta gradbišč, se dogaja, da morajo prekopavati tudi ceste, ampak potem je ne spravijo v prejšnje stanje. Lep primer takega prekopyavanja, ki ga vsak dan občuti na stotine avtomobilistov, je tik za prehodom čez železniško progo na Drski. Ostri jarek dan na dan uničuje gume vozil.

KURJENJE MALO PREJ – Čeprav je bil začetek uradno določene kurilne sezone v blokkih določen za 15. oktober, so večinoma že 3 dni prej začeli kuriti, ker so se ljudje pritoževali nad mrazom. V stanovanjih s 14 do 15 stopinjami temperature res ni bilo mogoče previjati dojenčkov.

TA TEDEN SLAF PRIRAST – Samo enega novega meščančka smo dobili prejšnji teden, in sicer deklco, ki jo je rodila Nevenka Malnar iz Ragovske ulice 14.

GNEČA PRI SVEČAH – Precejšnja ponudba sveč na novomeški tržnici še traja. Čeprav so s tem blagom dobro založene tudi trgovine,

so kupci navalili na sveče na trgu. Morda se boje, da bo tudi tega zmanjkalo. Sicer pa je tržnica nudila dobro izbiro sadja in zelenjave, cene pa se od prejšnjega tedna niso spremenile. Edino jajca so bila za najmanj 50 par dražja. Zdaj veljajo 4,50 dinarjev, nekatere prodajalke pa jih cenijo tudi več.

Ena gospa je rekla, da ni potreben tak preplah trgovcev ob novem prometnem režimu v mestu za časa gradnje Ceste herojev. Najmanj pa se je bati, kako bodo dovažali meso v mesnice: tega namreč tako in tako ni veliko ...

Polovica želja uresničenih

V začetku novembra bodo v Mokronogu odprli nove prostore za obrat Induplati

V začetku novembra se bo 63-im delavkam mokronoškega obrata Induplati uresničila polovica dolgoletnih želja: končno se bodo preselile v nove, primernije prostore za proizvodnjo, medtem ko bo druga polovica ostala še nekaj časa neuresničena. Za ustanovitev temeljne organizacije bo treba opraviti še nekaj izračunov.

Za zdaj pa še potekajo dela v nekdanji mokronoški osnovni šoli, kjer bodo pridobili 480 kvadratnih metrov koristnih površin, kar je štirikrat več kot v nekdanjih prostorih. Stane Marolt, vodja investicij v Induplati-

prostorih bodo delavke pridobile tudi nove in udobne sanitarije s kopalnicami, prostor za delitev hrane itd. Prenova prostorov bo veljala več kot štiri

milijone in pol, pri gradnji pa se je posebej dobro odrezal graditelj, to je SGP Grosuplje, ki je v kratkih dveh mesecih in pol resnično solidno opravilo vsa dela.

Vodja obrata Stane Štih je povedal, da se kljub prenovljenim prostorom, v katerih bodo veliko boljši pogoji za delo, obseg proizvodnje ne bo bistveno povečal. Na enaki ravni kot zdaj pa bo ostala tudi zaposle-

nost. Računajo pa, da bodo zaradi boljših pogojev dela ob enaki zaposlenosti povečali proizvodnjo za 5 do 10 odstotkov. Radi pa bi, če bodo seveda sredstva za to, izboljšali strojni park, ki je tu pa tam že dotrajan.

Zora Hribar, predsednica osnovne organizacije sindikata v tem obratu, je povedala, da so delavke komaj čakale na obnovo stare šole v Mokronogu. Največ vredno je to, da bodo zdaj vsi pod eno streho in ne bo samo lažje organizirati proizvodni proces, marveč tudi različne sestanke in podobno. Prav tako pa so delavke, ki so si že malo ogledale bodoče prostore, izredno zadovoljne z ostalimi prostori. V dosedanjih so bili namreč nemogoči pogoji tako za proizvodnjo kot za ostale dejavnosti.

Stane Štih

ju, je povedal, da je zgradba zdaj kot nova. V njej so zamenjali vsa okna, tako da so pridobili več svetlobe, ki je za tako delo nujna, pa nova vrsta in tlake in še kaj. Skratka, od stare šole so ostali samo goli štirje zidovi. V novih proizvodnih

Zora Hribar

milijone in pol, pri gradnji pa se je posebej dobro odrezal graditelj, to je SGP Grosuplje, ki je v kratkih dveh mesecih in pol resnično solidno opravilo vsa dela.

Vodja obrata Stane Štih je povedal, da se kljub prenovljenim prostorom, v katerih bodo veliko boljši pogoji za delo, obseg proizvodnje ne bo bistveno povečal. Na enaki ravni kot zdaj pa bo ostala tudi zaposle-

Kam z malčki?

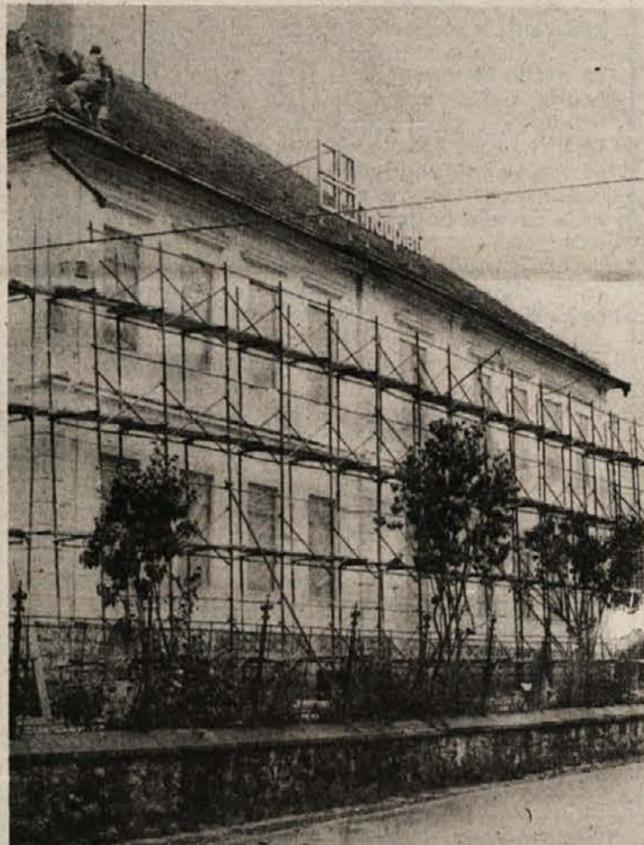
Prenovljeni prostori v stari šoli so po mnenju inšpektorjev neprimerni - So kje boljši?

Komaj je skupnost otroškega varstva trebanjske občine z obnovo prostorov v stari šoli v Trebnjem za silo rešila vprašanje pomanjkanja prostora, če se je znašla pred novimi težavami. V prostorih, ki jih je prevzela od stroko in služb SIS, namreč malčki po odločitvi zavoda za socialno medicino in higieno dela ne morejo več prebivati. Proti temu govori vrsta razlogov, nihče pa ne more v Trebnjem ta hip ponuditi boljših prostorov.

Da je zdaj tako, kot pač je, je krivda na več straneh, skoraj najmanjša pa na strani te skupnosti, ki se je vendarle toliko potrudila, da je našla vsaj te prostore. Resnici na ljubo pa je treba povedati, da so padli v vodo vsi drugi dobri sklepi in namere. Tako naj bi se že avgusta na pobudo izvršnega sveta trebanjske občinske skupščine sestali predstavniki zavezane dela. Iz tega sestanka pa ni bilo nič, tako kot ni bilo nič s pomočjo ostalih organizacij. Na seji občinske konference so se delegati namreč zavzemali za hitro rešitev tega vprašanja, celo za ceno dopustov. Dopusti so sicer potem bili, za kolikor toliko udobno ali ustrezno namestitve malčkov pa ni bilo narejenega skoraj nič.

Dejstvo je, da je vprašanje prostora za malčke ta hip v ospredju pri starih teh malčkov, zaradi česar je mogoče motena tudi njihova storilnost. Malo manj pozornosti pa uživa to vprašanje pri odgovornih, ki so si rok za rešitev tega vprašanja s poletnih mesecev pomaknili v deževno jesen. Stari malčkov si žele, da se ta rok ne bi podaljšal do bele zime ali celo do naslednjega srednjeročnega obdobja. Vse to pa seveda velja samo pogojno: če inšpektorji ne bodo nepopustljivi in bodo na te probleme gledali s človeškimi očmi, potem bodo malčki lahko ostali še nekaj časa v dosedanjih prostorih.

J. SIMČIČ

TOVARNA SE SELI V ŠOLO - V temeljito obnovljeno staro mokronoško šolo se bodo v kratkem preselile delavke obrata Induplati. Obnova šole je veljala več kot štiri milijone dinarjev, opravili pa so jo v rekordno kratkem času delavci SGP Grosuplje. (Foto: J. S.)

IZ KRAJA V KRAJ

DVOJNA OBNOVA - Potem ko so v mirenški Kolinski obnovili stroje, s katerimi predelujejo krompir in zelenjavo, je zdaj prišla na vrsto še njihova menza. Lotili so se je pleskarji in ostali obrtniki, da bi jo olepšali in bi v njej zaužita malica bolj teknila.

POLHARSKA NOČ NA DEBENCU - Čeprav bi se kmalu zgodilo, da bi bilo na Debencu več polharjev kot pa ujetih polhov, so se udeleženci izredno pohvalili. Poleg polhov, bogato začinjnih z gobami, so vrli polharji dali na zob prenekateri liter smarnice, ki postaja že prava redkost. Skoraj nemogoče pa je govoriti o tem, kako zadovoljni so bili polharji, ki so se za eno noč izognili svojim boljšim polovicam. Kaj pa so te boljše polovice delala medtem, ne ve nihče izmed polharjev.

TEŽAVE S TELEFONOM - Nesrečni (bodoči) lastniki telefonov zdaj, ko so slišali, koliko težav lahko ta naprava povzroči, nič več ne jadrkujejo, zakaj jim pošta ne montira hitreje teh čudežnih naprav. Te naprave so namreč v resnici čudežne: pokličeš na primer Novoles, pa se ti oglasi Trimo. Če pa pokličeš Trimo, se ti ne oglasi Novoles, ampak kaj drugega. Kot kakšna družabna igrlica!

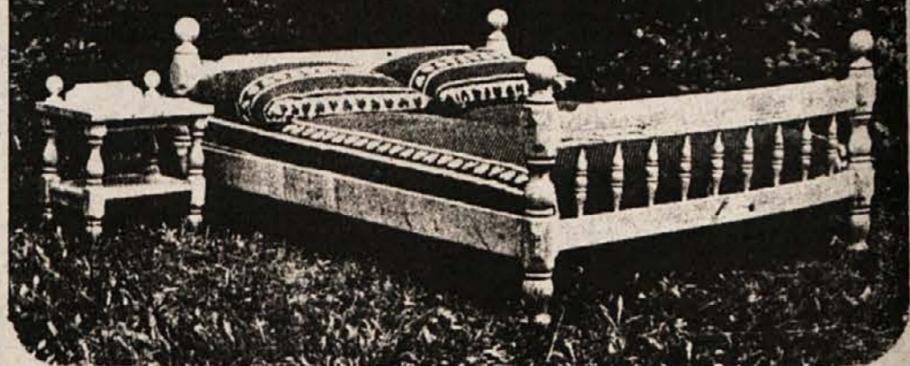
PA SE ENA POULIČNA - S trebanjskih ulic so zdaj izginili poulični prodajalci zelenjave. Tako bo vprašanje ureditve tržnega prostora, katerega Trebnje kot občinsko središče še kako potrebuje, ostalo odprto do naslednje spomladi, ko se bodo ti prodajalci spet pojavili na glavni ulici in ustvarili v Trebnjem videz kakšnega vzhodnjaškega bazarja.

lip & led
bled

lesna industrija
64 260 bled ljubljanska c.32
telefon:064-77-661
telegram:lip bled
telex:34 525 yu lipex

PRODAJALNE:
DOLENJKA - BLAGOVNICA TREBNJE
POSLOVALNICE MERCATORJA: METLIKA, NOVO MESTO, RIBNICA,
KOČEVJE IN KRŠKO
VSE POSLOVALNICE SLOVENIJALESA V LJUBLJANI

STRUŽENO POHIŠTVO

Naraven les s svojo strukturo in barvo daje toplino in svojevrstno prijetnost struženemu pohištvu, ki s svojo bogato obliko sprošča in osvobaja človeka v domačem ambientu.

Struženo pohištvo s svojimi razkošnimi oblikami in dimenzijami poudarja trdnost in trpeznost, z barvami pa nam pomaga pri usklajevanju in pozitivitvi prostora.

Struženo pohištvo, ki zajema postelje z nočnimi omaricami s svojo uporabno funkcijo omogoča prilagajanje prostoru po širini in višini ter namenu. Služi nam lahko za vsakdanji počitek, prijeten oddih na dopustu, vikendu ali hotelu.

Struženo pohištvo je izdelano iz prvovrstnega masivnega smrekovega lesa, površinsko obdelano v naravni barvi lesa ali z lužili in lakirano s prozornim nitro lakom v pol mat izvedbi.

AVTO-MOTO
DRUŠTVO
NOVO MESTO,

razpisuje

JAVNO
LICITACIJO

za prodajo dveh osebnih
avtomobilov

ZASTAVA 750
LETNIK 79

Licitacija bo 20. 10. 1980
ob 15. uri na Ljubljanski
cesti 8/b. Interesenti morajo
pred licitacijo položiti
10-odstotno kavcijo.

758/42-80

KIT-KMETIJSKA ZADRUGA
ŽUŽEMBERK

razpisuje po sklepu združnega sveta

JAVNO LICITACIJO

naslednjih osnovnih sredstev:

TOVORNI AVTO TAM 5500, letnik 1974, nevozen
- izklj. cena 55.000.-
HIDROFOR, pokvarjen - izklj. cena 1.000.-

Licitacija bo v soboto, 18. 10. 1980, ob 9. uri v skladišču
Kmetijske zadruge v Žužemberku.
V izklj. cenah ni vračunan prometni davek.
Vse informacije dobite po telefonu 068/84-103.

754/42-80

SLOVIN - DO BIZELJSKO-BREŽICE

objavlja javno licitacijo za prodajo osnovnih sredstev. Licitacija bi se opravila dne 20. 10. 1980 ob 8. uri v Brežicah, Cesta prvih borcev 5.

a) SODI LEŽAKI V KLETI „RDEČA ZVEZDA“, STARA VAS, BIZELJSKO

Sod ležak invent. št. 11013 litr. 3023 izkl. cena 13.603,50
Sod ležak invent. št. 11006 litr. 1870 izkl. cena 6.311,25
Sod ležak invent. št. 11005 litr. 1582 izkl. cena 4.449,37
Sod ležak invent. št. 11007 litr. 2250 izkl. cena 6.328,12
Sod ležak invent. št. 11008 litr. 2690 izkl. cena 7.565,62

b) ODKUPNA POSTAJA STARA VAS, BIZELJSKO

Sod ležak invent. št. 10886 litr. 3069 izkl. cena 10.357,87
Sod ležak invent. št. 10887 litr. 3050 izkl. cena 6.862,50
Sod ležak invent. št. 10888 litr. 2631 izkl. cena 2.071,91

c) KLET BREZINA

Sod ležak invent. št. 10986 litr. 1000 izkl. cena 2.250,00
Sod ležak invent. št. 5023 litr. 4200 izkl. cena 9.450,00
Sod ležak invent. št. 5020 litr. 3500 izkl. cena 8.662,50
Sod ležak invent. št. 10953 litr. 2600 izkl. cena 7.312,50
Sod ležak invent. št. 10943 litr. 3063 izkl. cena 4.135,05
Sod ležak invent. št. 10954 litr. 2765 izkl. cena 6.221,25
Od izklj. cene do izklj. cene se dodatno obračuna še prometni davek v višini 25,5%. Vsak licitant je dolžan pred licitacijo položiti pri naši blagajni 10% od izklj. cene varščino. S tem potrdilom o vplačilu se lahko prijavi na licitacijo. V primeru, da licitant izlicitira predmet in nato odstopi, se varščina zadrži, v nasprotnem primeru pa vrne.

753/42-80

Čas za iztreznitev prihaja

Náš jutrišnji razvoj je odvisen od možnosti, ne od želja — Rolj pazljivo pri investicijah

Soseda hitro kritiziramo, če s svojim inačrti sega pod oblake, pri sebi pa smo bolj prizanesljivi in se sprijaznimo tudi s pretiranimi željami. Čas iztreznitev pa že trka na vrata in osnutki samoupravnih sporazumov o temeljnih planov za naslednjo petletko v brežiški občini doživljajo številne kritične ocene in zahteve po tem, da moramo ostati na realnih tleh.

Do tega bo pripeljala usklajevanje, kajti programi izobraževalne, telesnokulturne in zdravstvene skupnosti presegajo dovoljene meje za 6 odst. oziroma za skoraj 53 milijonov dinarjev. Javna razprava bo to porabo spravila v realen obseg. Izoblikovala naj bi tudi stališča do planov republikanskih SIS ter dogovora o temeljnih družbenega plana občine.

Občinske interesne skupnosti bodo svojo porabo morale prilagoditi desetodstotnemu zaostajanju za rasio družbenega produkta, saj predvidevajo, da ta ne bo naraščal za 7 odstotkov, ampak počasneje. Zato bodo v predlogih sporazumov potrebni popravki.

Občinske interesne skupnosti lahko v okviru dovoljene porabe načrtujejo po mnenju izvršnega sveta tudi investicije, ki so opredeljene v referendurnem programu. Isti organ priporoča, naj ima pri razvoju

ZALOŽENE STONICE — Dokler bo dovolj paprike in paradiznika, za malico ne bo zadrega. Posnetek je s tržnice v Brežicah, kjer prodajalci iz Makedonije in drugih krajev države popestrujejo ponudbe. (Foto: J. Teppey)

družbenih dejavnosti prednost otroško varstvo. Izvršni svet opozarja tudi na to, da je treba razvoj interesnih skupnosti materialne proizvodnje uskladiti z dogovorom o temeljnih plana. Dogovor opredeljuje tudi vire za financiranje krajevnih skupnosti, o katerih zbiranju bo naknadno moral biti sklenjen sporazum. Tak način naj bi končno zagotovil reden dotok sredstev za razvoj KS.

Pred nosilci gospodarskega razvoja pa je ta čas tudi velika odgovornost za ponovno presojo investicij. Gre za usklajevanje med nosilci planiranja kakor tudi za usklajevanje s finančnimi možnostmi ter sporazumi o temeljnih planov. Vsem tem

PARTIZANSKE BOLNICE V MUZEJU

Posavski muzej v Brežicah se bo v sodelovanju z Muzejem ljudske revolucije v Ljubljani vključil v praznovanje občinskega praznika Brežic z razstavo „Partizanske delavnice na Slovenskem“. Odprta bo 24. oktobra. Na otvoritvi bo gledališki igralec Dare Ulaga predstavil Partijevo komedijo Nekoč in danes.

NAJ SE VE, KDO ŽELI VIŠJE CENE!

V brežiški občini so dali pobudo, da bi organizacije združenega dela pošiljale po en izvod zahtevkov za zviševanje cen njihovih izdelkov tudi izvršnemu svetu občinske skupščine. To bo omogočilo pregled nad cenami in hkrati ukrepe proti neupravičenim zahtevam. Zahteva po boljšem tvornem pregledu se je oblikovala v javni razpravi. Podprli sta jo občinska konferenca SZDL in zbori občinske skupščine.

prilagoditvam bi lahko rekli pristajanje na trdnih tleh. Se bo tokrat posrečilo? J. T.

POBRATENJE Z GEVGELIJO

Za letošnji občinski praznik brežiške občine se obeta novo pobratimstvo. Listino o pobratenju bosta tokrat podpisali občini Brežice in Gevgelija iz Makedonije. V krog pobratenih občin sodita do zdaj hrvaška občina Zelina in srbska občina Velika Plana. Za Gevgelijo Brežice niso nekaj neznanega. Občino poznajo, ker imajo veliko poslovnih stikov z Agrario, zato so predlagali, da bi stike razširili tudi na druga področja.

Novo v Brežicah

PREJ ŠTISKA, ZDAJ PREVEČ PROSTORA — V Brežicah bodo za občinski praznik 28. oktober odprli novi dijaški dom. Zgradili so ga za 240 učencev, zdaj pa ga bodo le s težavo napolnili. V šolstvu se stvari hitro spreminjajo, učencev v Šolskem centru je manj, in tako kaže, da jih bo dom sprejel pod streho le kakih 150.

KUPCI POTEŠENI, Septembra so v Brežicah prodali 45 ton pralnega praška in tako se že zgodi, da gre marsikateri kupec mirno mimo police s tem tako iskanim blagom v zadnjih mesecih. Najnujnejšim potrebam je zadoščeno. K temu je zagotovo pripomogla tudi bolje organizirana prodaja.

DOLGA POT DO USTANOVITVE, V brežiški občini bodo končno le dobili težko pričakovano samoupravno interesno skupnost za pospeševanje kmetijstva in oskrbo s kmetijskimi pridelki. Predlog samo upravnega sporazuma o njeni ustanovitvi je na dnevnem redu seje občinske skupščine dne 22. oktobra.

POGREŠAJO SODELOVANJE, Kolektiv brežiške Jutrjanke je razočaran, ker je pričakoval več skupnega snovanja načrtov za jutrišnje podobe krajevnih skupnosti. Sprašuje se, kako je mogoče planirati mimo delovnih organizacij, če so interesi krajanov in delavcev tesno povezani med seboj.

Zaposlovanje pod načrtovanim

V sevniški občini v prvem polletju zaposlovali zelo umirjeno — Največ novih delavcev v negospodarstvu — Ženske predstavljajo več kot polovico vseh zaposlenih

Letos je v sevniški občini z občinsko resolucijo predvidena triodstotna rast števila zaposlenih. Podatki za prvo polletje, s katerimi so nam postregli v občinski skupnosti za zaposlovanje v Sevnici, kažejo, da ta stopnja letos ne bo dosežena, saj so bili v prvih šestih mesecih zaposleni celo štirje delavci manj kot v enakem lanskem obdobju.

Ob koncu junija je bilo v občini zaposlenih 5.388 delavcev, od tega 82,5 odst. v gospodarstvu, 13,8 odst. v negospodarstvu in 3,7 odst. v zasebnem sektorju. Analitik Irena Pirč pojasnjuje, da je bilo v tem polletju zaposlovanje precej umirjeno, da pa je do konca leta pričakovati porast števila zaposlenih. Stopnja zaposlovanja po občinski resoluciji pa verjetno ne bo dosežena.

V gospodarstvu in pri zasebnikih se je število delavcev zmanjšalo, v negospodarstvu pa povečalo za 16 oseb. V gospodarstvu je manj zaposlenih v gradbeništvu in v trgovini, število zaposlenih pa je poraslo v gostinstvu in kmetijstvu, v zdravstvu, socialnem varstvu, interesnih skupnostih, družbenopolitičnih organizacijah in v občinski skupščini.

Že vrsto let je značilnost sevniške občine veliko zaposlenih žensk, saj jih je kar 51,3 odst. vseh zaposlenih. Vsi odgovorni za kadrovsko politiko pa bi se morali resno zamisliti ob

zagotavljanju sredstev za nove naložbe vlaga tudi v potrebne kadre.

PAVEL PERC

Vojaki so držali svojo obljubo

Sevnica še računa nanje

Že lani so inženirci JLA prekosili pričakovanja, ko so se lotili težkih zemeljskih del na cesti Morkonog — Sevnica, letos pa so vojaki starešine Save Neškovića, „oboroženi“ s sodobnejšo mehanizacijo in izkušnjami še bolj razveselili.

Enota je, kljub slabemu vremenu, od konca maja pa do minule sobote izbojevala novo pomembno delovno zmago, saj so se vojaki na vsakem mestu trase od Jelovca do Radovanjskega potoka spopadali z izjemno tečkim terenom. Izkopali so preko 120.000 m³ materiala, prepeljali okoli 14.000 kamionskih tovoren in samo na dobrih treh kilometrih ceste prevozili okoli 100.000 kilometrov. Vojaki so vedno presegali norme, delali po deset ur na dan, vsako soboto, veeno pa jim tudi ni bilo, kako preživeti ure počitka. Z mladimi iz okolških krajev so razvili sodelovanje na kulturno-zabavnem in športnem področju, obiskali so sevniške tovarne, spominska obeležja NOB in se pogovarjali z borci.

Do Boštjanja ostaja tako še 4 km ozke, neposodobljene mirenske ceste. V Sevnici so prepričani, da bi cesto lahko v kratkem posodobili le, če bodo tudi prihodnje leto lahko računali na nenadomestljivo pomoč vojakov — inženircev. V dveh do treh letih bi se potemtakem že lahko po asfaltu peljali od Mokronoga do Sevnice.

V soboto je v Jelovcu predsednik sevniške občinske skupščine Janko Rebernik izročil enoti barvni televizor, starešini Savu Neškoviću pa skulpturo kiparja Rudija Stoparja. Vojaki pa so se bolj kot praktičnih daril razveselili nagradnega dopusta, ki so si ga prislužili z marljivim delom.

P. P.

SLOVESNO OB ZAKLJUČKU AKCIJE — Vojaki iz vojne pošte 4680 iz Celja so v soboto v Jelovcu s skromno slovesnostjo zaključili štiri mesece in pol napornega in zahtevnega dela pri posodobitvi dobrih treh kilometrov mirenske ceste. (Foto: P. PERC)

SEVNIŠKI VESTNIK

Odeja je vselej prekratka

Kaj vse snuje krajevna skupnost Kostanjevica za boljše življenje pod Gorjanci

Podatek, da imajo v kostanjevski krajevni skupnosti že okoli 56 delovnih mest, pove, da se to območje zadnja leta hitreje razvija. Razvoj prinaša s seboj tudi nove probleme, s katerimi se krajani pogumno spoprijemajo, ne morejo pa rešiti vseh obremen.

Predsednik krajevne skupnosti Jože Černoša je povedal, da jim povzročata največ glavobola neurejena kanalizacija. „Ta ni rešena za novo naselje ob Gajski cesti, ob Ljubljanski cesti in ob Gorjanski cesti do Globočic. Zaskrbljeni smo tudi zaradi Prekope, kjer se vse odpadke stekajo v občestni graben. Bojimo se odlaganja, čeravno vemo, da bomo te stvari morali urediti postopoma in da jim sami ne bomo kos. Zato smo bili tembolj razočarani, ker v programu, katerega nam je ponudila v razpravo stanovanjsko-

komunalna skupnost, Kostanjevica sploh ni omenjena. S tem se ne moremo sprijazniti in zahtevamo delež iz združenih sredstev.“

V skrbeh smo nadalje zaradi pitne vode, ker se bojimo okužbe. Pijemo Studeno, nad njenim izvirov pa so naselja Dolšice in Oštre, Avguštine in del Globočic, katerih odpadke se stekajo v votli kraški svet. Na Oštrcu je tudi pokopalšče, kar še povečuje nevarnost. Sedanji vodovod napaja 800 gospodinjstev v kostanjevski, podboški in šentjernejski krajevni skupnosti, zato smo upravičeno zaskrbljeni za zdravje naših občanov. Nevarnosti se bomo izognili z ureditvijo kanalizacije ali pa z zajetjem Sušice v Strašnem jarku. Za komunalne objekte bomo občani prispevali iz žepov, ko se bo konec prihodnjega avgusta iztek samoprisepek za osnovno šolo. Plačujemo ga že štiri leta in ga nameravamo podaljšati za naslednjih pet let. Zbirali ga bomo tudi za mliško vežico in po potrebi za opremo nove zdravstvene postaje. Iz prispevka, katerega se je odpovedala krajevna skupnost v korist šole, urejajo ta čas kanalizacijo ob gorjanski cesti, da bodo nanjo priključili prizidek osnovne šole.

Boste šolo odprli za krajevni praznik 21. oktober?

VEČER KULTURE IZ SRBIJE

Krog sodelujočih iz dveh pobratenih občin, krške in bajinobastanske, se bo še ta mesec razširil. Za 17. oktober so napovedali v krškem Delavskem domu večer amaterske kulturne dejavnosti iz srbske občine, na katerem se bodo predstavili dramska in folklorna skupina ter zabavno-glasbeni orkester.

— Ne, ker ni dokončana. Zdaj obnavljajo še staro postopje, ker brez funkcionalne povezave obeh objektov pouk ne more normalno teči. Zahteva ni nova. S tem smo računali že tedaj, ko smo začeli akcijo za samouprisanje. Šola bo za naš okoliš velika pridobitev, enako tudi Iskrin obrat, ki bo zaposlil tudi nekaj novih delavcev. Ta objekt ne bo v celoti dokončan do praznika, čeprav v njegovi hali prirejamo srečanje z borci gorjanskega bataljona in aktivisti gorjanskega območja. J. TEPPEY

KRŠKE NOVICE

JUTRI ODPRO VRATA — Velika blagovnica, katere rast smo v Krškem že dolgo spremljali, bo jutri odprla svoja vrata. Uradna in slovesna otvoritev bo v kasnih dopoldanskih urah, nato pa bo že na voljo vsakdanjnim kupcem.

PRIZNANJA ZA PRAZNIK — Na Zdolah so minulo soboto že četrtič zapored praznovali krajevni praznik. Na osrednji slovesnosti so podelili četrto bronastih znakov „Osvobodilne fronte“; izročili so jih Alojzu Omerzi, Viktorju Pavliču, Jožetu Vodopivcu in zdolski osnovni organizaciji Zveze socialistične mladine.

VABILO MLADIM — V Krškem nameravajo ponovno zbrati mlade, ki jih zanima izrazni ples. Novi pobudnik za ustanovitev take skupine je občinska Zveza kulturnih organizacij.

VEČ ZA „PRIORITETO“ — Dejavnosti, kot so otroško varstvo, izobraževanje in zdravstvo, naj bi bile tudi v naslednjem srednjeročnem obdobju v krški občini deležne večje denarne podpore. Predsedstva OK SZDL, ZSMS in OSS, komite OK ZKS in predsedstvo občinske skupščine so zato na skupni seji ob obravnavi temeljev planov interesnih skupnosti predlagali zbiranje dodatnih denarnih sredstev. Za imenovane tri dejavnosti naj bi to bil odstotek od bruto osebnih dohodkov!

V zahvalo darovalcem krvi

Krvodajalec Peter Šemrov je daroval kri že 50-krat

Predpreteklo nedeljo je bila v Mokronogu prireditve, na kateri so se srečali krvodajalci iz trebanjske občine. Na njej so podelili priznanja, prireditve pa so popestrili tudi domači kulturniki.

V trebanjski občini je dobilo priznanja za petkrat darovano kri 78 krvodajalcev, za desetkrat darovano kri 46 krvodajalcev, za petnajstkrat darovano kri 30 krvodajalcev, za dvajsetkrat darovano kri 22 in osem krvodajalcev, ki so dali kri 25-krat: Viktor Gričar, Mirko Hrovat, Milka Kralj, Ciril Lamovšek, Slavka Peruš, Anton Pravne, Franc Štrajnar in Dušan Zakrajšek. Rekord med rekorderji pa je prav gotovo Peter Šemrov, ki je kri daroval že 50-krat.

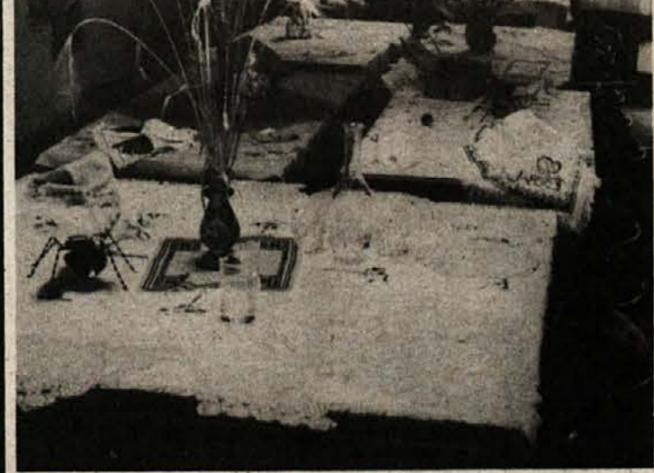
Na slovesnosti je govoril Igor Slak, sekretar OK ZK Trebnje, ki je še posebej poudaril pomen tako humanih dejanj. Priznanja so bila podeljena tudi organizatorjem krvodajalskih akcij, med njimi Zdrženju Šoferju in avtomehanikom in aktivom mladih članov Rdečega križa

mirenske, mokronoške, šentrupeške in trebanjske osnovne šole.

V okviru proslave, ki je bila v nekdanjem združenem domu, so pripravili razstavo ročnih del, na kateri so sodelovale pretežno ženske, ki so prikazale vrsto prtičkov, tapiserij in gobelinov.

OSNUTKI PLANOV DO ROKA

Na nedavnem skupnem sestanku komisij za planiranje pri izvršnem svetu trebanjske občinske skupščine in občinski konferenci SZDL so se dogovorili, do katerega časa je treba pripraviti osnutke temeljev družbenih planov razvoja za naslednje srednjeročno obdobje. Medtem ko bodo v družbenih dejavnostih lahko pripravili osnutke planov do 20. oktobra, je videti, da bodo nekoliko zastajali v organizacijah združenega dela. Hkrati s pripravo planov, ki bodo morali biti kljub težavam pripravljani do konca leta, bodo ocenili tudi vse investicije in potrebe sploh, ki bodo morele biti usklajene z republikanskimi temelji planov.

RAZSTAVA ROČNIH DEL — Hkrati s proslavo, na kateri so najboljšim krvodajalcem podelili priznanja, so v Mokronogu pripravili tudi razstavo ročnih del, slik in nekaj starin. Na razstavi je sodelovalo okoli 30 razstavjalcev, na ogled pa je bilo več kot 100 eksponatov.

Nemočni kupci

Tudi Mokronog je že prizadelo pomanjkanje različnih dobrin, med njimi največkrat zmanjka mesa, katerega ves pretekli teden ni bilo v mokronoški mesnici (le kaj ta čas počne mesar?), pa olja, masti in drugih dobrin. Seveda manjka tudi gradbenega materiala, dobiti ni hladilnih skrinj in bele tehnične sploh, zadnje čase pa tudi kuriva ne.

Potrošniški svet pri mokronoški krajevni skupnosti se je zato pretekli teden v četrtek sestel s poslovodji mokronoških trgovin. Vendar zaradi pomanjkanja teh dobrin tudi sami poslovodje ne morejo kaj dosti, ker teh ni. Zato je sestanek minil predvsem v znamenju razgrinjanja perečih vprašanj preskrbe, medtem ko ni uspelo nakazati rešitev, s katerimi bi se pojave omilili.

Anton Krese, predsednik potrošniškega sveta v mokronoški krajevni skupnosti, je povedal, da so z vsemi vprašanji, ki so jih obravnavali na nedavnem sestanku potrošniškega sveta, seznanili

vse dejavnike v občini. Prav tako so zaprosili vse predstavnike podjetij, da bi poskali rešitev vsaj za kurivo, ker se nezadržno bliža zima. Tako so predstavniki trgovine zagotovili, da bo ta teden meso prišlo v Mokronog, pri ostalih dobrinah pa bodo poskrbeli za pravičnejšo delitev. Tako naj bi pralni prašek prodajali samo v popoldanskih urah, olja pa naj bi vsakemu prodalisto po 2 litra.

„Težave imamo tudi s preskrbo kruha,“ je rekel Krese. „Dogaja se, da ga dobimo ali ob desetih ali ob dvanajstih, nikoli pa do 8. ure zjutraj. Skratka, na tem področju nas čaka še precej nalog, vendar se v tem trenutku zdi, da je naš svet, ki je imel to pot drugi sestanek, nekako brez moči.“

KRŠKI TEDNIK

TREBANJSKE NOVICE

Boljša obrambna pripravljenost

Kljub precejšnjemu napredku na področju SLO in družbene samozasčite so pomanjkljivosti — Težave z obrambnimi načrti in pomanjkanjem strokovnjakov

Osrednja pozornost na zadnji seji občinske konference Zveze komunistov v Črnomlju je bila posvečena oceni stanja na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozasčite ter nadaljnjim nalogam Zveze komunistov na tem pomembnem področju.

„Popravna“ vaja

Te dni bo komite za SLO pri občinski konferenci ZSMS Črnomelj v Drezniku pri Vinici pripravil letošnjo drugo vojaško vajo. „To bo pravzaprav nekakšen popravni izpit, kajti prva taka vaja ni uspela tako, kot bi morala,“ je povedala predsednica tega komiteja Zvezdana Simonič, sicer dijakinja črnomljske gimnazije. Prve vaje, na kateri se naj bi predstavniki mladinskih osnovnih organizacij, člani predsedstva in mladinci, prostovoljci enot teritorialne obrambe seznanili z orožjem, opravili streljanje

in poslušali predvanje o družbeno-ekonomskem položaju črnomljske občine, se je od 140 vabljenih udeležilo le okoli 90 mladih.

„Konec meseca pa bomo prizkusili, kako hitro se lahko na določenem kraju zberejo člani komisij za SLO pri osnovnih organizacijah,“ pravi Suzana, ki poudari, da ima njihov komite dobre stike s štabom teritorialne obrambe in da se zavzemajo, da bi se čim več mladih vključilo v enote teritorialne obrambe, da bi v teh enotah ustanovljali mladinske aktivne. „Prav tako si prizadevamo, da bi se več mladih, zlasti deklet, vključevalo v civilno zaščito, skratka tudi mladi naj v čim večji meri pripomorejo k podružbljanju SLO,“ je sklenila mlada predsednica.

Tako so med drugim v razpravi, ki se je razvila o obširnem gradivu, poudarili, da so v občini v zadnjem času naredili precejšen korak naprej kar se tiče obrambne pripravljenosti in da se v obrambne priprave vključuje vedno več delovnih ljudi in občanov, krepki pa se tudi vloga družbenopolitičnih organizacij, nosilk obrambnih priprav. Napredek ugotavljajo na vseh področjih: pri civilni zaščiti in teritorialni obrambi.

Seveda pa se tako v gradivu kot v razpravi niso ognili pomanjkljivostim. Tako nosilci obrambnih priprav občini, zlasti organizacije združenega dela, krajevne skupnosti in interesne skupnosti še vedno nimajo v celoti izdelanih obrambnih načrtov. Ko je beseda tekla o tem, so poudarjali precejšnje pomanjkanje usposobljenih ljudi, zlasti v krajevnih skupnostih. Eden od razpravljalcev pa je opozoril na zelo zapletene in marsikaj celo za strokovnjaka težko razumljive smernice za izdelavo obrambnih načrtov. Res pa je, da nosilci obrambnih priprav

ŠOLA „UMRLA“ PO STO LETIH

Po sto letih je v šoli v Črešnjevcu utihnil otroški živčav. V začetku letošnjega šolskega leta namreč v šolsko stavbo v tej vasi, ki so jo pred stoletjem zgradili vaščani s prostovoljnimi delom, niso več prišli šolarji iz Črešnjevca, Cerovca in Kravčevega vrha. Šolarje iz teh vasi bodo poslej vozili v celodnevno osnovno šolo v 6 km oddaljeni Semič, šolo v Črešnjevcu pa so menda zapri predvsem zaradi tega, ker je težko dobiti učitelje, ki bi bili pripravljeni priti v tako oddaljene kraje. Vse do druge svetovne vojne je v tej šoli potekal pouk v vseh osmih razredih, med vojno je bila v šoli upravna partizanske bolnišnice Topolovec, po vojni pa so vse do letos v tej stavbi znanje nabirali učenci prvih štirih razredov.

premalno sodelujejo; tako se dogaja, da obrambni načrti niso povsem usklajeni.

Lep napredek pa je dosežen na področju strokovnega usposabljanja pripadnikov enot civilne zaščite, saj je lani sodelovalo v raznih vajah več kot 1.300 pripadnikov enot in štabov civilne zaščite, vendar njihova opremljenost še vedno ni zadovoljiva. Vsekakor bo treba več pozornosti v bodoče posvetiti tudi narodni zaščiti, ki je ponekje niso še niti ustanovili, nasploh pa je usposabljanje teh pripadnikov prepočasno.

Da bi te in še nekatere druge pomanjkljivosti čim prej odpravili in da bi SLO in družbena samozasčita res postali „last“ najširšega kroga delovnih ljudi in občanov, so na konferenci sprejeli številne sklepe in predloge, ki zavezujejo vse komuniste, da si aktivno prizadevajo za njihovo uresničitev. A. B.

ČRNOMALJSKI DROBIR

SEDAJ PA TEHTANJE? — Po naboru, ki je bil pred kratkim v občinski sejni sobi, je tam ostala tehtnica. Mizo za namizni tenis, ki je v tej sobi tudi naša začasno streho nad glavo, so medtem že umaknili, upajmo, da na kakšen bolj primeren prostor. Tako se delegati in ostali „sejalci“ ne morejo pomeriti z loparji za zeleno mizo, lahko pa natančno kontrolirajo svojo težo in ugotovijo, koliko jih je med naporno sejo „pobralo“.

SPOZNAJAMO SVET IN DOMOVINO — Prijubljena radijska oddaja s tem naslovom bo prihodnji mesec v Črnomlju, ekipe, ki se bodo pomerile, pa bodo odgovarjale na vprašanja o Titu, njegovem življenju in delu. Vsako ekipo bo sestavljalo pet članov, Črnomelj bo zastopala ekipa, sestavljena iz dijakov centra srednjih šol, ki so obširen material dobili in se že vestno pripravljajo. Gotovo ne bodo razočarali številnih navijačev.

Črnomaljski poročevalec

Evidentirajo novega predsednika

Minuli teden ni bil še nihče evidentiran, kavarniške kuhinje pa so že delovale

Na seji občinskega komiteja ZK Kočevje so najprej sklenili, da bodo svoj osnutek programa za akcijo NNNP dali v razpravo, še komiteju za ljudsko obrambo in družbeno samozasčito.

O predlaganem aneksu k samoupravnemu sporazumu o temeljih plana občinske zdravstvene skupnosti Kočevje za lani niso mogli zavzeti stališča, ker so menili, da je posredovani material nejasen. Zahtevali so jasnejšo in podrobnejšo informacijo.

Sklenili so, da bo delovna skupnost komiteja podpisala sklep o pristopu k samoupravnemu sporazumu o oblikovanju in postopnem prehodu na ekonomske stanarine. Menili pa so, da bo treba v sporazu-

mu zagotoviti večji vpliv stanovalcev na gospodarjenje s stanarini in dopolniti še nekatere zadeve v sporazumu.

Strinjali so se tudi s predlaganim postopkom za izvolitve novega predsednika občinske skupščine. Ročnikovnik naj bi bilo evidentiranje zaključeno do 20. oktobra, do 23. oktobra naj bi oblikovali predlog za kandidata, ki bi bil nato v široki javni razpravi od 25. oktobra do 20. novembra, zaključna razprava in sprejetje sklepa o kandidaturi pa naj bi bila 25. novembra. Novi predsednik bi bil tako lahko izvoljen že v decembru.

Strinjali so se s predvidenimi kadrovskimi spremembami v občinski konferenci ZSM (novi predsednik Milan Šmihčič iz ITAS, nova podpredsednica Nevenka Eršte iz

ZKGP, novi tajnik, ki bi edini svoj dolžnost opravljal poklicno, na Dušan Zamida, strojni ključavničar, ki je končal tudi srednjo politično šolo). Razpravljali so še o nekaterih drugih zadevah.

GERMANIK V KOČEVJU

Bronasto poprsje, ki so ga nekateri pripisali rimskemu vojvodju Germaniku in ki so ga med vojno Nemci odpeljali iz Slovenije ter ga podarili zloglasnemu nacističnemu ministru za notranje zadeve H. Himmlerju, je tudi prikazan na razstavi „Rešena arheološka dediščina Slovenije 1945 do 1980“, ki bo v Pokrajinskem muzeju v Kočevju še vsako dopoldne (ob delavnikih) do 27. oktobra, popoldne pa ob torkih in četrtek. Na razstavi so prikazane tudi mnoge druge znane najdbe iz vse Slovenije, med njimi tudi iz dolenskih občin.

Neodgovorno do otrok

Prekoračen rok za dograditev vrta v Stari cerkvi

Vrtec za 60 otrok v Stari cerkvi pri Kočevju bi moral biti po pogodbi z Marlesom popolnoma dokončan in predan vzgojnovarstvenemu zavodu že 16. julija letos. Pri VVZ so resno računali, da bodo vrtec odprli s 1. avgustom ali najkasneje s 1. septembrom, saj so s tem datumom zaposlili tudi že pet vzgojiteljic za ta vrtec, ki še danes ni odprt.

Pri VVZ Kočevje menijo, da je zakasnitev kriv malomaren odnos

VRTEC V GLAVNEM DOKONČAN — Ne manjka mnogo in vrtec v Stari cerkvi pri Kočevju bo lahko sprejel varovance. (Foto: Primc)

Marlesa. Zataknilo se je namreč pri nakupu peči za centralno kurjavo pa tudi pri odpravljanju drugih napak.

Peč bi morala biti na tekoče in trdo gorivo. Vendar Marles te peči ni nabavil, ker je dotedanji proizvajalec opustil proizvodnjo. Zdjaj so se dogovorili za manjšo peč, ki bo grela le na tekoče gorivo. Žal bo ta peč dajala dovolj toplote le do takrat, kadar bo zunanja temperatura do 18 stopinj pod ničlo. Na Kočevskem pa v hudih zimah zdrkne živo srebro še precej nižje.

To pa ni edina pomanjkljivost. Pri vodstvu VVZ smo zvedeli, da je bilo med gradnjo vrta narejenih več manjših ali večjih napak. Nanje je nadzorni organ gradnje izvajalca del sprotil opozorjal, ta pa pripomb, opozoril in zahtev ni upošteval. Zato je vprašanje, kdaj bo vrtec sploh odprt, čeprav je bil tehnični prevez m predviden za te dni.

J. PRIMC

»Dolenjski list« v vsako družino

DROBNE IZ KOČEVJA

POL LETA ODPRT KANAL — V našem časopisu pa tudi na sejah zborov občinske skupščine delegati že pol leta opozarjajo, da je predklavni na Roški cesti odprt kanalizacijski jašek, iz katerega občasno teče odpadna voda in onesnažuje cesto. Razen tega lahko kdo v jašek, ki ni pravilno zavarovan, tudi pade. V tej polovici leta se je zadeva toliko premaknila naprej, da so menda ugotovili, iz katere hiše vodi kanalizacija in kdo jo je dolžan popraviti. Kdaj bo zadeva urejena, se pa seveda še ne ve.

V VRTCIH NI DOVOLJ PROSTORA — V kočevskih vrtcih ni prostora za vse otroke, ki so potrebni varstva. To skušajo vsaj delno reševati tako, da dajejo otroke v varstvo družinam. Trenutno je v varstvu pri tako imenovanih varstvenih družinah 56 otrok. Tako varstvo ima tudi nekatere prednosti.

KOČEVJSKE NOVICE

Vse dlje seže sloves Kolpa — sana

Dobro poslovanje in novi načrti tozd Novolesa v Metliki — Več v izvoz

Kljub težavam pri preskrbi z nekaterimi reprodukcijskimi

IZVOLJEN NOV IZVRŠNI SVET

Na zadnji seji vseh zborov občinske skupščine Metlika so izvolili novega predsednika in člane izvršnega sveta. Predsednik je Milan Vajda, dosedanji predsednik OK SZDL, člani pa: Nikola Ladika, Drago Vlah, Anton Plut, Jože Jankovič, Stane Bajuk, Frenk Molek in Jože Mihelčič. Dosedanji predsednik izvršnega sveta Anton Pezdirc odhaja na novo odgovorno dolžnost v okviru dolenske regije. Na seji predsedstva OK SZDL pa so za novega sekretarja OK SZDL Metlika, ki bo poslej to delo opravljal poklicno, evidentirali Toneta Krašovca.

GASILSKO TEKMOVANJE

Pred dnevi je bilo v Metliki tekmovalje belokranjskih gasilcev, posvečeno 35-letnici osvoboditve in 20-letnici delovne organizacije Komiet, ki je bila tudi pokrovitelj. Nastopilo je sedem tekmovalnih ekip, štiri iz črnomaljske občine, tri pa iz metliške. Poleg gasilcev so se tekmovalja udeležile še tri enote civilne zaščite. Prvak Bele krajine za letošnje leto je postala tekmovalna enota gasilskega društva Zunič.

„ELEKTRIČNA“ GRADNJA — Gradnja novega posloppja metliških delavcev Elektra, ki sedaj domujejo v zasebni hiši, dobro napreduje. Blizu te stavbe bo tudi nova transformatorska postaja.

materiali in embalažo ter velikemu povečanju cen kemijskim izdelkom, ki včasih meji že na pravo izsiljevanje, je metliška Novolesova temeljna organizacija Tovarna kopalniške opreme dokaj ugodno zaključila prvo polletje.

Medtem ko je sedaj v TKO zaposlenih 83 ljudi in poteka delo v eni izmeni, povečana prodaja in sploh zanimanje za program Kolpa—sana silita vodstvo tozda, da že razmišljajo o povečanju števila zaposlenih ter o uvedbi eno in polizmenskega dela. V okviru programa Kolpa—sana v Metliki sedaj izdelujejo opremo za kopalnice in sanitarije, in sicer v šestih barvah. Medtem ko so v začetku največ prodali v Sloveniji in Hrvaški, zadnje čase opažajo, da se je za ta program ogrel zlasti Beograd.

„Predvsem nameravamo še razširiti izbor naših izdelkov, zlasti bomo povečali izbiro kopalnih kadi in program dopolnili še z nekaterimi elementi, tako da bo res primeren za vsako kopalnico in za vsak žep,“ pravi direktor TKO Peter Drenik. Vrednost mesečne proizvodnje je okoli 9 milijonov dinarjev, večina zaposlenih pa je nekvalificiranih delavcev z obeh strani Kolpe. „Naš program je kapitalno intenziven in ne zahteva veliko zaposlenih, marveč jesevejši poudarek na tehnologiji, ki je v glavnem domača, Novolesova,“ je povedal Drenik.

Tudi ena večjih težav, s katerimi so se ubadali, pomanjkanje skladišč, bo kmalu urejena: za gradnjo 3.000 kvadratnih metrov skladiščnih prostorov imajo zbrano vso dokumentacijo in soglasja, narejeni so projekti, skratka, so pred začetkom gradnje, ki bo s sodobno opremo skladišča in zunanjo ureditvijo veljala okoli 40 milijonov dinarjev.

V prihodnjem srednjeročnem obdobju se namerava metliški tozd Novolesa bolj posvetiti izvozu, Računajo, da bo proti koncu prihodnjega srednjeročnega obdobja letna proizvodnja vredna kakih 250 milijonov dinarjev, od tega pa naj bi dobro desetino izvozili.

A. BARTELJ

SPREHOD PO METLIKI

MESTNA KNJIŽNICA V STAVBI SAMOUPRAVNIH interesnih skupnosti na Pungartu bo odprta od 15. oktobra dalje ob ponedeljkih, sredah in petkih, in sicer od 16. do 18. ure. Do spremembe je prišlo, ker bi se rada tudi knjižnica pridružila stabilizacijskim gibanjem, saj bo zdaj porabila veliko manj denarja za kurjavo. Bralci pa bodo kljub skrajšanemu izdajanju knjig prišli do zelenega čtiva, lepo pa bi bilo, če bi se jim pridružili še novi izposojevalci.

MLADINA JE IMELA NEMAJO ZABAVE Z LUNA parkom, ki je postavil svoja čudesa nasproti samopostrežnice, starši pa so bili ob marsikateri dinar. Otrokom so se pridružili tudi starijši, ki so se veselo vozili z električnimi avtomobilčki, leteli po zraku na sedežih vrtiljaka ali pa so igrali nogomet s plastičnimi igralci, nameščenimi v skatli.

S PRIHODOM JESENI SO PRIBELE ponovno redno vadiji ljubiteljske skupine: tamburaši, folkloristi, mestna godba, mešani pevski zbor Beti, sekstet Vitis, recitatorji, zaživele pa so tudi prostovoljne dejavnosti po šolah. Verjemite, da ne bo imela nobena od skupin nič proti, če se jim boste pridružili.

metliški tehnik

Osnutek načrta v razpravi

Potrebno bo še usklajevanje, saj bi SIS rade več, kot je gospodarstvo pripravljeno in sposobno dati zanje

SNEG PODIRAL — Ivan Samsa in drugi lastniki gozdov te dni hite, da bi še pred zimo pospravili iz gozda drevje.

Sneg lomil drevje

Tudi snegolomi in vetrolomi odločajo o sečnji

Kmalu bo minilo leto dni, odkar je težki južni sneg lomil po kočevski in ribniški občini drevje, trgalektrične in telefonske žice ter podiral celo jeklene drogove daljnovidja. Sedanjemu lepo jesen izkoriščajo zasebni lastniki gozdov za spravilo lesa, ki ga je podrl lanski snegolom.

V gozdu Gmajna med Loškim potokom in Sodražico smo našli na Ivana Samsa iz Malega Loga, ki je lupil debela podrtih smrek Povedal je:

„Lanski snegolom je tudi na območju Gmajne podrl precej drevje. Pri tem so nekatere smreke padle na druge in polomile se te. Razen tega je sneg nekaterim smrekam polomil le vršičke, vendar smo morali tudi te podreti, ker bi jih sicer napadla mušica in bi se posušile. Na vsaki zasebni gozdni parceli v Gmajni je tako sneg polomil 4 do 5 kubikov lesa in toliko tudi v mojem gozdu.“

Nekaj podobnega se je v Gmajni zgodilo leta 1964, vendar takrat drevje ni lomil sneg, ampak veter. Največ škode je bilo takrat na Gori, v Kaličih in na Travnici. Tisti ujni so rekli „vetrolom“. Tudi takrat je bilo v gozdu Ivana Samsa približno enako škode.

J. PRIMC

Osnutek sporazuma o temeljih družbenega načrta za naslednje srednjeročno obdobje je dala občinska skupščina Ribnica s sklepom, sprejetim na seji vseh zborov 8. oktobra, v javno razpravo, ki bo trajala do konca meseca.

Podrobneje o načrtu ne bomo poročali, ker je objavljen v Rešetu in ga je dobilo vsako gospodinjstvo. Na seji pa so bile dane že prve pripombe k osnutku. Delegat s Slemen je opozoril, da je v njihovi krajevni skupnosti zelo bogata kulturna dejavnost, od iger do petja, za ureditev prostorov za to dejavnost na Slemenih pa ni predvidenega denarja. Pač pa je za ureditev domov predviden denar v večjih središčih (Loški potok, Ribnica), kjer kulturno delo ni tako razvejeno. Dobil je odgovor, naj skušajo to urediti v sodelovanju s svojimi delegati znotraj samoupravnih organov SIS za kulturo.

Zanimiva je bila pripomba drugega delegata, ki je bila vsaj deloma v zvezi z izjavo-delegata Slemen. V Inlesu so namreč ugotovili, da je v osnutku predvideno, da bo njihova OZD prispevala za SIS kar 10 odstotkov ali 2.160.000 din več, kot so inlesovci predvideli v svojem osnutku srednjeročnega načrta. To pomeni, da bo potrebno še nadaljnje

usklajevanje načrtov, se pravi zviševanje prispevkov OZD za SIS, ali kar je v sedanjem položaju stvarno, krčenje programov SIS.

Na seji so razpravljali in sklepali še o drugih zadevah, sprejet pa je bil tudi sklep, da dobi leto tretjino združenih sredstev za krajevne skupnosti KS Sodražica za ureditev pokopališča in mrljskih vežic.

J. P.

RIBNIŠKI ZOBOTREBECI

MIZE ŠE NA PROSTEM — Vse od veselice, ki je bila maja, so v Malem logu v Loškem potoku mize na prostem, medtem ko so jih prejšnja leta pospravili takoj po veselici. Stari pravijo, da je za to „zaslužno“ novo vodstvo, ki je postavljeno predvsem iz mladih, ti pa so aktivni predvsem, kadar je treba plesati. Morda pa bodo še mize pod streho kar same, saj imajo noge!

KMALU MEHKI JEZ — Na Bistrici v Ribnici pri KZ so se začele pripravice za gradnjo tako imenovane mehke jeze. Ta gradnja je bila v načrtih že več let, a so jo doslej vedno odlagali.

PREVEČ DIVJIH SMETIŠČ — Na območju občine Ribnica so letos našli kar 74 divjih smetišč. Pri tem manjši niti niso upoštevali. V vsaki občini imajo le eno urejeno smetišče, in sicer za mestno naselje Ribniče, vendar tudi to ni tako, kot bi moralo biti: nima zaščitnega pasu, ograje, rampe, razen tega ga ne zasipavajo, ne razkužujejo in ne deratizirajo.

ODPADKI KRIVI ZA POPLAVE — Strokovnjaki za vodno gospodarstvo menijo, da so za poplave, ki zadnja leta večkrat prizadenejo ribniško občino, krivi predvsem občani sami, ki mečejo odpadke v struge rek in potokov ter v požiralnike Bistrice, Ribnice, Tržišče in Rakitnišče. Samo pri enem čiščenju 300 m struge Bistrice in njenih požiralnikov so nabrali za 12 tovrstjakov odpadkov.

REŠETO

salon
pohištva
novoles

NOVO MESTO

VAM NUDI
IZ SVOJEGA PROGRAMA:

- STILNO POHIŠTVO „MARSEILLE“
- MODERNO POHIŠTVO „KRKA“
- KOPALNIŠKI PROGRAM „KOLPA-SAN“

Programne drugih proizvajalcev za opremo stanovanjskih prostorov, kuhinj, belo tehniko in notranjo dekoracijo.

novoles-novomesto, Komandanta Staneta 38, telefon (068) 25-091

Stalna prodaja kopalniških elementov

Kolpa-san

s tovarniško napako - po nižjih cenah

SVET SKLADA KRKINIH NAGRAD

razpisuje

za leto 1981

**NAGRADO
KRKE**

ZA DIJAKE SREDNJIH ŠOL
Z OBMOČJA DOLENJSKE

Namen nagrade KRKE je spodbuditi dijake k raziskovalnemu in ustvarjalnemu delu.

A. TEME

1. Sinteza, izolacija, biosinteza in oblikovanje zdravil in zdravilnih učinkovin
2. Varstvo okolja na Dolenjskem
3. Možnosti izkoriščanja naravnih in sekundarnih surovin na Dolenjskem
4. Razvojne možnosti športa in rekreacije na Dolenjskem
5. Zgodovina farmacije na Dolenjskem

B. POGOJI

Na razpis se lahko prijavijo učenci srednjih šol z območja Dolenjske. Da bi spodbudili skupinsko delo, se mora za vsako nalogo prijaviti skupina od 3 do 5 učencev, ki bo skupaj izdelala nalogo. V nalogi morajo biti navedeni viri in uporabljena literatura. Naloge morajo biti tipkane in vezane. Skupine morajo poslati svoje naloge v 3 izvodi najkasneje do 20. aprila 1981 na naslov: KRKA, tovarna zdravil, 68000 Novo mesto, Cesta herojev 45 (za Sklad Krkinih nagrad). Materialne stroške v zvezi z nalogami bomo na osnovi predhodnih dogovorov nagrajenim skupinam povrnili, če bodo nalogo izdelali posebej za razpis. Nenagrajene naloge lahko Svet Sklada Krkinih nagrad odkupi.

Prosimo vse skupine, ki se želijo odzvati razpisu, da se predhodno, skupaj s svojimi mentorji na šoli, povežejo s Svetom Sklada Krkinih nagrad zaradi podrobnejših informacij, opredeljene naloge in eventualne mentorske pomoči.

Nagrajene naloge so last organizacije združenega dela. Avtorji imajo pravico, da nalogo objavijo, morajo pa obvezno navesti, da je bila naloga nagrajena z nagrado Krke.

C. NAGRADE

- Višina nagrad:
1. nagrada = 3.000 din
  2. nagrada = 2.700 din
  3. nagrada = 2.400 din

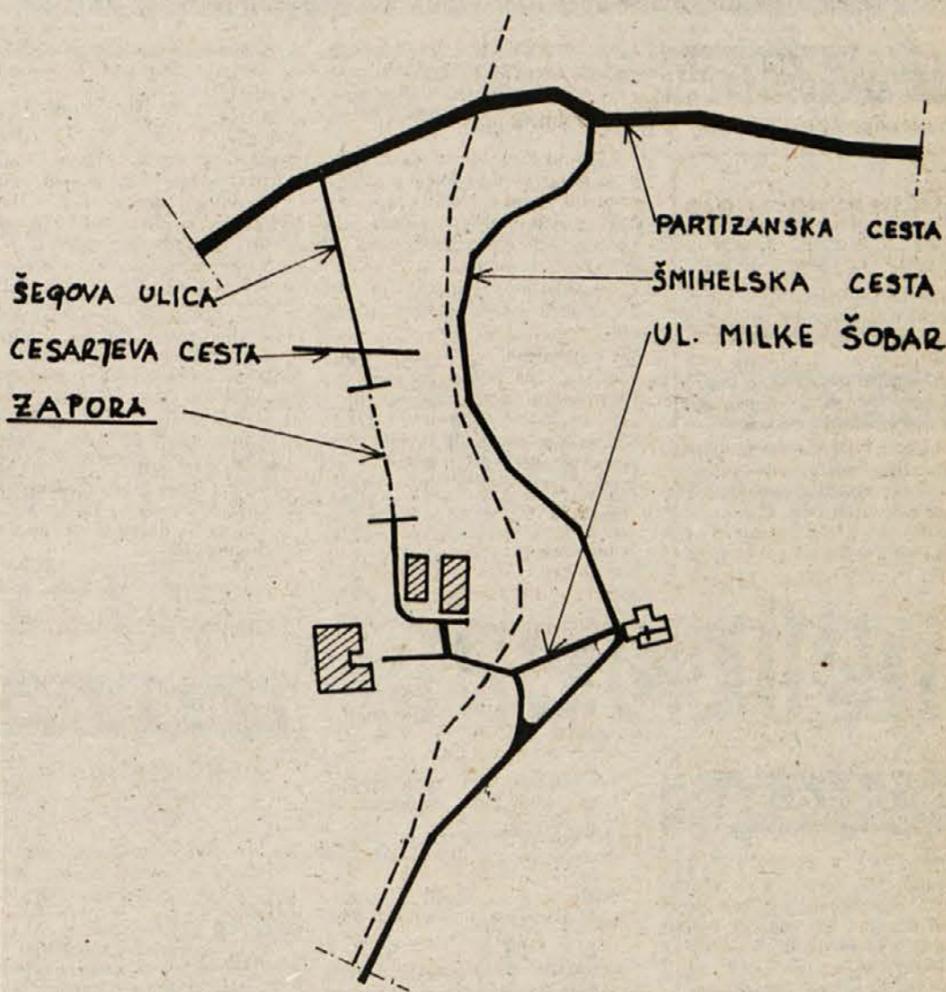
Slavnostna podelitev Krkinih nagrad bo v maju ali juniju 1981.

762/42-80

salon
pohištva
novoles
komandanta staneta 38
tel.: (068) 25-091

tel.: (068) 25-091
komandanta staneta 38
novoles
pohištva

ZAPORA ŠEGOVE ULICE

OBVESTILO

SGP „PIONIR“
TOZD GRADBENI SEKTOR NOVO MESTO
kot izvajalec del na objektu „Center usmerjenega izobraževanja“

OBVEŠČA VSE OBČANE

da bo del Šegove ulice od 20. oktobra 1980 do 31. decembra 1981 zaprt za ves promet. Skladno z odločbo št. K-93/80 bo obvoz urejen po Šmihelski cesti in ulici Milke Šobar.

757/42-80

**vse
za vse**

**novi
nakupovalni
center**

Mercator
Preskrba Krško

- PREHRAMBENO IN TEHNIČNO BLAGO
- DISKONTNA PRODAJA
- BANKA IN TURISTIČNA AGENCIJA
- CVETLIČARNA
- POTROŠNIŠKI KREDITI
- DOSTAVA NA DOM
- UREJENO PARKIRIŠČE

vabljeni

Preskrba Krško

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 16. oktobra – Hedvika Petek, 17. oktobra – Ignac Sobota, 18. oktobra – Luka Nedelja, 19. oktobra – Etbin Ponedeljek, 20. oktobra – Irena Torek, 21. oktobra – Uršula Sreda, 22. oktobra – Zorislav Četrtek, 23. oktobra – Severin

LUNINE MENE
17. oktobra ob 4.47 – prvi krajec
23. oktobra ob 21.2 – ščip

KINIO

BREŽICE: 17. in 18. 10. ameriški barvni film Proti vsem zastavam. 19. in 20. 10. angleški barvni film Skrivnost zapuščene hiše. 21. in 22. 10. nemško-jugoslovanski barvni film Koterski mornarji.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

ISČEM DEKLE za delo v gostilni, lahko brez kvalifikacije. Osebnih dohodkov po dogovoru, stanovanje in hrana v hiši, nedelje proste. Pernar Rozika, gostilna, 68273 Leskovec.

ZAPOSLIM delavko za polni delovni čas Sodavičarstvo More, Prešernov trg 3, Novo mesto.

ISČEM dimnikarskega vajenca. Pogoj 6 razredov osnovne šole oskrba v hiši. Tel. 76-780, Jože Primc, Zelena pot 8, Črnomelj.

SLUŽBO IŠČE

V VARSTVO VZMEM OTROKA. Kajič, Kettejev drevored 49, Novo mesto.

STANOVANJA

ODDAM SOBO samskemu moškemu. Naslov v upravi lista (3843/80).

EKONOMISTKA nujno potrebuje enosobno stanovanje ali garsonjero v Novem mestu, po možnosti v bloku. Naslov v upravi lista (3844/80).

OGREVANO SOBO s kopalnico in (možnostjo kuhanja), iščem v Krškem. Šifra „PRIPRAVNICA“.

ISČEM garsonjero ali stanovanje v Novem mestu na tel. 134. Grdun Hinko, 68000 Novo mesto. V dopoldanskem času.

ODDAM opremljeno sobo samskemu moškemu. Božič, Dilančeva 11, Novo mesto.

MAMICA s šestletnim fantkom nujno išče stanovanje v Brežicah. Korošec, Crnc 86 a.

Motorna vozila

PRODAM Z 1100 lux, letnik 1977. Slavko Jarkovič, Sentjemej 85, tel. 85-330.

VW- hrošč, letnik 1970, prodam

KOSTANJEVICA: 18. 10. hongkongski film Pest velikega zmaja. 19. 10. ameriški film Obačun pri O. K. Koralu. 22. 10. italijanski film Tudi Angleži vozijo divje.

KRSKO: 18. in 19. 10. jugoslovanski film Partizanska eskadrila. 19. 10. matineja Tom in Jerry. 22. 10. francoski film Avtopsijsa neke zarote. 23. 10. angleški film 39 stopnic.

MOKRONOG: 18. in 19. 10. hongkongski film Zmaji težko umirajo.

NOVO MESTO – KINO KRKA: Od 17. do 19. 10. hongkongski barvni film Človek Dinama. 20. in 21. 10. kanadski barvni film Tek je moje življenje. 22. in 23. 10. jugoslovanski barvni film Trofeja.

SEVNICA: 18. in 19. 10. italijanski barvni film Profesorica ima lepe noge. 22. 10. ameriški barvni film Srečanje 3. vrste. 23. 10. ameriški barvni film Kino za groš.

Ogled vsak dan popoldan. Milan Bevc, Veniše 40, 68273 Leskovec pri Krškem.

PRODAM SPAČKA, letnik 1974. Oklešen, Trdinova 5/c, Novo mesto.

PRODAM FIAT 125 P. Stane Muhič, Ilke Vašetove 16, Novo mesto (pri Malus).

PRODAM Z 750, letnik 1974, registrirano do septembra 1981. Janez Ajdič, Čemše 1, Mirna peč. POCENI PRODAM FIAT 1300, odlični avtoradio, večjo peč na olje in kupim raztegljiv kavč. Robert Romih, Kettejev drevored 39, Novo mesto.

PRODAM WARTBURG delux, letnik 1974, motor 1978, registriran do septembra 1981. Stanislav Peteh, Ločka cesta n. h., Črnomelj. Ogled vsak dan popoldan.

PRODAM Z 750, letnik 1974, po zelo ugodni ceni. Javite se pri lastniku Antonu Zajcu, Velike Poljane 9, Skočjan, vsak dan od 17. ure dalje.

PRODAM FIAT 850, registriran do 15. 10. 1980. Jože Dular, Srebrnice 5, Novo mesto.

PRODAM TAM 2001 kiper. Mirana Jarca 20, Novo mesto.

PRODAM

PRODAM skoraj novo kolo na tri prestave z amortizerji in dve skrajni ročni un z datumom. Robert Žibert, Jelenk 10, 68274 Raka.

MLIN – pecljovnik, delo mojstra Fišterja iz Metlike, prodam. Mišica, Stražni vrh pri Črnomlju, tel. 76-574.

PRODAM termoakumulacijsko peč. Alojz Gorše, Dol. Toplice 135.

ODDAM dobro ohranjen invalidski voziček. Naslov v upravi lista (3846/80).

PRODAM 4 mesece starega brak jazbecarja z rodovnikom. Kodrič, Šutna 24, Podbočje.

PRODAM kombiniran otroški voziček, mrežasto stajico, avtosedež in peč na olje. Anica Božič, Smolenja vas 15 c, Novo mesto.

PRODAM leseno garažo v Bršljini pri Pionirju. Naslov v upravi lista (3847/80).

PRODAM 8 kosov armaturnih mrež 8 x 6. Naslov v upravi lista (3847/80).

UGODNO PRODAM orgle TIGER, električne bobne in 100 W ojačevalce Vrgan. Ogled popoldne. Zvone Gačnik, Sela pri Ratežu 8, Otočec.

PRODAM 22 špirovcev dolžine 7,45 in 8,45 ter 2 m3 smrekovih plohov. Informacije po tel. 24-704 po 19. uri.

ZA 2.500 din prodam ohranjen šivalni stroj. Branka Bojanič, Nad mlini 24, Novo mesto.

SOBNO POHIŠTVO, tudi po kosih, ugodno prodam. Kozolec, Nad mlini 19, Novo mesto, tel. (068) 25-178.

PRODAM hrastove plohe in deske. Naslov v upravi lista (3849/80).

PRODAM garažo na Cardaku v Črnomlju. Informacije po tel. 76-155.

PRODAM črnobelo televizijo in globok otroški voziček. Leskovec, Šegova 3, Novo mesto, tel. 23-300.

UGODNO PRODAM sadike žive meje. Pokorny, Drejščeta pot 11, Novo mesto.

PO ZNIZANI CENI PRODAM novo plinsko peč Iskra. Zagorc, Regerca vas 120, Novo mesto.

PRODAM 15 m suhih bukovih drv. Naslov v upravi lista (3840/80).

PRODAM za 3.000 din pralni stroj Zopas v delovnem stanju. Pirč, Majde Šilc 2, Novo mesto.

PRODAM po ugodni ceni spalnico z jogi vložki. Bartolj, Ruperč vrh 4, Novo mesto.

PRODAM GROZDJE (žametno črnino, rizling, kraljevino in plavec) Jože Pavlič, 68310 Sentjernej 124.

PRODAM HITACHI – stereo kasete fape deck D2360. Ogled vsak dan po 15. uri. Vukomanovič, Zagrebška 18, Novo mesto.

PRODAM dobro ohranjeno kraljico peč, kuepersbusch, in nekaj pohištva. Naslov v upravi lista (3841/80).

PRODAM GARAZO v Kajuhovem naselju. Tel. 852-144 Kočevje.

PRODAM 1000-litrski vinski sod. Franc Gorenc, Cesta herojev 44, Novo mesto, tel. 22-602.

PRALNI STROJ OBODIN super de lux še v garanciji, ugodno prodam. Ogled mogoče vsak dan od 15. ure dalje. Jazbec, Novo mesto, Trdinova 15 a.

PRODAM RADIO EI de lux stereo kasetofon Grundig, mikser in 4 zvočnike ter 80 kaset. Naslov v upravi lista (3842/80).

KUPIM

KUPIM ovce za pleme, posamezne ali večje črede. Ponudbe pošljite na naslov: Anton Hutar, Rožni dol 8, Semič.

KUPIM starejšo hišo v Novem mestu ali bližnji okolici, lahko potrebno adaptacije ali novogradnjo do prve plošče za gotovino. Tel. 25-362.

POSEST

GRADBENO PARCELO z urejeno dokumentacijo, prodam v Cerkljah. Oglasite se pri Kožarju na Dol. Pirošici 3.

V SREDINI KOSTANJEVICE NA KRKI PRODAM stanovanjsko hišo z gospodarskim poslopjem, primerno za dve družini ali obrt. Milan Škrjanc, Oražnova 12, Kostanjevica, tel. 69-725.

PRODAM 8 a vinograde z zidanico v Zavodih nad Kostanjevico. Informacije na naslov: Sivec, Na Trahah 15, Novo mesto, tel. 21-288 od 16. do 17. ure.

PRODAM GRADBENO PARCELO (1000 m²) z gradbenim dovoljenjem v Dobovi, na zelo lepem kraju. Informacije na tel. (041) 517-622 ob delavnikih od 7. do 14. ure. Ivkovič, Zagreb.

V BREŽICAH, na Črncu 18, prodam skoraj novo hišo, ugodno za zdomec. Vlado Kožar, Dol. Pirošica 17/a, Cerklje ob Krki.

PRODAM NJIVO v velikosti 56 a, primerno tudi za vinograd in vikend. Informacije dobite pri Mariji Cimermančič, Vrhe pri Dolžu, Stopiče.

RAZNO

ZELO RAD BI NAPIS NA SPOMENIKU mojega očeta. Mogoče pa bi se našel kdo, ki bi to delo opravil do 1. novembra. Kdor bi utegnil to storiti, naj se javi na tel. (068) 83-019 ali na naslov: Jože Vovko, Trebnje.

OBVESTILA

SERVIS CANDI CORDES IN OSTALI GOSPODINJSKI STROJI Obveščamo cenjene stranke, da se bo delavnica preselila od 10. 10. 80 iz Ceste komandanta Staneta 3 na Glavni trg 4 (nasproti gostilne Vrhovnik). Delovni čas od 15. do 20. ure, tel. 24-314, Dančulovič.

NOVOST! V eni minuti izdelam 4 črno-bele ali barvne fotografije za osebno izkaznico, voziško dovoljenje in potni list. Fotografiram samo doma ob ponedeljskih in petkih od 7. do 9. ure in od 15. do 20. ure. Cena fotografij je zelo ugodna. Fotografiram tudi otroke ob rojstnih dnevih (na domovih), poroke in pogrebe. Vsako soboto fotografiram poroke na magistratu v Novem mestu. Priporočila se fotograf CVETKO TRAMETA, Breška vas 3, Smarješke Toplice.

OBVEŠČAMO cenjene stranke, da bo Dom Vinka Paderšiča na Gorjancih, ponovno redno odprt od 18. oktobra vsak dan razen ponedeljka in torika od 9. do 22. ure. Za obisk se priporočamo! Gostišče Igor Zupanič.

Kmetijski stroji

TRAKTOR ZETOR 4911, skoraj nov (300 delovnih ur), s kabino prodam. Franc Molan, Arnovo selo 17, 68253 Artiče pri Brežicah.

PRODAM kosilnico, staro 4 leta. Marija Mesojedec, Češča vas 19, Novo mesto.

PRODAM TRAKTOR IMT (35 KM), traktorsko prikolico brez kiperja, lesen sod za razvažanje gnojnice in hrastov sod (630 l) za vino. Anton Zura, Mačkovec 5, Novo mesto.

PRODAM traktor Porsche 18 KS. Alojz Novak, Loka 22, Sentjernej.

PREKLICI

JANEZ ČAMPA iz Sentjemeja 34, prepovedujem pašo kokoši in živine po mojih njivah. Kdor tega ne bo upošteval, bo sodno preganjan.

ČESTITKE

DRAGI ČERKI IN SESTRI MILKI ŽAGER iz Muhaberja za 30. rojstni dan iskreno čestitajo. mama, ata, brat in sestre z družinami.

DRAGI PRIJATELJICI IN SODELAVKI ZLATI TRATNIK za 10. rojstni dan in 10. obletnico poroke iskreno čestita družina RAJK z Broda in ji želi še mnogo srečnih dni v življenju, zdravja in družinskega razumevanja. Enake želje možu, hčerki in sinu. Lep pozdrav tudi družini Kovačič iz Zameškega.

DRAGI MAMI TEREZIJJI MAVSAR iz Rumanje vasi 36, za 60. rojstni dan želijo vse lepo, največ pa zdravja hčerke Rezka, Cirila, Metoda in Jožica z družinami, vnuki pa jo lepo pozdravljajo.

SLOVENIJALES-STILLES

Tovarna stilnega pohištva

in notranje opreme

SEVNICA

TOZD Stilno pohištvo

Na podlagi 9., 10. in 11. člena pravilnika o delovnih razmerjih in sklepa delavskega sveta TOZD Stilno pohištvo

oglašča dela in naloge

PRODAJNEGA REFERENTA

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- višja ali srednja izobrazba ustrezne smeri
- 3-5 let delovnih izkušenj
- kot poseben pogoj za oglas del je določeno poskusno delo, ki bo trajalo 2 meseca.

Pismene prijave je treba poslati v roku 15 dni po oglasu del na naslov: Kadrovski oddelk „Slovenijales-Stilles“, Sevnica.

K prijavi je potrebno predložiti listine o tem, da prijavljeni kandidat izpolnjuje pogoje, ki so navedeni v oglasu.

Izbira kandidata bo opravljena najpozneje 30 dni po poteku oglasnega roka. Kandidati bodo pismeno obveščeni o izbiri.

755/42-80

ALPETOUR

BEOGRAD – programi za zaključene skupine SIMONOV ZALIV, PORTOROŽ, PULA, MEDULIN – aranžmaji za DAN REPUBLIKE IN NOVO LETO

DO IZVIROV DRAVE IN ZILJE – 2. oktobra, 2 dni z avtobusom

PRAGA – 29. novembra, 3 dni z avtobusom BOHINJ, PECA, KORALPE, BAD KLEINKIRCHHEIM, SESTO – program zimskih počitnic 1980/81

INFORMACIJE IN PRIJAVE v turističnih poslovalnicah ALPETOUR:

LJUBLJANA, Šubičeva 1, telefon: 061/20 – 188 in 20 – 189

ŠKOFJA LOKA, telefon: 064/60 – 960, KRANJ, telefon: 064/21 – 022

BLED, telefon: 064/77 – 575 RADOVLJICA, telefon: 064/77 – 575

emona globtour novo mesto

VABIMO VAS NA OGLED SEJMOV: – PARIS – PRET A PORTER FEMININ, Salon damske konfekcije in Salon Boutique, 18. do 22. oktobra 1980

– PARIS – Salon du Bricolage (NAREDNI SI SAM), 2. do 5. novembra 1980

– MUENCHEN – ELEKTRONIKA, 8. do 12. novembra 1980

– PRAGA – PRAGOTHERM, 11. do 14. novembra 1980

– MILANO – PLAS, 17. do 23. novembra 1980

DAN REPUBLIKE 29. NOVEMBER PREŽIVITE Z NAMI V:

– PRAGI od 28. novembra do 1. decembra 1980

– VZHODNEM IN ZAHODNEM BERLINU IN POTSDAMU, od 28. novembra do 1. decembra 1980

– NA AZURNI OBALI, od 26. novembra do 1. decembra 1980

NA SMUČIŠČIH KAPRUNA, od 28. novembra do 2. decembra 1980

INFORMACIJE IN PRIJAVE: GLOBTOUR NOVO MESTO, C. kom. Staneta 19, telefon 068/25-125, 25-789, in v ostalih poslovalnicah GLOBTOUR.

743/41-80

V SPOMIN

To leto mineva prežalostno leto, odkar je umrla naša draga mama in žena

JOŽEFA ŽABKAR

iz Grmovelj

Spomin nanjo je vedno bolj boleč in njena izguba je za nas nenadomestljiva. Vedno boš ostala v naših srcih.

Vsi njeni

V SPOMIN

16. oktobra mineva žalostno leto, odkar nas je zapustil naš ljubi oče, mož in sin

ANTON JANŽEVEC

iz Zameškega 5, Sentjernej

Spomin nate je ostal svež. Ne moremo se sprijazniti z usodo, ki nas je tako prizadela, naša srca so ostala prazna. Hvala vsem, ki se ga spominjate.

Žalujoci: žena Vida, sinova Bernard in Tomaž ter mama

ZAHVALA

V cvetu mladosti nas je komaj 20-leten zapustil naš najdražji sin, brat in stric

BOJAN POŽUN

iz Dovškega pri Senovem

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste v teh težkih trenutkih z nami sočustvovali ter nam ustno ali pisмено izrazili sožalje. Hvala vsem, ki ste našemu Bojanu darovali cvetje, šopke in vence. Posebna zahvala za ves trud njegovim sodelavcem Novoles-Sigmat iz Brestanice, zdravnikom in osebju zdravstvenega doma Senovo za njihov nesebični trud. Hvala govorniku Sigmata za ganljive poslovljne besede, godbi Rudnika Senovo, pevcem za zapete žalostinke ob odprtem grobu ter župniku za poslovljni obred. Še enkrat hvala vsem, ki ste našega dragega Bojana tako številno spremili na zadnji poti in ki boste z nami še dalje ohranili njegov spomin.

Žaljoči: mama, ata, brat Lojze in brat Marjan z družino

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi našega dragega moža, očeta, brata in strica

JANEZA MUŠIČA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje in sočustvovali z nami ali nam kakorkoli pomagali. Izraze zahvale izražamo KSK in družbeno-političnim organizacijam Stražni vrh, GD Mavren, Rožič vrh in Rodine, GOK Črnomelj, Slikoplesk-Termoplast Ljubljana in godbenikom pihalne godbe Črnomelj. Hvala osebju kirurškega oddelka bolnice Novo mesto za vse, kar so dobrega storili za pokojnega. Posebna zahvala župniku za govor in lepo opravljeni obred, govornikom za poslovljne besede, tovarišem gasilcem za dostojanstveno zadržanje in izkazano zadnjo čast.

Žaljoči: vsi njegovi
Stražni vrh, 28. 9. 1980

OSMRNICA

Sporočamo, da je tragično preminil naš dolgoletni sodelavec

FRANC ZORIČ

asfalterski delavec

Vestnega sodelavca bomo ohranili v trajnem spominu.

Cestno podjetje Novo mesto, TOZD „Gradnje“

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, pradedca, brata, strica in tasta

ANTONA VRŠČAJA

krojaškega mojstra v pokoju

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga v tako velikem številu spremili na njegovo zadnjo pot, mu darovali cvetje in nam ustno ali pisμένο izrazili sožalje. Posebna zahvala kolektivom Lekarne Črnomelj, Ljubljanski banki Črnomelj, Beti Metlika in obratu Črnomelj, Veletekstu Ljubljana ter organizaciji ZB Črnomelj, GD Črnomelj, godbi na pihala in Zdrženju obrtnikov Črnomelj. Posebna zahvala govornikom Milanu Šimcu, Lovru Remsu in Janku Banovcu za poslovljne besede ter župniku za opravljeni obred. Še enkrat vsem skupaj in vsakemu posebej iskrena hvala.

Žaljoči: žena in otroci z družinami
Črnomelj, 6. 10. 1980

ZAHVALA

Po dolgi boleznici nas je v 88. letu starosti zapustila naša draga mama, stara mama in prababica

MARIJA KUZMA

iz Mihovice pri Šentjemeju

Iskreno se zahvaljujemo sosedom za nesebično pomoč v najtežjih trenutkih, sorodnikom in vaščanom za darovane vence, župniku in kaplanu za lepo opravljeni obred ter vsem, ki ste pokojno spremili na njeno zadnjo pot.

Žaljoči: mož Jože, hčerka Marija z družino in ostalo sorodstvo

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 2. do 8. oktobra so v novomeški porodnišnici rodile: Milena Hudorovac iz Lokev - Zdravka, Marija Colarič iz Podbočja - Klavdijo, Katica Vrlinič iz Črnomlja - Damirja, Pavlina Kralj iz Črnomlja - Petro, Anica Gracar iz Trstenička - Darinko, Marija Radin iz Zakanjskega sela - Katarino, Marija Golob iz Dolnjega Gričevja - Natašo, Ivanka Brajkovič iz Zelčbeja - Damjana, Grazyna Aleksandra Jagodžinska Stakič iz Dolenjskih Toplic - Luka, Jožefa Zorič iz Zbur - Jožico, Alojzija Medvesek iz Krškega - Natalijo, Marija Hudoklin iz Gorenjega Vrhopolja - Boštjana,

TRČILA V MOSTNO OGRAJO

Prejšnji torek popoldne je Danica Miklič iz Ornuške vasi vozila osebni avto od Poljan proti domu, pred domačo vasjo pa je vozilo zaradi neprimerne hitrosti zaneslo, tako da je z zadnjim delom trčilo v kovinsko ograjo mostu. Mikličeva se je pri nesreči ranila in so jo odpeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico, gnotno škodo pa so ocenili na 30.000 din.

ROJSTVO V BEOGRADU

Lepe spomine na sindikalni izlet v Beograd bo imela kuharica iz „Bet“ čtudi se ji ni izpolnila velika želja obiskati „hišo cvetja“ na Dedinju. Ob prihodu v Beograd je namreč začutila, da se je približal čas poroda. In res: kmalu za tem, ko so jo pripeljali do ene beograjskih bolnišnic, je rodila krepkega sina. Pri Viatorju, ki je bil organizator izleta, pravijo, da bodo šli za botra in da se bodo izkazali z lepim darilom.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 4. do 10. oktobra so v brežiški porodnišnici rodile: Etelka Pudročan iz Brežic - Deana, Majda Lisec iz Ledin - Darjo, Pavica Milakovič iz Samobora - Gordano, Štefanija Klemenčič iz Dobove - Katarino, Silva Zvar s Pokleka - Jerneja, Verica Andrejaš iz Hrastja - Natašo, Marinka Fabrički iz Cemehovca - Dario, Ivanka Čančer iz Mihalovca - Vesno Zinka Ban iz Okljukove gore - Majdo, Štefanija Librič iz Vel. Jazbine - Martino, Zorica Krčelič iz Gradne - Damirja, Anica Dobranič iz Braslavja - Vladko, Pavica Vitko iz Farkaševca - Krunoslava, Dragica Nikl iz Rud - Maria, Barica Glušič iz Kostanjevca - Marijo, Verica Glavič iz Otruševca - Gabrijela, Milena Švajger iz Peterja - Janjo, Vlasta Štrifof iz Slogonskega - Petro, Tatjana Adamovič iz Brežic - Tomaža. CESTITAMO!

ZAHVALA

V 78. letu starosti je nenadoma umrla

IVANA GOLE

iz Lisca, Pobrnič

Zahvaljujemo se vsem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, Lesjakovim za venec, za nesebično pomoč Rokavčevim, Primčevim, vaščanom, Špančkovim, Novakovim, pogrebem ter pevkam za zapete žalostinke. Hvala duhovniku za lepo opravljeni obred ter vsem, ki ste pokojno spremili na zadnjo pot.

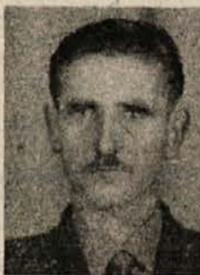
Žaljoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 55. letu starosti nas je za vedno zapustil mož, oče, brat, stric in stari ata

JOŽE STRUNA

iz Slovenske vasi

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste z nami sočustvovali, nam izrekli sožalje, nas tolažili, podarili vence in cvetje ter ga spremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo ZKGP, Trikon, Vezenine, sestri Berti, zdravstvenemu osebju, govornikom ter župniku za opravljeni obred.

Žaljoči: žena Katarina, hčerke Darinka, Jožica in Marija z družinami, sestri Majda in Marija ter brat Fogdan z družinami ter ostalo sorodstvo

Marija Strasberger iz Smarjete - Martino, Terezija Boršnar z Vrha - Lidija, Milena Jelen iz Krškega - Andrejo, Nevenka Povše iz Drganjih sel - Ireno, Anica Mlakar iz Velikega Mraševega - Suzano, Zvezdana Antončič iz Gornjega Gradišča - Elvsa, Marjeta Planinc iz Krškega - Petro, Slavka Marn iz Otočca - dečka, Ana Filak iz Gribelj - deklco, Majda Gregoršanc iz Leskovca - dečka, Jožica Hranilovič iz Metlike - dečka in Marija Grabnar iz Razdrtega - deklco. Cestitamo!

ZAHVALA

Ob boleči in nepričakovani smrti nas je v 48. letu starosti za vedno zapustil naš dragi mož, ata, stari ata, brat in stric

FRANC MEŠIČEK

iz Pokleka nad Blanco

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za pomoč, izrečeno sožalje, darovane vence in šopke ter za spremstvo pokojnega k veliko preranemu počitku. Posebno zahvalo smo dolžni godbi iz Zidanega mosta in kolektivu ter njegovim sodelavcem iz Dobove za podarjene vence ter župniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žaljoči: žena Mimi, sin Franci, hčerka Danica z družino ter brat, sestre z družinami in ostali sorodniki

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame in stare mame

MARIJE GORNIK

iz Grabrovca 12

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojno spremili na njeno zadnjo pot. Zahvaljujemo se organizaciji ZZZB Grabrovec in tov. Dragovanu in Težaku za poslovljne besede. Posebna hvala OOOZS Beti TOZD Kodranka in Volna, sodelavcem ter duhovniku za opravljeni obred.

Žaljoči: otroci Tone, Micka in Ivan z družinami

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža

IVANA ČRVA

iz Mokronoga 148

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam pomagali v težkih trenutkih, nam izrekli sožalje, darovali pokojnemu cvetje in vence ter ga spremili na njegovo zadnjo pot.

Žaljoči: žena Pezka, sestra Marija z družino, svakinji in svaka z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 73. letu starosti nas je tiho za vedno zapustil ljubljeni mož, oče in stari oče

ANTON CUNK

upokojenec z Griča pri Kostanjevici

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za pomoč v najtežjih trenutkih, izrečeno sožalje, darovane vence in cvetje. Posebna zahvala dr. Frlanu za večletno zdravljenje, župniku za opravljeni obred in vsem, ki ste pokojnika spremili na njegovi zadnji poti.

Žaljoči: žena Fani, hčerke Tončka, Fani in Ivanka z družinami

Vzgojiteljica treh rodov

Nima odlikovanj, ni bila deležna javnih družbenih priznanj in sploh ni znana osebnost v javnem življenju. Pa vendar mi prav Marija Božič prihaja v misel vselej, kadarkoli govorimo o letu otroka, o tednu otroka ali o otroški vzgoji nasploh. Pred skoro tremi desetletji je bila prva solana mlada vzgojiteljica v Novem mestu, ki je začela orati ledino v vzgoji predšolskih otrok na sodobnejši način. Njena pripoved iz tistih časov se danes sliši neverjetno:

„V bivši Medicevi vili je bil zasidlo urejen prvi povojni vrtec v Novem mestu. Poleg mene je bila še ena starejša vzgojiteljica, upravnica in snauilka. To je bilo vse osebje za kakih 30 otrok. Pa kako težko smo jih dobili skupaj! Starši so takrat tiskali otroke doma, mame niso bile v službah in prav z družbeno akcijo so začeli „napredni“ starši pošiljati otroke v vzgojnovarstveno ustanovo. Tudi po hišah smo hodili in prepričevali starše. V takratnem vrtcu smo imeli otroke od dojenčkov, starih devet mesecev, do večjih pred vstopom v šolo. Ni bilo nobenih skupin, ampak kar vsi skupaj smo peli, se igrali in se pazili. Šele od leta 1953 dalje se je začelo otroško varstvo postavljati na sodobnejše osnove.“

K tovarišici Mariji je do sedaj hodilo v vrtec okrog 900 otrok. Nekaj je med njimi že babic, nekateri njeni „malčki“ so postali doktorji znanosti, so zdravniki, so pravnice, frizerke ali dobri mojstri. Nemalokrat jo ogovorijo na primer brkat možakar, obrtnik dobrega slovesa, pa se izkaže, da je bil pri njej

v skupini. In zgodilo se je že delo, da je varovala mamico in sinka v kratkem pa se ji obeta že prvi primer vnuka, se pravi tretja generacija.

Ko se že ob Tednu otroka oči vse javnosti upirajo v svetovne razmere in milijone lačnih otrok po svetu, v težke življenjske pogoje malčkov v marsikateri nerazviti deželi, morda ni napak, da pogledamo malo bliže, kaj se je v 30 letih v otrokov prid spremenilo pri nas. V naši najbližji okolici. Tovarišica Marija je to lepo povedala: „Ne bi naštevala bistveno boljših gmočnih razmer, v katerih danes odrasčajo naši otroci. Te lahko vsak vidi od modernih vrtcev do najsoodobnejše vzgoje in dobre hrane. Pred 30 leti so prihajali v vrtec v veliko prevelikih čevljih, v zakrpanih hlačkah, v tankih jopicah, pletenih iz raznih koncev. Danes je domala vsako jutro majhna modna revija...“

Bistven napredek pa je narejen v miselnosti staršev. Takrat je veljalo načelo: bodo že zrasli (misleč otroke), kakor smo mi! Starši so v veliki večini menili, da so naredili za otroke dovolj, če so mu dali jesti, ga oblekli, ga kdaj pa kdaj našeškali in ga večasih ljubkovali. Danes se velika večina staršev zavestno bavi z vzgojo otroka.

Marija Božičeva zadnja tri leta ne dela več neposredno z otroki, pač pa z njimi še vedno čuti in živi zanje, čeprav kot pedagoški vodja za nekaj mestnih vrtcev v njej je poseben čut, zaradi katerega se je po toliko letih, nekdanji malčki še danes radi spominjajo.

R. BAČER

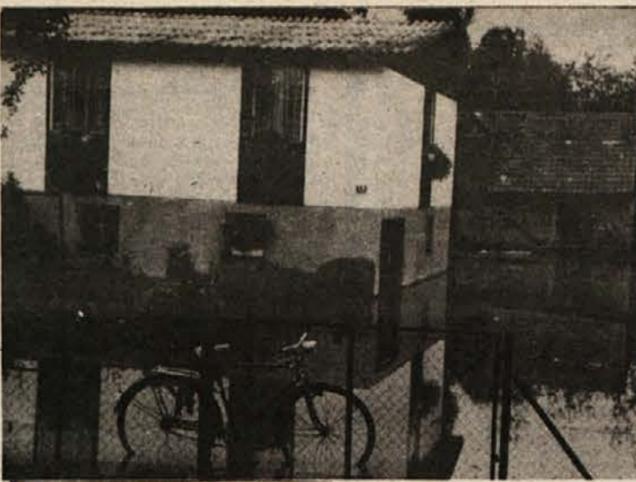

Če mati narava „ponori“

So kot lešniki debeli orehi iz Mirne peči znak, da so spremembe v našem podnebnju prevelike?

Letošnja pomlad je bila muhasta, poletje hladno, jesensko deževje in hlad pa ravno sedaj občutimo na svoji koži. Se je v naravi kolešček zavrtel narobe ali pa ima tukaj svoje prste vmes že človekov poseg v okolje? Se bo treba na te pojave privaditi kot na davek za onesnaževanje atmosfere?

Prejšnji teden se je v uredništvu oglašila Ana Perpar iz Malenske vasi pri Mirni peči in nam prinesla vrečko orehov, ki niso bili večji kot lešniki. Pravi, da so dozoreli na orehovem drevesu blizu hiše. To drevo je do sedaj vedno dajalo normalno debele sadove, kot se za dolenjske orehe spodobi, kadar jih ne prizadene mráz seveda. Letos pa se tudi ubogo drevo ni znašlo v vrtincih vremenskih sprememb in je porodilo obilo drobnih skazkov. Enega smo slikali skupaj s škatico vžigalic za lažjo primerjavo. Končno

ZALILO JIM JE KLET IN GOSPODARSKO POSLOPJE — Dimičevi so še o pravem času umaknili k sovaščanom prašiče in pridelke, škoda pa je vseeno velika. Po podatkih, ki jih je zbral izvršni svet občinske skupščine v Brežicah, je voda zalila 65 stanovanjskih in kletnih prostorov, eno delovno organizacijo in veliko gospodarskih poslopij. (Foto: J. Teppey)

MORJE NA POLJU — Koruzno letino je mnogim kmetom uničila poplava. Samo v brežiški občini je bilo pod vodo 400 do 500 hektarov koruznih polj. Enaka usoda je zadela tudi okolišnja. Voda se le počasi umika, njive pa so polne blata in drugih namakov. Škoda še ni ocenjena. Po prvih vtisih računajo, da bo večina lanske. (Foto: J. Teppey)

Podivjane vode so uničile letino

Največje površine je zalilo v brežiški občini — Dramatičen spopad z vodno ujmo na gradbišču jedrske elektrarne Krško — Neprevozne so bile dve cesti v brežiški in ena v sevniški občini

Vode so upadle, opustošenje je ostalo. Največje površine v Posavju je zalilo v brežiški občini, kjer po prvih približnih ocenah računajo, da je bilo pod vodo vsaj toliko zemljišč kot 29. januarja lani. Voda je tedaj preplavila 2600 hektarov površin, le da so bile njive tedaj prazne, zdaj pa polne pridelkov, koruze in okopavin. Samo koruznih polj je pod vodo 400 do 500 hektarov. Škoda je torej ogromna. Za boljšo predstavbo samo podatek, da je bila ta lani,

ko pridelki niso bili uničeni, ocenjena na 26 milijonov dinarjev (po takratnih cenah).

Vodno ujmo sta tokrat najbolj občutila Mostec in Loče. Na Mostec je narasla Sava začela prodirati 9. oktobra okrog 8.30, so pripovedovali vaščani. Pričakovali so, da jim bo deževje zagodlo, zato so se pravočasno pripravili na najhujše. Iz najbolj izpostavljenih hiš, hlevov in gospodarskih poslopij so začeli umikati prašiče, krave, poljedelske in druge stroje, krompir in vse drugo, kar bi voda lahko uničila. Sosedstva pomoč je v teh krajih globoko zakoreninjena in vsaka hiša že vnaprej ve, kje iskati zatočišče zase, za

živino in drugo imetje. Če se za poplave ne bi tako dobro organizirali, bi bile posledice dosti hujše.

Na Mostcu je tudi letos usmeriti avtobusni promet od Brežic do Dobove in naprej na Bizeljsko skozi Sela. Popoldne okoli petih so upali, da je najhujše mimo, saj so zvedeli, da je Sava v Radečah ob 15. uri začela upadati. To je pomenilo, da se čez dve uri tudi oni lahko nadejajo umika vode in da jim ponoči ne bo treba več bedeti v strahu pred nadaljnjo škodo. Pa ni bilo tako. Naslednji val vode je pridrl po ponoči, ko ga niso več pričakovali.

Tedaj so se iz savskega korita izlila nove količine vode in poplavljeni polja, ceste, gospodarska poslopija.

• Zaradi narasle Kuke bile zaprte ceste Šentjane, Škocjan pri Drami, Šentjane, Zameško pri Mršci vasi, Dragi je zaprt most zaradi obilice re, Zalog—Češča vas, zaradi narasle Kolpe pa Vinica—Učarjci.

Sava jo je tokrat zagodila v prebivalcem Trnja in Cateca, Skopcih pa je vdrla v območje podjetja Kamnik. Tudi Krka je stopila bregove in se razlila v Brežicah in Krški vasi. V Brežicah poplavljalja Sromljica. Neprevozne sta bili dve cesti: Brežice—Dobova in Bizeljsko—Klanjec, v Sevniški celo magistralna cesta.

Krka je napravila precej škodo v krški občini, zlasti na območju stanjevice. Hudo prizadeta je tudi tokrat vas Koprivnika.

Najbolj dramatične ure so bile v jedrski elektrarni, kjer so pokvarile hidravlične naprave in ganje zapornik na jezcu. Škoda občinskim štabom teritorialne obrambe in štabom za civilno zaščito, s pristojnimi republikanskimi projektantom in izvajalci ukrenili vse, da bi zmanjšali škodo, ki so grozile JE. O škodi na štabu še ne moremo poročati, obveščevalci so nas, da podivjana Sava ni poplavovala nobenega objekta.

JOZIČA TEPPEY

Mojster za polšje pasti

Alojz Florjančič z Laz, eden zadnjih, ki se še ukvarja z izdelovanjem pasti za gozdne kosmatorepce

Lovska soba pri Florjančičevih na Lazah je polna trofej, ki jih oče Alojz z veseljem pokaže. Zaveda se, da se zbirka ne bo povečala, čeprav stara dvocevka še vedno visi na svojem mestu. Roka je z leti postala tresoča, pa tudi divjadi ni več toliko kot nekoč. Zlasti takoj po vojni je bilo dovolj, ve povedati stari lovec, sedaj pa je zaradi lova, onesnaževanja okolja s škropivi in gozdnih cest zdesetkana. „Divjega zajca že ne vidiš več!“

Laze leže ob stičišču gorjanskih in kočevskih gozdov in tu je lov že tradicija. V jeseni je zlasti pogost poljši lov. V stari Jugoslaviji so se polharji podajali celo tja na hrvaški Klek za temi maslinimi glodalci, saj jih Hrvatje niso marali, preveč so jih spominjali na podgane. Slovencem so šli dobro v slast, čislane pa so bile tudi značilne slovenske polhovke. Florjančičev oče se ni nikoli preveč navduševal za poljši lov zaradi polhov samih, ampak ga je vedno bolj zanimala tehnika lova. Že dolgo namreč izdeluje daleč naokoli sloveče polšje pasti, v katere se je ujel že prenekateri kosmati repček.

Poljših pasti je več vrst. So enojne, dvojne, na vzmet in na zaporni-

co, pa tudi materiali so različni. Lahko so iz bukovega, lipovega, orehovega ali gabrovega lesa. Ti vonji so polhom najbolj domači in obdelava tega lesa je najlažja: Florjančičev oče dela pasti izključno iz orehovine, same tehnike izdelovanja pa se je naučil od Ribničanov, s tem da je nekoliko spremenil rep pasti. Podaljšal ga je tako, da se z lahkoto zatakne na vejo. Tako poljši lovec pusti past in palico, na kateri je nataknjena, na drevesu in jo z lahkoto potem na obhodu zopet sname. Takih pasti je napravil že več kot tisoč, ve pa tudi povedati, s čim se past namaže in kaj je treba nastaviti, da privabi čimveč glodalcev. Dlje pa, kot pravi, njegov poljši lov ne seže. Dolgi zimski večeri pa tudi ne minejo brez zaposlitve.

T. JAKŠE

Alojz Florjančič: na tisoče pasti je že prišlo izpod njegovih rok

DOKAZ - JOPA NA OBEŠALNIKU

Klotilda Zračnikova je bila pisarniški molj, seveda ženskega spola. Bila je tipična uradnica. Se pravi, da je žlompala kavico ob jutrih in po malici, da je ogovarjala sosedo, prijateljico in prijateljice, da je bila nezadovoljna z osebnim dohodkom, da jo je rada pobrisala domov pred štirinajsto ter da je med delovnim časom izhlapela iz pisarne, ne da bi povedala sodelavcu Tonetu Predalniku, kam jo nesejo lepe noge.

„Tovarišice Zračnikove ni?“ so spraševali krajani, ki so iskali pri uradnici Klotildi različna potrdila.

„Ne, tovarišice Zračnikove

nila neko žensko, ki je hotela vedeti, če mora prinesiti s seboj sliko ali naj pride brez nje.

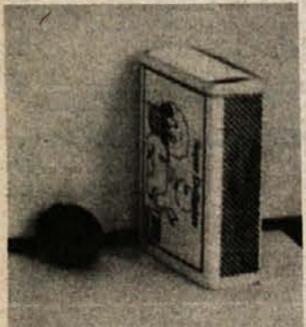
„Še okvir privlecite s seboj!“ je spustila v služalko in že je ni bilo več. Na vratih bi skoraj podrla po kmečko oblečeno krajanko, ki je vprašala Toneta Predalnika, če bi lahko govorila s tovarišico Zračnikovo, ki seveda teh njenih besed ni mogla več slišati.

„Tovarišice Zračnikove trenutno ni v pisarni. Gotovo ni daleč. Na obešalniku visi njena jopa, v sami majici se ni podala iz stavbe, saj je zunaj precej hladno.“ je pojasnil Predalnik in je naprej reševal križanko v Anteni.

Zračnikova pa je naročala šivilji, naj ji obleke je preveč ne stisne, saj je postala videti kot žaba. Tej svoji prispodobiti se je smejala skoraj štiri minute.

Predalnik pa je osemnajstič ta dan odgovoril: „Ne, tovarišice Zračnikove trenutno ni v pisarni, vendar ne more biti daleč. Njena jopa visi na obešalniku.“ in je pri tem iskal po možganih živali štirimi črkami, da bi dokazno rešil križanko iz Teleske. Predalnik se je že tako navadil na ponavljajoče se besede, da ni niti v nožnem palcu pomislil, da ima Zračnikova svoji garderobi — dve jopi.

TONI GASPERČIČ

PRIMERJAVA: orehi kot lešniki

ŠE EN VELIKAN — Tega 0,85 kilograma težkega jesenskega „jurčka“ je pred kratkim našel v bližnjem gozdu Milan Žibera iz Velikih Brunic. Še en dokaz letošnje dobre gobarske letine je ovekovečil na sliki z mlajšim bratom Danijelom. (Foto: Milan Žibera)

»Dolenjski list«
v vsako družino

CB — KANAL 9
Vabimo ljubitelje s CB proročja, da pridejo na sestanek ponedeljek, 20. 10. 1980 ob 19. uri v prostore Radiokluba na Novem mestu, Novi trg 9, kjer se lahko včlanijo v CB sekcijo.
USTANOVNI ODDELK

salon pohištva
novoles
komandanta staneta
tel.: (068) 25 — 091